

Mc 162₂₃A SOPRONI

MAGY. KIR. ÁLLAMI FŐREÁLISKOLA

XXIII. ÉVI

ÉRTESÍTŐJE.

1897–98.

KÖZLI:

WALLNER IGNÁCZ Dr.

KIR. IGAZGATÓ.

SOPRON,

BOMWALTER ALFRÉD KÖ- ÉS KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETE.

1898.

A SOPRONI
MAGY. KIR. ÁLLAMI FŐREÁLISKOLA

XXIII. ÉVI

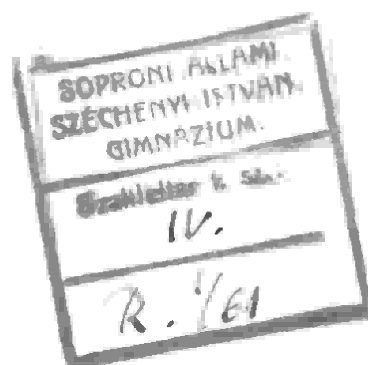
ÉRTESÍTŐJE.

1897–98.

KÖZLI:

WALLNER IGNÁCZ Dr.

KIR. IGAZGATÓ.

SOPRON,

ROMWALTER ALFRÉD KÖ- ÉS KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETE.

1898.

I.

Adatok az intézet 1897/8. tanévi történetéhez.

1. **A tanév megkezdése.** Az 1897/8. tanévre szóló beiratkozásokat 1897. június 30-án, július 1., 2., 3., 4. és 5-én, valamint szeptember 1., 2. és 3-án végeztük. — A felvételi-, javító-, pótló- és magánvizsgákat augusztus 31-én tartottuk. Az iskolaév megnyitó ünnepélye szeptember 4-én volt, ugyanakkor közöltük a tanuló ifjúsággal az órarendet, a tanintézet „Rendtartási Szabályai“-t és más tudnivalókat.

A rendes tanítás szeptember 6-ától kezdve 1898. június 14-ig folyt.

2. **Hálaadó Istentisztelet** (vallásfelekezetek szerint), **ünnepélyek, szünnapok.**

Szeptember 4-én a tanév ünnepélyes megnyitása. Szónok: Igazgató.

Október 4-én Felséges Urunk nevenapján hálaadó Istentisztelet és iskolai ünnepély. Szónok: Bella Lajos tanár.

Október 26-án Felséges Urunk nagylelkű adományát (10 szobor) méltató ünnepély. Szónok: Vendl Aladár.

November 19-én Felséges Asszonyunk nevenapján hálaadó Istentisztelet.

Április 14-én az 1848-iki törvények szentesítésének 50-ik évfordulóján hálaadó Istentisztelet és iskolai ünnepély, melyet a húsvéti szünet miatt április 11-ike helyett 14-én tartottunk. Szónok: Bella Lajos tanár.

Június 8-án a koronázás évfordulója napján hálaadó Istentisztelet és iskolai ünnepély. Szónok: Fleischhacker Mór Fridolin tanár.

Június 29-én hálaadó Istentisztelet és a tanév ünnepélyes bezárása. Szónok: Igazgató.

A tanítás a rendes szünnapokon kívül még a következő napokon szünetelt:

Január 17-én nagyságos főigazgató úr nevenapján,

Február 22-én igazgatói szünet,

Márczius 15-én,

Márczius 24-én délelőtt 10 órától a kerületi tornaverseny bizottságainak alakuló gyűlése miatt,

Márczius 29-én délután ngys. főigazgató úr elnöklete alatt tartott tanácskozmány miatt,

Május 14-én elhunyt Zöhls Gyula VI. o. tan. temetése miatt,

Junius 14-én délelőtt igazgatói szünet.

3. Változás a tanári karban. A tanári kar csak annyiban változott meg, hogy a nmlt. vall.- és közokt. m. kir. Ministerium Veszprémi Vilmos dr.-t, a győri állami főreáliskola rendes tanárát, ezen minőségében a soproni állami főreáliskolához áthelyezte.

4. Helyettesítések. Wallner János beteg énektanítót 210. sz. főigazgatói engedéllyel 1898. január 1-től heti 5 órában Vendl Aladár tanár helyettesítette.

Mika Károly dr. tanárt betegsége miatt április 15-től szakszerűen helyettesítették: Wallner Ignác dr. igazgató a természetrajzban V. oszt. heti 2 órával, VI. és VII. oszt. heti 3—3 órával; Viszota Gyula dr. tanár II. oszt. heti 2 órával, Török Mihály tanár I. B) oszt. heti 2 órával, Faragó József tanár I. A) oszt. heti 2 órával; továbbá Viszota Gyula dr. tanár a tornázásban II. oszt. (két csoport) heti 5 órával és Török Mihály tanár I. A) és I. B) oszt. heti 5 órával.

Ezekon kívül a tanév folyamában — szabadságolás, családi ügyek, betegség és egyéb okok miatt — még 215 órát kellett helyettesíttetni.

5. Látogatások. Nagyságos Bejezi Németh Antal dr. kir. tanácsos, győrtankerületi kir. főigazgató úr 4 ízben látogatta meg az intézetet: deczember 14—15-én, márczius 17—30-ig, a midőn rendes inspektióját tartotta; május 9-én és junius 24. és 25-én a szóbeli érettségi vizsgálatok alkalmával.

Főt. Zoltvány Irén dr., pannonhalmi főiskolai tanár, a magyar nyelv tanításának megfigyelése végett két ízben látogatta meg az intézetet: deczember 14—17-ig és április 25—30-ig.

Meglátogatták még iskolánkat a hittani vizsgálatokra kiküldött elnökök.

6. A tanév folyamán hospitált: Wallner Ignác dr. igazgató 77-szer, Bella Lajos 1-szer, Faragó József 6-szor, Fleischhacker Mór Fridolin 3-szor, Horvát Rezső 1-szer, Kárpáti Károly dr. 12-szer, Mally Nándor 1-szer, Mika Károly dr. 1-szer, Seemann Kálmán 1-szer, Török Mihály 6-szor, Vendl Aladár 1-szer, Veszprémi Vilmos dr. 9-szer és Viszota Gyula dr. 2-szer.

7. Értekezlet volt: főigazgatói 2; rendes 14 és rendkívüli 5.

8. Az állandó tanmeneten változás nem történt.

9. Tankönyvváltoztatás. A jövő tanévben a következő tankönyvek változnak: I. osztályban: Ihász-Barbarics: Magyar nyelvtan helyett *Halász Ignác: Magyar nyelvtan I. r.*; Tomor-Várady: Magyar olvasókönyv I. r. helyett *Badics Ferencz: Magyar olvasókönyv I. r.*

IV. osztályban. Dengi János: Magyar stilisztika helyett *Négyessi László: Stilisztika.*

Új segédkönyvek: I—IV. osztályban. Kogutowitz Manó: Középiskolai földrajzi atlasz I. r.

I. II. osztályban. Wolf Béla: Magyar és német zsebszótár. Horváth J.: Földrajzi térkép-vázlatok.

10. Fegyelmi állapot. A már évek óta érvényben levő fegyelmi szabályzat változatlanul megmaradt; nagyobb kihágás nem történt; a tanulók magaviselete a tanév folyamán megfelelő volt; a fegyelem tehát elég jónak mondható. — A fegyelmi büntetésekről a szülők hivatalból értesültek.

11. **Felmentések.** Az intézeti orvos bizonyítványa alapján 21 tanuló a tornázás alól-, 3 tanuló a rajz alól-, folyamodásra pedig 69 tanuló az izraelita ünnepnapokon és szombaton való írás és rajzolás alól mentetett fel.

12. **Egészségügy.** Leszner Rudolf dr. iskola-orvos, a tanév elején a tantermek egészségügyi hiányairól, később a folyosók fűthetővé tételéről tett jelentést az igazgatósághoz s sürgette a mentőszekrény beszerzését. (E jelentések felterjesztettek.)

Orvosilag megvizsgált 2 rövidlátó, 1 messzelátó és 30 hibás testű vagy beteges tanulót, az előbbieket a szabadkézi rajz alól, utóbbiakat a tornázás alól kért felmentésük alkalmából.

A tanulók egészségi állapota általában kedvező volt. Fertőző betegség június hóig csak szórványosan fordult elő a tanulók között. Június első harmadában azonban sűrűen léptek fel a cholera nostras, esetei az egész városban. Trachoma nem találtatott az intézetben. Ujraoltatott 30 tanuló. Meghalt a tanév elején Schreiner Ernő VII. oszt. s május havában Zöhl Gyula VI. osztályu tanuló.

Decz. 7-én a városi tiszti főorvos egy rendőrbiztos kíséretében hygienikus szempontból megvizsgálta az intézet helyiségeit és a talált állapotról elismerőleg nyilatkozott.

13. **A VIII. osztály vizsgálatait** május 4—13-ig tartottuk.

14. **Osztályvizsgálatok.** Az I.—VII. osztály vizsgálatai június 16—23-ig folytak le; a magánvizsgálatok pedig ugyan e hó 15-én voltak.

A tornavizsgálat június 11-én délután 6—8 óráig tartatott meg.

15. **Bizonyítvány másodlat, másolat stb.**

a) Bizonyítvány másodlatot kaptak: Breuer Frigyes I. B) oszt. 1896/97., Drexler Károly IV. o. 1894/95., Schick József II. o. 1891/92., Schweiger Emil I. o. 1891/92. és II. o. 1892/93., Ullmann Adolf IV. o. 1896/97., Weisz Lajos II. o. 1895/96. tanévről.

b) Bizonyítvány másolatot kaptak: Bella Jenő IV. o. 1896/97., Börötzffy Jenő IV. o. 1896/97., Vendl Aladár I. B) o. 1896/97. tanévről.

c) Értesítő másolatot kaptak: Bella Jenő V. o. 1897/8., Börötzffy Jenő IV. o. 1897/98., Vendl Aladár II. o. 1897/98. tanévről.

d) Látogatási bizonyítványt kaptak: Hock István I. B) o., Thurner Ferencz VIII. o. tanuló 1897/98. tanévről.

e) Weissenböck Ferencz IV. o. tanulónak 1897/98. évi „Értesítő“-je elmeneteli bizonyítványul állittatott ki.

16. **Ajándékok.** A nmlt. vall. és közokt. m. kir. Ministeriumtól: „Legfelsőbb kézirat“; „remetei sziklaszoros“; „gyilkos tó“; „magas Tátra“; „lomonicsi csúcs“; „pénzkezelési és elszámolási utasítás“; „leltári utasítás“; „Magyarország külön czimerének és az egyesített czimerek leírása és rajza“; Marczali dr.: „Magyarország 1847-ben“; Acsády dr.: „A pragmatika sanctio előtt 1720-ban“; Cherven Fl. dr.: „a római birodalom legnagyobb kiterjedése korában“; „Graecia“; „Munkácsy élete és munkái“; „50 drb millenniumi füzet“; S. Suis: „Exercices pratiques sur les gallicismes“; Spanraft Alajos: „Dictionnaire de la Conversation et de la Lecture“.

A v. k. m. segédhivatala főigazgatóságától: „Tankerületi beosztás“; „tanárvizsgálati szabályzat“; „leltári utasítás“. A m. kir. tud. egyetemi nyomda igazgatóságától: „A tud. egyet. nyomda nyomtatványainak jegyzéke“. Lovag Patzenhofer Komrád úrtól (lásd „Kirándulások“). Sopronvármegye és Sopron szab. kir. város közönségétől; „Emléklapok a soproni Széchenyi szobor leleplezésére“.

Gross Testvérektől, Győr: „Egyetemes könyvtár 13 drb“; „Tanulók naptára“ 10 drb. Szeifert Géza szobrász úrtól: „Egy nagyobb relief-ékítmény, egy pilaszter-kapitel és egy kis rozetta. Mind a három gipszöntvény.“

Rechnitz Elek IV. oszt. tanulótól: „Egy drb gipszöntvényű kis rozetta“. Pittroff Aladár VIII. oszt. tanulótól: „Berzsenyi arczképe“. Skarits Mihály, VII. oszt. tanulótól: Több kép.

A többi ajándékokat lásd a „Tanári“- és „Ifjúsági-könyvtárak“ és „Szer-tárak“-nál.

Fogadják a nemes adakozók mindnyájan hálás köszönetünket.

17. Gyűjtések. Intézetünkben a következő czélokra gyűjtöttünk: Emke-nek Kolozsvár; Volf György siremlékére; a siket-némák váci intézete javára; az intézet „Utazási és kirándulási alapjára; „Segélyegyesület- és betegszoba-alapra.

A gyűjtésekből befolyt összegeket szabályszerű úton rendeltetésök helyére juttattuk.

18. Helyiségek átengedése. A nmlt. vallás- és közokt. m. kir. Minis-terium megengedte, hogy a városi ipariskola az eddig átengedett 8 tantermen kívül a kereskedelmi tanoncok két szaktanfolyamára, az ipariskola II. párhuzamos osztályára és az előkészítő rajzosztályra, a tanév elejétől 4 tantermet és az V. előkészítő osztályra február 1-től 1 tantermet, továbbá a kereskedelmi- és iparkamara az iparos segédek számára létesített szaktanfolyamra 1 tantermet használhasson a főreáliskola tanítási idején kívül.

Nagyságos főigazgató úr engedélye folytán a posta- és távirda igazgatóság a kiadójelöltek részére tartott 6 heti tanfolyamra igénybe vette az intézet vegytani tantermét.

A „Soproni Irodalmi és Művészeti Kör“ gyűléseire az igazgató átengedte az iskola VII. osztályának tantermét.

19. Említésre méltó, hogy 1897. október 30-án Polgár Gyula a tanuló ifjúságnak történelmi és népismertetési színi előadást tartott, hogy 1898. február 19-én Faragó László ködfátyolképeket mutatott be, hogy márczius 2-án Frankl Mór fejszámoló művész érdekes fejszámolásokat végzett és hogy május 17-én Füredi Róbert tanulságos magyarázatokkal magán éremgyűjteményét mutatta be.

20. Kirándulások. Okt. 2-án a VI. és VII. oszt. tanulók Bella Lajos tanár vezetése alatt megnézték a megyei muzeumot. Október 14-én a VI. és VII. oszt. tanuló ifjúság Wallner Ignác dr. igazgató vezetése mellett megtekintette a soproni vízvezeték összes berendezéseit. Október 22-én az intézet felső osztályainak ifjúsága, Wallner Ignác dr. igazgató, Faragó József, Fleischacker Mór Fridolin, Mally Nándor és Mika Károly dr. tanárok vezetése mellett kirándult Czinfalvára, az ottani cukorgyár tüzetes megtekintése céljából.

Ez alkalommal lovag Patzenhofer Konrád gyártulajdonos, — a kinek két reményteljes fia volt intézetünknek kiváló növendéke — Vulka-Pordánytól a gyártelepig és vissza vezető vasuti szárnyvonalon külön vonatot bocsátott a kirándulók rendelkezésére, odaadó szívélyességgel kalauzolta és bőkezűen megvendégelte a társaságot, a mely áldozatkészségeért a nemesszivű lovagnak e helyen is a legnagyobb köszönetünket fejezzük ki.

Deczember havában az ifjuság osztályonként főnökeik felügyelete alatt megtekintette a soproni képzőművészeti kiállítást.

Április 21-én az V. VI. és VII. oszt. tanulók Faragó tanár vezetése alatt megnézték a helybeli gázgyárat.

Április 20-án a tornaversenyterre kivonult a tanuló ifjuság Wallner Ignác dr. igazgató, Faragó József, Fleischhacker M. Fridolin és Török Mihály tanárok felügyelete alatt.

Május 28-án a VI. és VII. oszt. ifjuság Wallner Ignác dr. igazgató vezetése alatt megsejmelte a mészégető kemenczéket és téglagyárat.

Junius 18-án a III. és IV. oszt. tanulói tanulmányi kirándulást tettek N.-Czenkre Kárpáti Károly dr. és Vendl Aladár tanárok vezetése alatt.

Ugyanezen a napon az I. B) oszt. tanulók természetrajzi és földrajzi kirándulást tettek Török Mihály és Viszota Gyula dr. tanárok vezetése mellett.

Junius 28-án a VI. és VII. oszt. tanulók Wallner Ignác dr. igazgató vezetése mellett a jéggyárat és sörgyárat nézték meg.

Azonkívül tornakirándulásokon vett részt a tanuló ifjuság Kárpáti Károly dr., Török Mihály és Viszota Gyula dr. tanárok vezetése mellett.

21. A nmlt. vallás- és közokt. m. kir. Ministerium f. évi 2877. szám alatt elrendelte, hogy 1898. május 29., rossz idő esetében 30. napján Sopronban kerületi tornaverseny tartassék.

Nagyságos bejczy Németh Antal dr., győrtankerületi kir. főigazgató úr fáradozásainak sikerült úgy a hatóságok, mint a közönség jóindulatát legnagyobb mérvben megnyerni és a ker. tornaverseny sikere anyagilag teljesen biztosítva volt.

Sajnos azonban, hogy a ker. tornaverseny a meghívott vidéki középiskolák részvétlensége miatt egyelőre elmaradt.

II.

S z e m é l y z e t.

a) Igazgatóság.

Wallner Ignác dr., kir. igazgató. (Lásd b/14.)

b) Tanárok.

1. *Bäumel Ede dr.*, rendes tanár. Képesítve a mennyiség- és természet-
tanból. Tanított matematikát a II. és VII. osztályban, természettant a VII.
és VIII. osztályban, összesen heti 17 órában. — Április 15-től a VII. osztály
főnöke, a természettani szertár őre. Lakik: Erzsébet-utca 15. sz. Szolgál 21 év óta.

2. *Bella Lajos*, rendes tanár. Képesítve a földrajzból és történelemből.
Tanított földrajzot az I. A), II. és IV. osztályban, történelmet az V—VII.
osztályban, összesen heti 18 órában; azonkívül április 15-től a beteg Mika
Károly dr. tanár helyett bölcsészetet a VIII. osztályban heti 3 órában. — A
földrajzi szertár, érem- és régiség-gyűjtemény őre. Lakik: Széchenyi-tér 19 sz.
Szolgál 22 év óta.

3. *Faragó József*, rendes tanár. Képesítve a mennyiség-, természettan és
ábrázoló mértanból. — Tanított matematikát az I. A), IV. és VI. osztály-
ban, rajzoló geometriát a IV. osztályban, ábrázoló geometriát a VI. és VIII.
osztályban, összesen heti 17 órában, a műírást a III—VIII. osztályokban heti
1 órában és azonkívül április 15-től a beteg Mika Károly dr., tanár helyett
természetrájzot az I. A) osztályban heti 2 órában. A VI. osztály főnöke. A
főreáliskolai segélyegyesület titkára. Lakik: Éles-szög 3 sz. Szolgál 4 év óta.

4. *Fleischhacker Mór Fridolin*, rendes tanár. Képesítve a német- és
magyar nyelvből és irodalomból és a gyorsírásból. — Tanított magyar nyelvet
az I. B) osztályban, német nyelvet az I. B), IV., VI. és VII. osztályban,
összesen heti 17 órában. Az I. B) osztály főnöke. Lakik: Szt.-György-utca
6. sz. Szolgál 19 év óta.

5. *Horváth Rezső*, rendes tanár. Képesítve a német és francia nyelvből
és irodalomból. Tanított német nyelvet az V. és VIII. osztályban, francia
nyelvet az V., VI. és VIII. osztályban, összesen heti 16 órában. A VIII.
osztály főnöke, a IV—VIII. oszt. ifjusági könyvtár őre. Lakik: Baross-utca
1. sz. Szolgál 13 év óta.

6. *Kárpáti Károly dr.*, rendes tanár. Képesítve a magyar- és német nyelvből és irodalomból és a tornázásból. — Tanított magyar nyelvet a III., IV., VI. és VII. osztályban, német nyelvet a III. osztályban, összesen heti 15 órában. Tanított még tornázást a III.—VIII. osztályokban heti 9 órában. A III. osztály főnöke, tanárértekezleti jegyző. Lakik: Színház-utca 22. sz. Szolgál 25 év óta.

7. *Mally Nándor*, rendes tanár. Képesítve a mennyiségtan- és ábrázoló mértanból. Tanított rajzoló geometriát az I. B) és II. osztályban, ábrázoló geometriát az V. és VII. osztályban, szépirást az I. A), I. B) és II. osztályban összesen heti 17 órában. A mértani szertár őre, a „Deák Ferencz” ösztöndíj-alap, a főrcáliskolai „Zászló-alap” és az „Utazási és kirándulási segélyalap” kezelője. Lakik: Hosszu sor 3. sz. Szolgál 20 év óta.

8. *Mika Károly dr.*, rendes tanár. Képesítve a természetrajz- és vegytanból. Tanított természetrajzot az I. A), I. B), II., V., VI. és VII. osztályban, bölcészetet a VIII. osztályban, összesen heti 17 órában. Tanított még tornázást az I. A), I. B) és II. (két csoportra osztott) osztályban heti 9 órában. A VII. osztály főnöke, a természetrajzi- és tornaszertár őre. Lakik: Győri vasutindóház-utca 3. sz. Szolgál 20 év óta.

9. *Seemann Kálmán*, rendes tanár. Képesítve a szabadkézi- és mértani rajzból. Tanított rajzoló geometriát az I. A) és III. osztályban, szabadkézi rajzot a III.—VIII. osztályban, összesen heti 19 órában és a rendkívüli, tájkép és természet után való rajzolást és festést a III — VIII. osztályban heti 2 órában. A szabadkézi rajz-szertár őre. Lakik: Éles-szög 3. sz. Szolgál 13 év óta.

10. *Török Mihály*, rendes tanár. Képesítve a mennyiség- és természettanból, tornázásból és gyorsírásból. Tanított matematikát az I. B) III., V. és VIII. osztályban, természettant a III. osztályban, összesen heti 17 órában, a gyorsírást a III.—VIII. osztályban heti 2 órában és azonkívül április 15-től a beteg Mika Károly dr. tanár helyett természetrajzot az I. B) osztályban, heti 2 órában, tornázást az I. A) és I. B) osztályban heti 5 órában. Az V. osztály főnöke. az I — III. oszt. ifjusági könyvtár őre. Lakik: Eszterházy-utca 23. sz. Szolgál 15 év óta.

11. *Vendl Aladár*, rendes tanár. Képesítve a magyar- és francia nyelvből és irodalomból. Tanított magyar nyelvet a VIII. osztályban, francia nyelvet a III., IV. és VII. osztályban, összesen heti 16 órában és azonkívül január 1-től a beteg Wallner János énektanító helyett az éneket az I.—VIII. osztályban heti 5 órában. A IV. osztály főnöke, a tanári könyvtár őre. Lakik: Köfaragó-tér 3 sz. Szolgál 13 év óta.

12. *Veszprémi Vilmos dr.*, rendes tanár. Képesítve a magyar- és német nyelvből és irodalomból. Tanított magyar- és német nyelvet az I. A) osztályban, történelmet a III. és VIII. osztályban, összesen heti 16 órában. Az I. A) osztály főnöke, tanárértekezleti jegyző. Lakik: Balfi-utca 49. sz. Szolgál 8 év óta.

13. *Viszota Gyula dr.*, rendes tanár. Képesítve a magyar- és német nyelvből és irodalomból és a tornázásból. Tanított magyar nyelvet a II. és V. osztályban, német nyelvet a II. osztályban, földrajzot az I. B) osztályban, összesen heti 15 órában és azonkívül április 15-től a beteg Mika Károly dr.

tanár helyett természetrajzot a II. osztályban heti 2 órában, tornázást a II. osztályban heti 5 órában. A II. osztály főnöke, módszeres értekezleti jegyző, a „Berzsenyi-kör vezetője. Lakik: Erzsébet-utca 4. sz. Szolgál 5 év óta.

14. *Wallner Ignác dr.*, kir. igazgató. Képesítve a vegytanból és természetrajzból. Tanított vegytant a IV.—VI. osztályban, összesen heti 7 órában és azonkívül április 15-től a beteg Mika Károly dr. tanár helyett természetrajzot az V—VII. osztályban heti 8 órában. A vegytani szertár őre. Lakik a főreáliskolai épületben. Szolgál 28 év óta.

c) **Egészségtan tanára és intézeti orvos:**

Leszner Rezső dr., gyakorló orvos. Képesítve az egészségtanból. Tanította az egészségtant a VII. osztályban heti 2 órában. Lakik: Várkerület 54. sz. Szolgál 4 év óta.

d) **Bejáró rendkívüli tanárok:**

1. *Bothár Dániel*, ág. h. ev. főgymnasiumi tanár. Képesítve a görög és latin nyelvből. Tanított latin nyelvet az V. és VI. osztályban összesen heti 7 órában. Lakik: Mező-utca 21. sz. Tanít a főreáliskolában 2 év óta.

2. *Király Béla*, ág. h. ev. főgymnasiumi tanár. Képesítve a latin és görög nyelvből. Tanított latin nyelvet a VII. és VIII. osztályban, összesen heti 6 órában. Lakik: Csengeri-utca 15. sz. Tanít a főreáliskolában 3 év óta.

e) **Hitoktatók:**

1. *Beitl Károly*, r. kath. hittanár; káptalani segédlelkész. Tanította a r. kath. tanulóknak a hittant az összes osztályokban, összesen heti 6 órában. Lakik: Szt.-György-utca 7. sz. Tanít a főreáliskolában 3 év óta.

2. *Pollák Miksa dr.*, a soproni izraelita statusquo-hitközség rabbija. Tanította az izraelita tanulóknak a hittant az összes osztályokban, összesen heti 5 órában. Lakik: Fegyvertár-utca 7. sz. Tanít a főreáliskolában 4 év óta.

3. *Stiegler Gusztáv*, ág. h. evang. lelkész. Tanította az evang. hittant az I—IV. osztályban, összesen heti 3 órában. Lakik: Templom-utca 17. sz. Tanít a főreáliskolában 17 év óta.

4. *Zábrák Dénes*, ág. h. evang. lelkész. Tanította az evang. hittant az V—VIII. osztályban együtt, heti 1 órában. Lakik: Templom-utca 12. sz. Tanít a főreáliskolában 14 év óta.

f) **Énektanító:**

Wallner János, nyug. népisk. tanító. Tanította az éneket 1897. december végeig az összes osztályokban heti 5 órában. Súlyos betegsége miatt abban kellett hagynia az énektanítást. melyet azután a tanév végeig Vendl Aladár tanár (lásd b) 11.) vezetett.

g) **Iskolaszolgák:**

1. *Szántó Sándor*, a ki a házmesteri teendőket is végzi. Lakik a főreáliskolai épületben.

2. *Wabel Pál*, lakik a főreáliskolai épületben.

3. *Weissböck György*, lakik: Balfi-utca 25. sz.

Fűtő: *Schaller Mátyás*.

III.

A tanárok tudományos és irodalmi működése.

Bella Lajos: „Széchenyi István gróf“ essay. „Pulszky Ferencz“ (Wiener Anthropologische Mittheilungen). „Mátray Lajos szobrász élete“. Archaeologiai Értesítőben több czikk. Helybeli lapokban több magyar és német nyelvű czikk.

Faragó József: A soproni légszesz fény-intensitásának ellenőrzése.

Kárpáti Károly dr.: Írt számos cikket társadalmi és közművelődési ügyekről a helybeli lapok hasábjain.

Leszner Rudolf dr.: „Nagyvárosok levegője“ című dolgozatot tett közzé az „Egészség“ című folyóiratban, azonkívül írt kisebb egészségügyi cikkeket a helyi lapokba.

Mally Nándor: Felolvasás: „A szépről, lélektani alapon“, a „Soproni Irodalmi és Művészeti Kör“-ben.

Mika Károly dr.: Diezel: „Az apróvad vadászata“ 3—13. füzet nyomdában.

Seemann Kálmán: „A Soproni Képzőművészeti Kör“ első kiállításán nyolcz eredeti akvarell-tájképpel vett részt. Az említett képzőművészeti körnek megbízása folytán, nyilvános felolvasást tartott a „Magyar stil“-ről, nagyméretű rajzok bemutatásának kíséretében.

Vendl Aladár: „Az 1848. márczius 15-ikének 50-ik évfordulójára“ (Óda). Szavalták az „Irodalmi és Művészeti Kör“-ben és az április 14-én tartott iskolai ünnepélyen.

Veszprémi Vilmos dr.: Anonymusról tanulmányt olvasott fel a „Soproni Irodalmi és Művészeti Kör“-ben. Tanügyi cikkelyeket írt a helyi lapokba.

Viszota Gyula dr.: Megjelent egy értekezése az „Irodalomtörténeti Közlemények“ 1898. I. füzetében.

IV. A rendes tan-

Sorszám	A tanár neve	Képesítése	I. A)	I. B)	II.	III.
1.	Wallner Ignác dr.	vegytan természetrajz	—	—	—	—
2.	Bäumel Ede dr.	mathematika természettan	—	—	számt. 4	—
3.	Bella Lajos	földrajz történelem	földr. 3	—	földr. 3	—
4.	Faragó József	mathematika természettan ábr. geometria	számt. 3	—	—	—
5.	Fleischhacker Mór Fridolin	német magyar	—	magyar 6 német 4	—	—
6.	Horvát Rezső	német francia	—	—	—	—
7.	Kárpáti Károly dr.	magyar német	—	—	—	magyar 3 német 3
8.	Mally Nándor	mathematika ábr. geometria	szépirás 1	geom. 5 szépirás 1	geom. 5 szépirás 1	—
9.	Mika Károly dr.	természetrajz vegytan	term.-r. 2	term.-r. 2	term.-r. 2	—
10.	Seemann Kálmán	szabadkézi rajz geom. rajz	geom. 5	—	—	geom. 2 szak. r. 2
11.	Török Mihály	mathematika természettan	—	számt. 3	—	számt. 3 term.-t. 3
12.	Vendl Aladár	magyar francia	—	—	—	francia 5
13.	Veszprémi Vilmos dr.	magyar német	magyar 6 német 4	—	—	tört. 3
14.	Viszota Gyula dr.	magyar német	—	földr. 3	magyar 5 német 4	—

tárgyak felosztása.

IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Heti óraszám	Osztályfőnök	Megjegyzés
vegytan 2	vegytan 2	vegytan 3	—	—	7	—	Igazgató, a vegytani szertár őre.
—	—	—	math. 4 term.-t. 4	term.-t. 5	17	—	A természettani szertár őre.
földr. 3	tört. 3	tört. 3	tört. 3	—	18	—	A földrajzi-, érem- és régiségi szertár őre. Tandíjkezelő. Az iparisk. igazg.-ja
math. 4 geom. 2	—	math. 4 ábr. geo. 2	—	ábr. geo. 2	17	VI.	A főreáliskolai segélyegyesület titkara.
német 3	—	német 2	német 2	—	17	I. B)	
—	német 3 francia 4	francia 4	—	német 2 francia 3	16	VIII	A IV.—VIII. oszt. ifjúsági könyvtár őre.
magyar 3	—	magyar 3	magyar 3	—	15	III.	Értekezleti jegyző. Tornatanár III-VIII. oszt. (9 óra).
—	ábr. geo. 2	—	ábr. geo. 2	—	17	—	A mértani szertár őre. A szakrajztanfolyam igazg.
—	termr. 2	termr. 3	termr. 3	böles. 3	17	VII.	A természetrajzi és torna szertár őre. Tornatanár I.—II. oszt.-ban (9 óra).
szabk. r. 2	szabk. r. 2	szabk. r. 2	szabk. r. 2	szabk. r. 2	19	—	A szabadkézirajz szertár őre.
—	math. 5	—	—	math. 3	17	V.	Az I.—III. oszt. ifjúsági könyvtár őre.
francia 5	—	—	francia 3	magyar 3	16	IV.	A tanári könyvtár őre. Énektanár I.—VIII. oszt.-ban (5 óra).
—	—	—	—	tört. 3	16	I. A)	Értekezleti jegyző.
—	magyar 3	—	—	—	15	II.	Módszeres értekezleti jegyző. A „Berzsenyi-kör“ vezetője.

V.

T a n a n y a g.

I. osztály.

Osztályfőnök: I. A) *Veszprémi Vilmos dr.*, I. B) *Fleischhacker Mór Fridolin.*

Kath. hittan. Heti 1 órában tanította Beitl Károly. Tankönyv: A Szt.-István-társulat által kiadott „Középkatekizmus.“ Elvégzett tananyag: A hit. Az apostoli hitvallás 12 ágazata. Isten tizparancsolata.

Ág. h. ev. hittan. Heti 1 órában tanította az I. és II. osztályban Stiegler Gusztáv. Tankönyv: Bereczky Sándor: „Bibliai történetek.“ Elvégzett tananyag: Az új szövetségi bibliai történetek.

Izraelita hittan. Heti 2 órában tanította az I. és II. osztályban Pollák Miksa dr. Tankönyv: Csukási és Schön: „Hittan“ I. rész és a héber szövegű imakönyv. Elvégzett tananyag: Sámuelettől a birodalom kettészakadásáig. Imakönyv: A szombati imák és szertartások.

Magyar nyelv. Heti 6—6 órában tanították Veszprémi Vilmos dr. az I. A) és Fleischhacker Mór Fridolin az I. B) osztályban. Tankönyv: Ihász-Barbarics „Magyar nyelvtan“ és Tomor-Váradi „Magyar Olvasókönyv I. r.“ Elvégzett tananyag: 1. Nyelvtan: Olvasztás alapján a hangtan. Az egyszerű mondat. A mondatrészek. Az ige és ragozása. Az ige mint állítmány. A névszók: a a főnév, a melléknév, a számnév, a névmás és a határozószó. A főnév, a főnévi igenév, a névmás mint alany. A többesszám kifejezése. A főnév, a főnévi igenév, a névmás mint tárgy. A tárgy ragja. A főnév, a főnévi igenév, a névmás mint határozó. A határozószó. A melléknév, a melléknévi igenév, a számnév mint jelző. A főnév mint jelző. A szóképzés. 2. Olvasmányok: Ez nem Csáky szalmája. Nem úgy verik a cigányt. Hátra van még a fekete leves. A holló és a róka. Két rózsa. Noe és a szőlőtő. Tiszteletlen gyermekek. A baraczk. A két buzakalász. A három testvér. A Duna. A koldus gyermek. A csodaszarvas és a hölgyrablás. A hadisten kardja. A katalauni ütközet. Aquiléja megvívása. Attila és Leo pápa. Attila halála. A hunbirodalom felbomlása. Álmos. A fehér ló regéje. Lehel kürtje. A gyászmagyarok. A fejedelmi párbaj. Szent László. Kálmán és Álmos. Tatárjárás. Az elhagyott testvérek. 3. Versek. Isten hozzád. Hadnagy uram. A bölcs. Az anya és gyermeke. Az én hazám. Szózat.

Német nyelv. Heti 4—4 órában tanították Veszprémi Vilmos dr. az I.

A) és Fleischhacker Mór Fridolin az I. B) osztályban. Tankönyv: Fleischhacker-Kárpáti „Német Nyelvtan“ és „Német Olvasókönyv I. r.“ Elvégzett tananyag: 1. Nyelvtan: A hangtan olvastatás alapján. Az egyszerű mondat és részei. A segédigék és ragozásuk. Az igék és ragozásuk. A névszók és ragozásuk. 2. Olvasmányok: Erfahrung macht klug. Der Hirsch im Walde. Der Rabe und der Fuchs. Der Hase und die Schnecke. Der alte Grossvater und der Enkel. Das Märchen von dem Schwarzspechte. Edle Rache. Ein Gespenst. Die Herde. Jason. Die Argonauten. Der Kampf mit den Harpyen. Symplegaden. Die Durchfahrt durch die Symplegaden. Jason gewinnt das goldene Vlies. Hercules als Knabe. Das Oraculum. Hercules' Tod. 3. Versek. Mein Vaterland. Der Wald. Der Sonntag. Drei Paare. Siegfrieds Schwert.

Földrajz. Heti 3 órában tanították Bella Lajos az I. A), Vízota Gyula dr. az I. B) osztályban. Tankönyv: Cherven Flóris dr. és Schneider János „Egyetemes Földirati Tankönyv reálisk. számára“ I. kötet. Tankönyv: A földrajzi fogalmak elsajátítása után: A magyar királyság és Európa többi államainak ismertetése különös tekintettel természeti viszonyaikra. Kézi térképül Lange-Cherven „Földrajzi atlasz“-a.

Természetrájk. Heti 2 órában tanította Mika Károly dr. Tankönyv: Báthory Nándor „Állat-növénytan“ I. rész. Tananyag: A virágos növények részei. Gyümölcsfajok. Az emberi test váza, ezen alapon a házi és a ház körül tartózkodó állatok összehasonlító leírása. Fenyőfák. Mezei-, erdei és vízi állatok. Egyes fontosabb virágos növényalakok bemutatása. Házi szárnyasok. A tanítás szemléltető volt. Természetrájkzi kirándulások.

Mathematika. Heti 3—3 órában tanították I. A) osztályban Faragó József és I. B) osztályban Török Mihály. Tankönyv: Gerevich Emil dr. és Orbók Mór „Számítan“. Elvégzett tananyag: A négy alpművelet egész számokkal, tizedes és közönséges törtekkel. Métermérték-rendszer. A számok oszthatósága. Közönséges és tizedes törtnek egymásra való átalakítása. Időszámítás.

Rajzólo geometria. Heti 5—5 órában tanították az I. A) osztályban Seemann Kálmán, az I. B) osztályban Mally Nándor. Tankönyv: Kiss E. János. „A geometriai alaktan elemei.“ Planimetria. Elvégzett tananyag: A pont és vonalak, utóbbiak fajtái, irányok. A pont s egyenes viszonya. Az egyenesekre alkalmazott alpműveletek. Méterrendszer. Egyenesek viszonya, a szög. A kör és fokok. A szögek felosztása és alpműveleteik. A síkidom. Három-, négy- és sokszögek, átlók, kerületi, középponti és külső szögek. Csillagidomok. A kör és részei, egyenesei. Az ellipsis. A síkidomok symmetriája, összeillősege, hasonlósága és egyenlősege. Kerület- és területszámítás. Az elméleti részzsel parallel haladó rajzólo óráknak az egyenesekből, tört, vegyes, majd csupán köríves vonalakból képezett geometrikus síkornamentek voltak tárgyai, tekintettel a rajz- és festőszerek használatának begyakorlására.

Szépírás. Heti 1—1 órában tanította az I. A) és B) osztályban Mally Nándor. Előbb a német, azután a magyar folyóírás.

Tornázás. Heti 2—2 órában két csapatban (A. és B. oszt.) tanította Mika Károly dr. Tananyag: Katonai gyakorlatok. Egyszerű szabadgyakorlatok. Csapatornázás a szereken. Játék és kirándulások.

II. osztály.

Osztályfőnök: *Viszota Gyula dr.*

Kath. hittan. Heti 1 órában tanította Beitl Károly. Tankönyv: A Szt.-István-társulat által kiadott „Középkatekizmus.“ Elvégzett tananyag: Az anyaszentegyház 5 parancsolata; a bűn és különböző nemei; keresztény erény és tökéletesség; malaszteszközők.

Ag. evang. hittan. Lásd az I. osztálynál.

Izrael. hittan. Lásd az I. osztálynál.

Magyar nyelv. Heti 5 órában tanította Viszota Gyula dr. Tankönyv: Ihász-Barbarics „Magyar Nyelvtan“ és Tomor-Váradi „Magyar Olvasókönyv.“ Elvégzett tananyag Nyelvtan: Egyszerű mondat, mondatrészek; beszédrészek (ismétlés). A határozók. Szórend Összetett mondat. A mellé- és alárendelés. Fő- és mellékmondatok. Többszörösen összetett mondat. Körmondat. Szóképzés. Rokontélmű szók. Olvasmányok: A kis malacz és a farkasok A gonosz mostoha. A hangyák. A katakombák Romában. A szt. bernárdhegyi kolostor és ebei. A gyöngyhalászat Ceylon szigetén. Budavára a XV. században. Vajda-Hunyad vára. Szt.-István király. Szent.-István halála. A korona és kard. A cserhalmi ütközet. A mogyoródi csata. Szt. László. A szabadság a görögöknél. Athén és Spárta. A perzsa háborúk. A Horatiusok és Curiatiusok viadala. Brutus. Horatius Cocles. Mucius Scaevola. Clölia. Versek: A sastoll (Kisfaludy K.) Rozgonyiné (Arany J.) Hymnus (Vörösmarty). Szilágyi Erzsébet (Tóth K.) Hunyadi (Czuczor). Hunyadi László (Petőfi). Coriolán (Tárkányi Béla).

Német nyelv. Heti 4 órában tanította Viszota Gyula dr. Tankönyv: Fleischhacker-Kárpáti: „Német Nyelvtan“ és „Olvasókönyv“ II. r. Nyelvtan: Az egyszerű mondat és mondatrészek (ism.). Az igeragozás teljesen. Az egyszerű mondat szórendje. Az összetett mondat. A mellé- és alárendelés A mellékmondat szórendje. A többszörösen összetett mondat. A partikulák. Olvasmányok: Der Kranke Löwe. Das Pferd und der Esel. Ehre das Alter Achilles. Paris und Menelaus. Hectors Tod. Der arme Greis. Siegfried wird hörnen. Siegfried sucht die geraubte Kriemhild auf. J. besiegt den Riesen Kuperan. S. tödtet den Drachen. Kriemhild wird S Frau. Die Götter der Germanen. Cyrus und Croesus. Die Zerstörung Carthagos. Versek: Die wandelnde Glocke (Goethe). Der Hirsch und der Fuchs (Lessing). Die Rache der Schwalbe (Rückert). Die Rache (Uhland). Der Sänger (Goethe). Heidenröslein (Goethe).

Földrajz. Heti 3 órában tanította Bella Lajos. Tankönyv: Cherven Flóris dr. és Schneider János „Egyetemes Földirati Tankönyv reálisk. számára“ II. köt. Tananyag: Ázsia, Afrika, Amerika és Ausztrália földrajza, különös tekintettel hegy-, viz- és néprajzi viszonyaira. Kézi térképül Lange-Cherven „Földrajzi atlasz“-a. Segédeszközül a Horváth-féle térképvázlatok.

Természetráaj. Heti 2 órában tanította Mika Károly dr. Tankönyv: Báthory Nándor dr. „Állat- és növénytan“ II. rész. Tananyag: A majmok, tengeri emlősök, foghéjasok, erszényesek; az összes madár-rendek; csúszómászók; kételtűek; kiválóbb csontos és porczos halak; végül a csigák, kagylók, rákok, pókok, százlábuak, rovarok, férgek, túskebőrűek, tömlős állatok s véglények nevezetesebb képviselőinek szemléltető ismertetése. A lombos fák és bokrok rovarjaikkal egyetemben tárgyalattak. A földrajzi oktatás kiegészítésül a megfelelő állatok és növények. Bogár- és növénygyűjtés.

Mathematika. Heti 4 órában tanította Bäumel Ede dr. Tankönyv: Gerevich Emil dr. és Orbók Mór „Számítan I., II., III. rész.“ Bevégzett tananyag: A számítás gyorsítása. Régi és új mértékek és pénzek ismertetése és összehasonlítása. Rövidített számolási műveletek. Arányosság. Olasz gyakorlat. Százalékszámítás. A százalékszámítás alkalmazása az iparban és a kereskedelemben. Arányok és aránylatok. Egyszerű hármasszabály.

Rajzoló geometria. Heti 5 órában tanította Mally Nándor. Tankönyv: Kiss E. János „A Geometria Alaktan Elemei“. II. rész: Stereometria. Pontok, egyenesek és síkok a térben és ezek viszonya. Testszögek és a test. A geometria és szabályos testek hálóikkal. A testek egyenlősége, hasonlósága, összeillősége, symmetriája. Felület- és köbtartalomszámítás. A geometria testeknek és symmetrikus metszéseiknek axonometrikus ábrázolása a sajátátnyék feltüntetésével.

Szépírá. Heti 1 órában tanította Mally Nándor. Rendirás, a nagy és kis blokkbetűk.

Tornázás. Heti 2--2 órában tanította Mika Károly dr. Tananyag: Katona és rendgyakorlatok bottal és súlyzóval. Szergyakorlatok csapatokban. Játékok és kirándulások.

III. osztály.

Osztályfőnök: *Kárpáti Károly dr.*

Kath. hittan. Heti 1 órában tanította Beitl Károly. Tankönyv: Roder Alajos „Bibliai Történet“ Elvégzett tananyag: Az ó- és uj-szövetség.

Ág. h. ev. hittan. Heti 1 órában tanította a III. és IV. osztályban Stiegler Gusztáv. Tankönyv: Bereczky Sándor: „A kereszt egyház rövid története“. Elvégzett tananyag: A ker. egyház története.

Izraelita hittan. Heti 2 órában tanította a III. és IV. osztályban Pollák Miksa dr. Tankönyv: Csukási és Schön: „Hittan II. rész“ és a héber szövegű imakönyv. Elvégzett tananyag: A későbbi prófétáktól a második templom felépítéseig. Imakönyv: A zarándok és bűnbánó ünnepi imák és szertartások.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította Kárpáti Károly dr. Tankönyv: Iász Barbarics: „Magyar nyelvten“ és Tomor-Váradý: „Olvasókönyv III. kötet“. Elvégzett tananyag: a) A hangtan és helyesírásan rendszeres áttekin-tése. Mondattan tüzetesen, kivált az összetett mondatszerkezet és a periodus. Az egész alaktan alapos ismételése. Szóalkotástan. Szórend. Mondatrövidítés. Levelek. Polgári ügyiratok. Synonymák. b) Olvasmányok: 1. Az arab és foga-

dott fia. 2. Az ősz áldása. 3. A ghízei pyramisok. 4. Buda elfoglalása. 5. Eger ostroma. 6. Pázmány Péter. 7. Szigetvár ostroma. 8. Zrinyi, a költő halála. 9. Buda visszavétele. 10. Nagy Lajos. 11. Amerika fölfedezése. 12. A rómaiak életéből. 13. Hunyady László. 14. Köd, felhő, eső stb. 15. Arszlán pasa. 16. Hymnus. 17. Zrinyi dala. 18. A magyarnak 3 szent szava. 19. Pipás kántor. 20. Talpra magyar!

Német nyelv. Heti 3 órában tanította Kárpáti Károly dr. Tankönyv: Fleischhacker-Kárpáti „Német nyelvtan“ és „Olvasókönyv III. rész“. Elvégzett tananyag: a) Hangtan. Névszók és ragozásuk. Igeragozás. Rendhagyó igék. Igeidők használata. Partikulák. Előljárók tüzetesen. Szóalkotástan. Mondattan rendszeres összefoglaló ismételése. Szórend. Mondatrövidítés. Periodus. Fontosabb eltérések a magyar és német nyelv között. Levelek. b) Olvasmányok: 1. Der Wanderer und der Bär. 2. Die Fabel vom Affen. I. és II. rész. 3. Der Greis und der Jüngling. 4. Der Reichthum. 5. Der Dieb. 6. Ein Ausflug mit der Eisenbahn. 7. Arion. 8. Vom Glück. 9. Gott der Erhalter. 10. Zufriedenheit. 11. Der kleine Hydriot. 12. Az oroszán és az egér. 14. Három kívánság. 15. A becsületes ember megtartja szavát. 16. A buzakalászkok.

Franczia nyelv. Heti 5 órában tanította Vendl Aladár. Tankönyv: Hofer Károly „A Franczia Nyelv Módszeres Tankönyve“ I. r., Salamin Leo „Franczia Olvasmányok“. Elvégzett tananyag: Az olvasás szabályai. A névelő. A főnevek viszonyítása. A részelő névelő. Az avoir és être segédigék és az igék rendes ragozása állító, tagadó, kérdő és kérdő-tagadó alakban. Az igék körülírt ragozása aller, venir és devoir igékkel. A melléknév nőneme, fokozása. A névmások. A főnevek neme. Az élő lényeket jelentő főnevek nőnemének képzése. A melléknév helye.

Olvasmányok: Le corps de l'homme. La fourmi. Le castor. L'âne dans la peau de lion. Zénon. Thémistocle. Les vêtements. Dumoulin. Marie-Antoinette. Le petit Chaperon Rouge. Könyv nélkül is: L'hirondelle. La moisson. L'araignée et le ver-à-soie. L'été. Le lierre et l'arbuste.

Történelem. Heti 3 órában tanította Veszprémi Vilmos dr. Tankönyv: Gaál és Helmár „Magyarország Története“. Elvégzett tananyag: A magyarok eredete, vándorlása; honfoglalás. A királyság története az Árpádház kipusztultáig. A magyar házakból származott királyok Mátyás haláláig. A Jagellók, I. Ferdinand és Szapolyai, Miksa, Rudolf és II. Mátyás, II. Ferdinánd, III. Károly haláláig, Mária Theresziától az 1867-iki kiegyezésig.

Természettan. Heti 3 órában tanította Török Mihály. Tankönyv: Schmidt Ágoston dr. „Fizika és fizikai földrajz“. Elvégzett tananyag: A szilárd-, cseppfolyós- és légnemű testek mechanikája. Hőtan. Hangtan. Fénytan. Mágnesség és elektromosság. A föld mint világtest. A földgömb szárazsága, vize és légköre.

Mathematika. Heti 3 órában tanította Török Mihály. Tankönyv: Gerevich Emil dr. és Orbók Mór „Számítan“. Elvégzett tananyag: Az összetett hármasszabály; egyszerű kamatszámítás; tőkével egyesített kamat. — Értékpapír-, állampapír- és váltószámítás. — Kamatos-kamatszámítás. Határidőszámítás. Arányos osztás. — Elegyítés-számolás. Lánca szabály. Arany- és ezüstárúkra és érmekre vonatkozó számítások.

Rajzoló geometria. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Tankönyv: Kiss E. János. Constructiv Planimetria. Elvégzett tananyag: Pontok, egyenesek, a kör. Egyenesek alapszerveletei. Különböző szögek szerkesztése és alapszerveletei. Parallel és merőleges egyenesek konstruálása. Három- és négyszögek alakítása. A körbe írt és körön kívül írt sokszögek. Arányosság, hasonlóság, összeillőség. A síkidomok kisebbítése, nagyobbítása. A geometriai középátlós. Kisebbitett mértékek. Terület-átalakítások. Pythagoras tétele. Területosztások.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Tömeges tanítás az iskolatáblán készült minták nyomán. Ives, hajlított, hullámos és csigás vonalak. Görbevonalú kombinációk a négyzet- és körben. A szintan elemei. Stilizált növénylevelek és virágok rajzolása, festése. Egyszerűbb sávékítmények. Emlékezésből való gyakorlatok.

Tornázás. Heti 2 órában tanította a III. és IV. osztályban Kárpáti Károly dr. A) *Rendgyakorlatok.* a) katonai rendgyakorlatok a m. kir. honvédségi „gyakorlati szabályzat” szerint: sorfelállítás, igazodás, fedezés, fordulatok helyben és járásközben, rendek- és kettős rendekbe fejlődés, kanyarodás.

b) Tornázási rendgyakorlatok: sornytítások, mellé-, elé- és mögésorakozás, körzések, kör-, szög-, csiga-, kigyó- és ellenvonulások, kanyarodások $\frac{1}{2}$ – $\frac{1}{4}$ és a közép körül.

B) *Szabadgyakorlatok.* 1. Az állások (kivéve a vívóállást) és a fekvések; 2. a tagszabadgyakorlatokból az egyszerű és könnyebb összetett mozgások. E gyakorlatok könnyű kéziszerrel is végzendők (fabot, rúd, súlyzók); 3. továbbhaladási gyakorlatok: a járások (különös tekintettel a katonai járásra) műjárások, futás, (fokozatosan 6–10 percig) és egyszerű szökdelések; a társas szabadgyakorlatok kettesével és hármasával.

C) *Szergyakorlatok.* Magas és távolugrás, mélyugrás (egy test magasságnyról) Rohamugrás, lengő kötélugrások, bakugrás, vegyes ugrások a kápákkal ellátott lovon. Mászás függélyes és rézsútos póznán, kötélén. Gyakorlatok függésben a rézsútos és vízszintes létrán, alacsony nyújtón vegyes függésben és támaszban, korláton feszítő és mély támaszban és függésben, gyűrűhintán függésben.

D) *Játékok.* Labda és társasjátékok. Tornászati kirándulások.

IV. osztály.

Osztályfőnök: *Vendl Aladár.*

Kath. hittan. Heti 1 órában tanította Beitl Károly. Tankönyv: Pokorny Emánuel: „Kath. Szertertástan”. Elvégzett tananyag: Szent helyek és egyházi készletek; az istentisztelet szent cselekményei; a szent idők.

Ág. h. ev. hittan. Lásd a III. osztálynál.

Izraelita hittan. Lásd a III. osztálynál.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította Kárpáti Károly dr. Tankönyv: Dengi: „Stiliztika” és „Olvasókönyv”, Arany: „Toldija”, magyarázta Lehr Albert. Elvégzett tananyag: a) A Toldi-monda. A stilusról általában. A stil hangbeli, grammatikai és aesthetikai sajátosságai. Synonymák. Barbarismusok és

idiotismusok jegyzéke. A vers- és rímtan. b) Olvasmányok: Toldi mind a tizenkét éneke. Kis kúnság. Kont. A koldusgyermek. Paraenesis. Mátyás király. Költmények a verstan elméletéhez.

Német nyelv. Heti 3 órában tanította Fleischhacker Mór Fridolin. Tankönyv: Fleischhacker-Kárpáti: „Német nyelvtan“ és „Német olvasókönyv“ IV. rész. Elvégzett tananyag: a) Hangtan, szóképzés, név- és igeragozás. Helyesírási szabályok. Mondattan. Közmondások. b) Olvasmányok: Hans im Glücke. Der Ring des Polykrates. Die Burgschaft. Auf der Heide. Konstantinopel. Apollo, Minerva, Mars Neptun. Notburga der ewige Jude. Aus dem Leben des Dr. Faust. Die Kreuzzüge. Der Rheinfluss. Von der Gasbeleuchtung. Die Freundschaft. Das Thermometer. Der Cid.

Franczia nyelv. Heti 5 órában tanította Vendl Aladár. Tankönyv: Hofer Károly „A Franczia Nyelv Módszeres Tankönyve“ II. r. Salamin Leo „Franczia Olvasmányok“. Elvégzett tananyag: A határozott, határozatlan és a részlelő névelő használata. Az igeidők képzése. A szenvedő, visszaható és rendhagyó igék ragozása. Hiányos és személytelen igék. A bővített mondat (jelző, tárgy, határozó.) Az igemódok és igeidők használata. Az igék vonzata.

Olvasmányok: Le Petit Poucet. Crésus. Attila et l'ange sauveur de la sainte cité. Le chien. Charlemagne. Könyv nélkül is: Les saisons. Le corbeau et le renard. Le colimaçon. La cloche. Le rossignol et le prince.

Földrajz. Heti 3 órában tanította Bella Lajos. Tankönyv: Cherven dr.: „Az Osztr.-Magy. Monarchia Földrajza“ és Schneider J.: „Európa államainak rövid ismertetése.“ Elvégzett tananyag: A magyar királyság alkotó részei, közigazgatási beosztása, népessége, közlekedése, kereskedelme. Szellemi műveltség, alkotmány, törvényhozás és közigazgatás. Az osztrák császárság fekvése, határai, hegy-, víz-rajz, lakossága, kereskedelme. Szellemi műveltség, alkotmány. Állambíztartás. Az állam hadügye, nemzetközi képviselése. — Európa többi államainak ismertetése.

Chemia. Heti 2 órában tanította Wallner Ignác dr. Tankönyv: Hankó Vilmos dr. és Sztérényi Hugó dr. „A chemia elemei“. Tananyag: Levegő, oxygen, égés. Viz, kristály, kristályviz, hydrogen, durruló gáz. Fizikai és chemiai tűnemény, elem, összetett test, keverék és vegyület. A súlyviszonyok törvénye, atom, molekula, atomsúly, molekulaszám, tapasztalati tömegképlet. Nem fémek. Fémek és érczek. Savak, bázisok, sók. Kőszén, metán, petroleum, világító gáz. A láng és az égés. Kőszénkátrány. Szénhidrátok, erjedés, szeszes italok, alcohol, aether, chloroform. Szerves savak, zsírok, szappan, stearin, olajok, glicerin, illanó gyanták, szerves bázisok, festő anyagok, cyanvegyületek, proteinanyagok, enyv, táplálkozás.

Mathematika. Heti 4 órában tanította Faragó József. Tankönyv: Wagner Alajos „Algebra“. Elvégzett tananyag: Algebrai alapfogalmak. Relatív értékek. A négy alapművelet egész és törtszámokkal. Négyzetre és köbre emelés. A geometriai haladvány. Oszthatóság. Az elsőfokú egy ismeretlenű egyenletek megfejtése. Arányok és aránylatok. Gyakorlati példák a mozgástanból.

Rajzoló geometria. Heti 2 órában tanította Faragó József. Tankönyv: Kiss E. János „Constructiv Planimetria“. Elvégzett tananyag: A kör, ennek

érintői és szelői. Két kör. A kúpszeletek: ellipsis, hyperbola, parabola, ezek érintői és conjugált átmérői. Affinitás. Evoluták, evolvensok, spirálisok, cycloisok. A földmérés elemei.

Rajzolásra: Az elmélettel kapcsolatos szerkesztések és alkalmazásuk. A térképeken előforduló jelzések.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Az egyiptomi, görög, pompeji-i, arab, mór, perzsa, indiai, középkori és renaissance síkornamentek kiválóbb példáinak másolása a színezéssel együtt. A magyaros díszítések ismertetése, elemeinek s ezek összeállításából támadt egész kombinációknak másolása. Stíl- és színmagyarázat. Emlékezésből való gyakorlatok.

Tornázás. Lásd a III. osztálynál.

V. osztály.

Osztályfőnök: *Török Mihály.*

Kath. hittan. Heti 1 órában tanította az V. és VI. osztályban Beitl Károly. Tankönyv: Vincze Ambró „Ker. kath. Vallástan“. Hittan, II. vagy különös rész. Elvégzett tananyag: Ágazatos hittan. Isten léte, lényege és tökélyei. A szentháromság titka. Isten kiható munkássága: Teremtés, megváltás, megszentelés; malaszt és malaszteszközők. Az utolsó dolgok.

Ág. h. ev. hittan. Heti 1 órában tanította az V., VI., VII. és VIII. osztályban Zábrák Dénes. Tankönyv: Bancsó Antal „Hit és erkölcsstan, II. rész: Erkölcsstan Elvégzett tananyag: Keresztény erkölcsstan. Általános ismeretek. A keresztény ember erkölcsi élete általában. A ker. ember élete a társadalomban.

Izraelita hittan. Heti 1 órában tanította az V., VI., VII. és VIII. osztályban Pollák Miksa dr. Tankönyv: Steinherz dr. „Erkölcsstan és a héber szövegű imakönyv.“ Elvégzett tananyag: Önönmagunk és mások iránti kötelességeink. Imakönyv: Az atyák mondásaiból szemelvények.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította Viszota Gyula dr. Tankönyv: Névy L. „Szerkezettan“ és „Szónoklattan“ és „Olvasókönyv“. Tananyag:

Olvasmányok: Az első hó. Uri házak Erdélyben Az énekes pinty. Vonnások a régi magyarok erkölcséből. Vörösmarty tanuló korában. Szemelvények Pesti Gábor, Czuczor Gergely és Fáy András meséiből. A castiliai nemes. Tinódy: Ali basa. Salamon: Hunyadiak korából. Greguss: Szondi két apródja. B. Eötvös: Gondolataiból. Pázmány: Mint kell a fiaknak szüleiket tisztelni. Kölcsey: Védelem P. I. szánára. Deák: 1. Felirati javaslata. Eötvös emlékbeszéde Szalay László felett. Shakespeare: Coriolan.

Házi olvasmány: Kemény: Buda elfoglalása (Zord idők). Szemelvények Mikes törökországi leveleiből. Berzsenyi Dániel versei (Kölcsey bírálata). Gyulai emlékbeszéde Arany felett.

Könyv nélkül: Kölcsey: Parainesis. Eötvös: Gondolataiból.

Német nyelv. Heti 3 órában tanította Horvát Rezső. Tankönyv: Heinrich Gusztáv dr. „Deutsches Lehr- und Lesebuch“ I. rész. Elvégzett tananyag: a) Az alaktan rendszeres ismétlése. b) Stilstika: Der Stil, Eigenschaften des

Stils, Tropen, Figuren, Kunststil, Erzählung, Beschreibung, Abhandlung, Rede Dialog, Brief. c) Olvasmányok: Schiller Fr. „Wilhelm Tell“, azonkívül prózai olvasmányok, nevezetesen: Boten des Todes, Kannitverstan, Mongolen in Ungarn. Kaiser Karl v. Christian Fürchtegott Gellert. Ausbruch des Vesuvs im Jahre 1794. és emlézésül: Hans Euler. d) Kisebb összefüggő szövegek fordítása magyarból németre.

Francia nyelv. Heti 4 órában tanította Horváth Rezső. Tankönyvek: Hofer Károly „Rendszeres francia nyelvtan és Salamin Leo „Francia olvasmányok“. Elvégzett tananyag: a) A rendszeres alaktan tüzetesen. b) Olvasmányok: Crésus, Voyage de Cyrus, Alexandre en Egypte, le poing coupé, Álmos et Árpád, Fondation de Marseille, Les Gaules en Grèce et en Asie Mineure; egyszersmind emlézésül is: Le lion de Florence, Mort de Jeanne d'Arc, Le chêne et le roseau, Les membres et l'estomac, Mon habit, Priez pour moi, La trahison de Ganelon.

c) Fordítás magyarból francziára.

Történelem. Heti 3 órában tanította Bella Lajos. Tankönyv: Ribáry F. dr. „Világtörténelem I. r. Ókor.“ Elvégzett tananyag: Óskor és a keleti kultúrák története, Görögország, Macedonia, Róma, Octavianus, a római birodalom bukása.

Természetrájt. Heti 2 órában tanította Mika Károly dr. Tankönyv: Roth Samu dr. „A Növénytan Alapvonalai“. Tananyag: A növények alak-, szövet- és élettana. Rendszertan. Növény meghatározási gyakorlatok. Segédkönyv: Cserey „Növényhatározó“.

Chemia. Heti 2 órában tanította Wallner Ignác dr. Tankönyv: Reichenhaller Kálmán dr. „Általános anorganikus és organikus Chemia.“ I. rész. Tananyag: Elem, keverék, vegyület, analysis, synthesis, HCl, H₂O, NH₃. Állandó súlyviszonyok törvénye, vegysúly, többszörös súlyviszonyok törvénye. Atomelmélet, Gay-Lussac volum törvénye, Boyle törvénye, Avogadro hypothesis, molecula, atom, moleculasúly, atomsúly, Dulong-Petit törvénye. Chemiai képletek, valencia, telített és telítetlen vegyületek, egyenértéksúly, stöchiometria, vegyerélytan. Chemiai átalakulások, oxyd, sulfid, chlorid, összetett gyök, sav, bázis, só. Az elemek osztályozása, a nemfémek és azok legfontosabb vegyületei. A fémek osztályozása, a fémek és legfontosabb vegyületeik. Chemiai analysis.

Mathematika. Heti 5 órában tanította Török Mihály. Tankönyv: Močnik-Klamarik-Wagner „Algebra“ és „Geometria“. Elvégzett tananyag: a) Algebra: Elsőfoku egyenletek két és több ismeretlennel. A binomok magasabb hatványai. Arithmetikai haladvány. Gyökvonás és hatványozás. Négyzetgyök, köbgyök és ezekkel való műveletek. Gyakorlati példák, különösen a mechanika és síkgeometria köréből. b) Geometria: Az egész planimetria: Pont, vonal, szög. Sokszögek tulajdonságai, egybevágóságuk és hasonlatosságuk. Területszámítások. Körtn. Gyakorlati példák az optikából és földmértanból.

Ábrázoló geometria. Heti 2 órában tanította Mally Nándor. Tankönyv: Kiss E. János „Gyakorlati Ábrázoló Geometria“. Elvégzett tananyag: Stereometriai ismétlések. Dualitás. Orthogonális vetítéstan. A pont, vonal és sík meghatározása egy és két projectióalap segítségével. Kocza, hasáb, és gúla ábrázó-

lása két projectióban. Téglakötések, fakötések, fedéltervelés, alaprajz, homlokrajz, metszet.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. A perspektíva főbb törvényei alapján a geometrikus testeknek természetes mintákról való ábrázolása, előbb konturban, utóbb pedig — a világossági és sötétségi viszonyok fejtegetése mellett — teljes árnyékolással. Testcsoportok s épületvázak képei. Vázolási gyakorlatok.

Tornázás. Heti 2 órában tanította az V, VI, VII. és VIII. osztályban Kárpáti Károly dr. A tanítás csapatokban (erő és ügyesség szerint beosztva) történik.

A) *Rendgyakorlatok:* a) A katonai rendgyakorlatokból a szakasz felállítása és egyszerű mozdulatai gyors lépés és futás közben is gyakorlandó. (L. gyak.) szabályz. II. fej.) b) A tornázási rendgyakorlatokból a III—IV. osztályban felsorolt rendgyakorlatok lehető változásai és összetételei, melyek mint felvonulások a sortest alakítására s különösen a szabadgyakorlatok kivitelére alkalmasak.

B) *Szabadgyakorlatok:* 1. Állások és testgyakorlatok különféle összetételekben, szigorú tekintettel a plastikai alakzatokra, a gyors mozgásra és — nehezebb kézi szerek által — az izmok fokozott működésére. (A kézi szerek, súlyzók. vasbot, buzogány). 2. A tovább haladási gyakorlatok összekötve testgyakorlatokkal, egymásután és egyidőben kitartó futás 15 perczig, gyors futás 125 méter távolságra. Szökdelések álláscserével és kargyakorlatokkal. 3. A szabad birkózás különféle nemei. 4. Társasgyakorlatok: gulák, csoportozatok.

C) *Szergyakorlatok:* Magas- és távolugrás (szilárd akadályokon át is, kézi szerekkel is). Mély ugrás állásból és függésből ($1\frac{1}{2}$ —2 test magasságnyról). Rohamugrás (a deszka 60 fokig emelhető). Rudugrás és lóugrások. A mászás nehezebb nemei, kitartó mászás. Gyakorlatok a rézsútos és vízszintes létrán (a felső oldalán is). Magas nyújtón az alapgyakorlatok. Korláton mély támaszban is, gyűrű hintán függésben és támaszban. Súlyemelés, súlydobás.

D) *Kirándulások* alkalmából a labdázás, kitartó járás, játékok és a természeti akadályok legyőzése stb.

VI. osztály.

Osztályfőnök: *Faragó József.*

Kath. hittan. Lásd az V. osztálynál.

Ág. h. evang. hittan. Lásd az V. osztálynál.

Izrael. hittan. Lásd az V. osztálynál.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította Kárpáti Károly dr. Tankönyv: Névy László: „Írásművek elmélete“ és „Olvasókönyv“. Elvégzett tananyag:

a) A művészetek általában. Fajok. A költészet mint művészet. Aesthetikai és művészeti alapfogalmak. Nép- és műköltészet. A három költői műnem, az ezekbe tartozó összes műfajok és pedig: kisebb és nagyobb epikai és leíró fajok, lyrai műfajok és drámai alkotások, a tragikum és komikum tüzetesen. Verstani ismétlés. b) Olvasmányok. 1. Vörösmarty: Zalán futása (részletekben). 2. Vörösmarty: Cserhalom. 3. Árvalányhaj. 4. A futó csillagról. 5. A fekete

eb. 6. A hontalan. 7. Megy a juhász . . . 8. Welszi bárdok. 9. V. László. 10. Tetemrehívás. 11. Részletek Jókai, Eötvös regényeiből. 12. Családi kör. 13. Falusi órák. 14. A gyermek és szivárvány. 15. A madár fiaihoz. 16. Egykét mese. 17. Boldog pestiek. 18. A hangyákhoz. 19. Levél egy kibujdosott barátom után. 20. Eszmény és való a költészetben. 21. Néhány népdal. 22. Petőfi néhány dala. 23. Mohács. 24. Apotheosis. 25. A magyarokhoz. 26. Fohászkodás. 27. Hymnus. 28. Főthi dal. 29. Egy gondolat bánt . . . 30. Enyhülés. 31. Epigrammák. 32. Coriolán (részletekben). c) Magánolvasmányul egyes tanulóknak külön kitűzve: Zrinyiász, Buda halála, Toldi szerelme és estéje, János vitéz, Salamon, Vörösmarty, Czuczor hősbeszéleyei, Csátár, Jósika, Jókai, Eötvös, Kemény Zsigmond egyes regényei, Arany balladái, Tompa mondái és regéi. Balassa, Kölesey, Tompa, Arany, Petőfi lyrai költeményei, Irene, Kisfaludy Károly vigjátékai, Bánk bán, Kegyencz, Trónkereső — Fenn az ernyő nincsen kas, Ember tragédiája, Falu rossza, Schakespeare — drámákból egyesek — Molière vigjátékaiból — Coriolán (részben házi olvasmányul. Sophokles Antigone-je.

Német nyelv. Heti 2 órában tanította Fleischhacker Mór Fridolin. Tankönyv: Heinrich dr. „Deutsches Lehr- und Lesebuch II. rész“ és Fleischhacker-Kárpáti „Német nyelvtan“. Elvégzett tananyag: Költészet. A rendszeres nyelvtan ismétlése. Olvasmányok: Wilhelm Tell (Schiller). Hermann und Dorothea (Goethe) és az olvasókönyvben közöltek.

Franczia nyelv. Heti 4 órában tanította Horvát Rezső. Tankönyvek: Hofer Károly „Rendszeres franczia nyelvtan“ és Salamin Leo „Franczia olvasmányok“. Elvégzett tananyag: a) A rendszeres mondattan tüzetesen. b) Olvasmányok: Corneille „Le Cid“. Prózai darabok: Saint Etienne, Coup d'oeil sur les croisades, Bataille de Cannes. Költemények egyszersmind emlézésül: Le tailleur et la fée, les adieux de Marie Stuart. c) magyar szöveg francziára fordítása.

Történelem. Heti 3 órában tanította Bella Lajos. Tankönyv: Ribáry F. dr. „Világtörténelem II. rész Középkor és III. rész Ujkor“. Elvégzett tananyag: Európa népeinek története a népvándorlás kezdetétől Hódító Vilmosig. A német-római császárság túlnyomósága; az egyház túlhatalma a keresztes hadjáratok korában; a hűbér-uralom hanyatlása; Európa műveltségi állapota a középkorban. Ujkor: a felfedezésektől a westfali békéig.

Természettud. Heti 3 órában tanította Mika Károly dr. Tankönyv: Roth Samu dr. „Az Állattan Alapvonalai“. Tananyag: Az állatok és növények közötti különbség. Az állatok szervei és szervrendszerei. Rendszertan. Az állatok földrajzi elterjedését szabályozó tényezők ismertetése.

Chemia. Heti 3 órában tanította Wallner Ignác dr. Tankönyv: Reichenhaller Kálmán dr. „Általános anorganikus és organikus Chemia“ II. rész. Tananyag: Az anorganikus chemia alapfogalmainak és alaptörvényeinek rövid ismétlése. Carbonium-vegyületek analysise, az analysis eredményéből a vegyület képletének megállapítása. Valenczia, gyök, isomeria, polymeria, a carbonium-vegyületek osztályozása, szénhydrogenek, halogen és nitro származékok, alkoholok, szeszes italok, aetherek, savak, összetett és kevert aetherek, szénhydratok,

glycosidok, kámforfélék, gyanták, balzsamok, festő anyagok, cyanvegyületek, nitrilek, aminok, kátrányfestékek, amidok, amidosavak, aminsavak, carbamidok, azo- és diazovegyületek, alcaloidok, protein-anyagok. Az égés és a hő, chemiai rokonság, a növényi és állati szervezet összetétele és táplálkozása.

Mathematika. Heti 4 órában tanította Faragó József. Tankönyv: Wagner Alajos „Algebra“ és „Geometria“. Elvégzett tananyag: a) *Algebra*: A hatványozás és gyökvonás általánosítása (negatív és törtkivetők). Számrendszerek. A logaritmusok és azok alkalmazása. A geometriai haladványok elmélete és alkalmazása a kamatos-kamat- és járadék-számításoknál. b) *Geometria*: Gonio-metria és Trigonometria. Stereometriából a szögletes testek ismertetése köb-tartalom- és felületszámításokkal.

Ábrázoló geometria. Heti 2 órában tanította Faragó József. Tankönyv: Suppán V. „Ábrázoló geometria I. rész.“ Elvégzett tananyag: A pont, egyenes és sík ábrázolása a négy térszögben. Az egyenes nyomai, osztása és hajlásszögei. Forgatások. Transformatio. Két egyenes; az egyenes árnyéka. A sík ábrázolása. Sík és pont, sík és egyenes, két sík. Síkra vetett árnyék. Síkidomok ábrázolása, árnyéka. Síkok metszése, síkok hajlásszögei. Elméleti és gyakorlati feladatok.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Az emberi fej beosztása. Előbb egyszerűen, később teljesen árnyékolt fejek és ékítmények másolása. Domború ékítmények gipszöntvényeiről való rajzolás és festés, fehér, majd szürke alapon. Vázolási gyakorlatok.

Tornázás. Lásd az V. osztálynál.

VII. osztály.

Osztályfőnök: *Mika Károly dr., április 15-től Bäümel Ede dr.*

Kath. hittan. Heti 1 órában tanította a VII. és VIII. osztályban Beitl Károly. Tankönyv: Makra-Rózsa „A katolikus egyház történelme“. Elvégzett tananyag: Egyháztörténelem különös tekintettel Magyarországra.

Ág. h. ev. hittan. Lásd az V. osztálynál.

Izraelita hittan. Lásd az V. osztálynál.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította Kárpáti Károly dr. Tankönyv: Beöthy Zsolt: „Irodalomtörténete“ és „Olvasókönyve“ I. kötet“. Elvégzett tananyag:

a) *Tananyag*: Alapfogalmak, korszakok. Pogány kor, történetirók. Nyelv, írás, vallás, műveltség, irodalom és költészet. Árpádok kora. Vegyes házakból való királyok korának polit. művei és irodalmi viszonyai. A protestáns kor szelleme, irodalma. Históriaik, krónikák, prózai kísérletek, nemzeti mondák, lyrai költészet: Balassa P. virágénekek. A visszahatás és nemzeti harcok kora: Pázmány és iskolája. Vitairódalom. Zrínyi és Gyöngyössi, komoly költészet, vall. és tudományos irodalom. Drámai alkotások. A hanyatlás kora. Mikes, Kisfaludy, Amade. A felujulás kora. Irányok és iskolák. Orczy, Ráday, Besse-nyei, Ányos, Péczeli, Baróti, Révay, Rajnis, Virág, Berzsenyi, Dugonics, Palóczy, Gvadányi, Debreczeniek, Válogatók, Kármán, Csokonay, Kisfaludy Sándor

Verseghy, Kazinczy, Kölcsey, Népköltés. A felvilágosodás irodalma Tudományos irodalom.

b) *Olvasmányok*: Beöthy: Irodalomtörténeti Olvasókönyve szemelvényei részint iskolai tárgyalásra, részint házi olvasmányul. Külön házi olvasmányul egyes tanulóknak kitűzve külön:

Szász: A világirodalom époszai, Vámbéry: A magyarok eredete, Arany: Naiv époszunk, Fejérfataki: Irod. az Árpádok korában, Balassa B. költeményei, Gyöngyösy verses regényei, Csánki: Első Mátyás udvara, Timódi históriái és krónikái, A Toldi-monda, Acsády: Magyarország, Budavár visszafoglalásának korában, Fraknói: Pázmány Péter és kora, Arany: Zrínyi és Tasso, Grünwald: A régi Magyarország, Mikes: Törökország levelei, Szinyei: Irodalmunk 1711—1772-ig. Marczali H.: II. József és kora, Ballagi: A bécsi magyar testőrség története, Koltai: Ányos élete és költészete, Endrődy: Dugonics A., Beöthy: Szép prózai elbeszélések 2 kötet, Bayer Fer.: Bacsányi J., Halász: Kármán József, Haraszthy: Csokonai, Bánóczy: Révay élete, Kazinczy: Pályám emlékezete, Jancsó: Kölcsey élete, Imre: Kazinczy nyelvnyitása, Imre: a magyar nyelvnyitás és tévedései.

Német nyelv. Heti 2 órában tanította Fleischhacker Mór Fridolin. Tankönyv: Heinrich dr.: „Deutsches Lehr- und Lesebuch III. rész“ és Fleischhacker-Kárpáti: „Német nyelvtan“. Elvégzett tananyag: A pogánykorszaktól kezdve Goetheig. A rendszeres nyelvtan ismételése. Olvasmányok: Lessing: Nathan der Weise és Schiller: Die Jungfrau von Orleans, továbbá az olvasókönyvben közölt apróbb olvasmányok a tárgyalt írók kapcsán.

Francia nyelv. Heti 3 órában tanította Vendl Aladár. Tankönyv: Hofer Károly „Rendszeres Francia Nyelvtan“. Elvégzett tananyag: A francia verstan (francia nyelven.) A rendszeres nyelvtan ismételésével kapcsolatban „L' avare“, „Les femmes savantes“ színművek olvasása és tárgyalása.

Történelem. Heti 3 órában tanította Bella Lajos. Tankönyv: Ribáry F. dr. „Világtörténelem III. r. Ujkor“. Elvégzett tananyag: Európa államainak története és műveltségi állapota a westfali békétől a francia forradalomig. A francia forradalom, európai változások a korban. Az első császárság története a bécsi congressusig. A bécsi congressustól a juliusi forradalomig és ettől napjainkig.

Természetráajz. Heti 3 órában tanította Mika Károly dr. Tankönyv: Roth Samu dr. „Ásvány- és Földtan a reáliskolák VII. osztálya számára.“ Tananyag: Ásványmorphologia, ásványphysika, ásványchemia, a nevezetesebb ásványok rendszeres leírása, általános földtan, különleges földtan: petrographia, geotektonika. Stratigraphia.

Természettan. Heti 4 órában tanította Bäümel Ede dr. Tankönyv: Fehér Ipoly „Kísérleti Természettan“. Tananyag: Mechanika, hangtan és fénytán.

Mathematika. Heti 4 órában tanította Bäümel Ede dr. Tankönyv: Močnik-Klamarik-Wagner „Algebra“ és „Geometria“. Bevégzett tananyag: a) Algebra: Négyzetes egyenletek egy és több ismeretlennel. Felsőfokú bynom és redukálható egyenletek. Harmadfokú egyenletek. Elsőfokú határozatlan egyenletek. Végtelen sorok. Combinációk tana. Kéttagúak szorzatai és hatványai.

b) Geometria: A gömbölyű testek stereometriája. Gömbháromszögtan és alkalmazása. A pont, egyenes és kör analytikai tárgyalása.

Ábrázoló geometria. Heti 2 órában tanította Mally Nándor. Tankönyv: Suppan Vilmos „Ábrázoló geometria II. rész“. Elvégzett tananyag: A szabályos testek, a hasáb, gúla, henger, kúp és gömb ábrázolása, síkmetszései, kifejtései (hálóik) és érintő síkjaik. Görbe vonalak és érintőik; rectificatio. Forgásfelületek. Valamennyi fent elősorolt testnek saját és vetett árnyéka. Testcombinatiók árnyéka. Fénypont és fényél. Gyakorlati alkalmazás.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Gazdagabb épületrészek és ékítmények, különösen olasz renaissance pilaszter-ornamentek, különböző modorban való rajzolása, festése. Tollrajzok készítése. Nehezebb ékítménypéldák és fejek másolása franczia lapminták nyomán. Vázolási gyakorlatok.

Tornázás Lásd az V. osztálynál.

VIII. osztály.

Osztályfőnök: *Horvát Rezső.*

Kath. hittan. Lásd a VII. osztálynál.

Ág. h. evang. hittan. Lásd az V. osztálynál.

Izrael. hittan. Lásd az V. osztálynál.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította Vendl Aladár. Tankönyv: Beöthy Zsolt „A Magyar Nemzeti Irodalom Történeti Ismertetése“ II. r. Elvégzett tananyag: a) A nemzeties költészet kora egészen a politikai írók és szónokok ismertetésével s a tudományos irodalom áttekintésével.

b) Iskolai olvasmányok: a Beöthy Zsolt-féle irodalomtörténetben lévő szemelvények. Tompa „Szuhaí Mátyás“-a, Vámosújfalusi jegyzője. Arany „Buda halála.“

c) Kézi olvasmányok: Kisfaludi Károly „Iréné“-je. Eötvös „Karthauzi“-ja. Tompa Mihály népregéi és mondái. Petőfi „János Vitéz“-e. Arany „Toldi szerelme“, „Toldi estéje“. Madách „Az ember tragédiája“. Jókainak „Kedves Atyafiak“, „Tengerszemű hölgy“ cz. regényei.

Német nyelv. Heti 2 órában tanította Horváth Rezső. Tankönyv: Heinrich G. „Deutsches Lehr- und Lesebuch“ III. r. Elvégzett tananyag: a) Irodalom történetből: Herder, Sturm- und Drangperiode, Goethe, Schiller, Romantische Schule, Heine. b) Olvasmányok: Goethe „Iphigenie auf Tauris“ és „Faust“ I. Theil, azonkívül apróbb szemelvények az irod. olvasókönyvből. c) Összefüggő magyar szöveg fordítása német nyelvre, d) a rendszeres nyelvtan ismételése tüzetesen, a verstan.

Franczia nyelvtan. Heti 3 órában tanította Horváth Rezső. Tankönyv Hofer Károly „Rendszeres Franczia Nyelvtana“ és Salamin Leo „Franczia Olvasmányok.“ Elvégzett tananyag: a) A rendszeres nyelvtan tüzetes átismétlése. b) Olvasmányok: Boileau „l'art poétique“, Scribe „Un verre d'eau“, Daudet „La belle Nivernaise.“ c) Összefüggő magyar szöveg francziára fordítása.

Történelem. Heti 3 órában tanította Veszprémi Vilmos dr. Tankönyv: Ribáry F. dr.—Mangold „Magyarország oknyomozó Története.“ Elvégzett tananyag: Hazánk a praehistorikus időben. A honfoglalás előtt, történet. A magyarok őstörténete. A honfoglaló magyarok őstörténete. A honfoglaló magyarok műveltségi viszonyai. A kereszténység befogadása. A királyság megalapítása. Magyarország története az Árpádok, a magyar házakból, a Habsburg és a Habsburg-Lotharingi házból származott királyok alatt különös tekintettel a műveltségi állapotokra.

Természettan. Heti 5 órában tanította Bäumel Ede dr. Tankönyv: Fehér Ipoly „Kísérleti Természettan.“ Tananyag: Hőtan. Az elektromosság és mágnesség tana. Energia. A kosmographia elemei.

Mathematika. Heti 3 órában tanította Török Mihály. Tankönyv: Močnik-Klamarik-Wagner „Algebra“ és „Geometria.“ Tananyag: A pont, az egyenes és a kúpmetaszetek analitikája. A matematika rendszeres ismételése.

Ábrázoló geometria. Heti 2 órában tanította Faragó József. Tankönyv: Suppán V. „Ábrázoló geometria III. rész.“ Elvégzett tananyag: A perspectiva. Átmetszésmódszer. Szabad perspectiva. Pont, egyenes és sík ábrázolása, hajlásszögek. Két egyenes, hajlásszögeik. Osztópont. Síkidomok. Kör képei és ezeknek conjugált átmérői. Két sík, metszésegynesük és hajlásszögük. Geometriai testek. Árnyékszerkesztések. A földrajzi fókhalózatok Orthographikus, stereographikus, centrikus és conikus projectiók

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Diszesebb épülettárgyak, valamint gazdagabb domború ékitmény példáknek különböző kezeléssel való folytatólagos rajzolása, festése. Fejek ábrázolása relief- és egészen domború mintákról. Gyakorlatul: vázolások, konturban adott képnek fejből való árnyékolása.

Bölcsészet. Heti 3 órában tanította Mika Károly dr. Tankönyv: Sárffy Aladár dr. „Lélektan és Logika“. Elvégzett tananyag: a) Lélektan: Élettani tapasztalatok. A gondolkodásról. Az érzetek és érzelmek. A vágyakról. A lélek és test kölcsönös egymásra való hatása. b) Logika: A fogalmak és ítéletek. Deductiv módszer. Inductiv módszer. Az egyes tudományok módszere. A logikai tévedés.

Tornázás. Lásd az V. osztálynál.

Rendkívüli tárgyak.

a) Latin nyelv.

I. évfolyam. Heti 4 órában tanította Bothár Dániel. A jelentkezők száma: 12. Évközben 4 növendék a tanári kar határozata folytán abba hagyta a tanulást. Tankönyv: Pirchala Imre: „Latin nyelvtan a reáliskolák számára“. A tankönyv módszeres részében foglalt nyelvtani anyagnak feldolgozása útján az egész alaktan, tekintettel a főbb syntaktikai momentumokra. Ilyenek: a coniunktivus használata a fő- és mellékmondatokban; a consecutio temporum; az igenevek használatánál az accusativus cum infinitivo, a nominativus c. inf.; a participium attributivum és ablativus absolutus; a gerundium és gerundivum

használata. Gyakorlati grammatizálás a modern nyelvekben szerzett alak s mondattani ismereteknek minél teljesebb kihasználásával. Egyéb szóbeli s írásbeli gyakorlatokon kívül a tankönyv végén lévő „Perzsa háborúk“ cz. összefüggő olvasmánynak fordítása. Megfelelő szókincesgyűjtés és az olvasmány egy részének emlékelése. Kéthetenként hol házi, hol iskolai írásbeli dolgozat.

II. évfolyam. Heti 3 órában tanította Bothár Dániel. A II. évfolyamnak a VI. osztályból hat tanulója volt az év elejétől végig. Tankönyv: Pirchala Imre; „Latin mondattan olvasmányokkal és gyakorlatokkal a reáliskolák VI. osztálya számára.“ A latin mondattan sajátosságainak rendszeres egymásutánban való megfigyeltetése Az egyszerű mondat és részeinek syntaxisa (syntaxis casuum); az állítás módjai: módok, különösen a coniunctivus használata a kijelentő, felszólító, feltételes és kérdő mondatokban; a mellékmondatok, mondatok összevonása; oratio recta et obliqua. A mondattani szabályok megfigyelésére és begyakorlására szolgáltak Cicero válogatott darabjai a római történet köréből, továbbá Hannibálnak Corn. Nepostól írt életrajza. Költői olvasmány: Ovidius, Metam. I. 89—150 (a világ négy kora) és Fast. II. 83—118 (Arion); ezek alapján a latin prosodia és metrika főbb szabályai. Kéthetenként hol házi, hol iskolai írásbeli dolgozat, melynek tárgyát magyar szövegnek latinra való fordítása képezte.

III. évfolyam. Heti 3 órában tanította Király Béla. Az évfolyamra a VII. osztályból 6 tanuló iratkozott be, a kik az évet sikerrel végezték. Olvasmányul szolgált Sallustiusnak „Coniur. Cat.“ cz. műve: 1—32 fej. A szöveg kapcsán különösen államrégiségek tárgyalattak. Az olvasmányt megelőzőleg tájékozást nyertek a tanulók a római prózaírókról általános összefoglalásban. A költők közül Vergilius volt fejtegetés tárgya: Aencis I. ének 1—656 sorig. Itt a vallásrégiségek részesültek nagyobb figyelemben. Stilusgyakorlat, illetőleg iskolai dolgozat minden harmadik héten volt.

IV. évfolyam. Heti 3 órában tanította Király Béla. A VIII. osztályból jelentkezett 2 tanuló jó sikerrel végezte az évfolyamot. Beható fejtegetéssel olvastatott Horatius „De arte poëtica“ cz. epistolája. Prózai olvasmányul felvették Cicero válogatott levelei. A római régiségeket általános összefoglalásban hallották a tanulók; úgyszintén főbb vonásokban tárgyalattak a római irodalom legkiválóbb képviselői, költők, prózaírók egyaránt. Stilusgyakorlat illetőleg iskolai dolgozat — az olvasottakkal kapcsolatban — háromhetenként volt.

b) Egészségtan.

Heti 2 órában tanította a VII. osztályban Leszner Rudolf dr. Tankönyv: „Egészségtan“ Fodor József egyetemi tanártól. Elvégzett tananyag: Bevezető. Testünk szervezetének rövid ismertetése. Tápszerek és táplálkozás. Lakás. Légzés és szellőztetés. Munka és foglalkozás. Testápolás a bőr élettanával. Fertőző betegségek. Az állatokról az emberre ragadó betegségek. Életmentés.

c) Ének.

Öt csoportban, csoportonként heti 1 órában tanította Wallner János, később Vendl Aladár. Az első csoportba az I. A) és B) osztály, a másodikba

a II. osztály, a harmadikba a III. osztály, a negyedikbe a IV. osztály, az ötödikbe az V—VIII. oszt. tanulóit osztottuk be.

Végzett tananyag. Elméleti rész: Az éneklés ált. szabályai. A vonalrendszer. Kulcsok. Hangjegyek és értékük. Emelő-, leszállító- és feloldójelek. Páros és páratlan ütemnemek. Szünetjegyek. Nyugvópont. A hangjegy után álló pont értéke. Az egybekötő ív. Hanglépcsők. Hangközök. Dynamikai jelek.

Az elméleti részből az első csoportban csak a legszükségesebbet adtuk; az anyagot a következő csoportokban fokozatosan bővítettük.

Gyakorlati rész: Összesen 38 egyházi és világi dal részben két szólamban; továbbá a Hymnus, Szózat, Honfi-dal, Király-hymnus 4 szólamban.

d) Gyorsírás.

Heti 2 órában tanította Török Mihály. Tankönyv: Forrai Soma „A magyar gyorsírás tankönyve a Gabelsberger-Markovits rendszer szerint. I. kötet” (Levelező rész), II. kötet (Vitaírási rész).

a) *Kezdők tanfolyama.* Elvégzett tananyag: A levelező rész. A mássalhangzók begyakorlása az e és é hangzókkal. A mássalhangzói torlódások. Az a, i, o, ö hangzók jelölése.

b) *Haladók tanfolyama.* Elvégzett tananyag: A levelező rész ismétlése és folytonos gyakorlása. A vitaírásból: Szabad egyszerűsítések: Betűhelyettesítés, betűkihagyás, ragok, határozók, képzők egyszerűsítése. Szóösszehúzások.

A kezdők tanfolyamára beiratkozott a III. osztályból: Beilschmied Gottfried, Boór Nándor, Both Lajos, Deutsch Jenő, Kohn Gyula, Kugel Ernő, Manninger Ottó, Rauner Mihály, Sax Aladár, Spitzer Lajos, Unger Károly és Wilfing Nándor; a IV. osztályból: Boninsegna Ferencz, Bruckner Nándor, Deutsch Ede, Dukesz Kálmán, Hacker Arnold, Hauer József, Kolossváry Elek, Polgár Pál, Rátz Agost, Rechnitz Elek, Rosenthal Dezső, Schlesinger Ignác, Steiner József és Zollschan Zsigmond; az V. osztályból: Goldberger Rikárd, Heinrich Arnold, Pollak Samu, (tdm.) Steiner Jenő, Steiner Miksa (tdm.); a VII. osztályból: Mihalovits Ferencz. Összesen 32 tanuló.

A haladók tanfolyamára beiratkozott az V. osztályból: Deutsch Adolf, Frantsich Rezső, Lenck Rikárd, Manninger Sándor és Nagy Elek; a VI. osztályból: Borsch Károly és Deutsch Dávid; a VII. osztályból: Jaluschka Lajos, Kollin Mór, Pinezich István és Skarits Mihály. Összesen 11 tanuló.

Jó eredményt értek el a haladók általában, de különösen dicsérendő Manninger Sándor V. oszt. tanuló. A kezdők közül szorgalmasan jártak órákra: Deutsch Jenő, Kohn Gyula, Kugel Ernő, Manninger Ottó, Spitzer Lajos, Wilfing Nándor III. osztályú; Bruckner Nándor, Deutsch Ede, Rosenthal Dezső, Schlesinger Ignác, Zollschan Zsigmond IV. osztályú; Pollák Samu és Steiner Jenő V. osztályú tanulók.

e) Műírás.

Heti 1 órában tanította Faragó József.

a) *Kezdők tanfolyama.* Tananyag: A szabatos, különböző alaku és nagyságú rond-betűk, block-betűk és ezeknek árnyékolása, a német és angol fraktur

betűk, a góth alphabetum, a térképírás betűi. Az alphabetumok négyzetes hálónak rajzoltattak az arányok feltüntetésével.

b) *Haladók tanfolyama.* Tananyag: A nagy góth betűk régi és két újabb alphabetuma négyzetes hálónak, ornamentumokkal; a lapidár és római betűk körzővel és vonalzóval szigorú arány szerint. Díszesebb feliratok, compositiók.

A két tanfolyamban résztvett: A IV. osztályból: Boninsegna Ferencz, Bruckner Nándor, Deutsch Ede, Engel Bernát, Hacker Lajos, Nagy Imre, Polgár Pál, Rátz Ágost, Schlesinger Ignác (tdm.) Schneider Ferencz; az V. osztályból: Hillebrand Alfréd, Thier Ferencz (tdm.) Összesen 15 tanuló.

f) Természetről való rajzolás, festés, tájképtanulmányok.

Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Préselt növénylevelek rajzolása színezése. Lapos reliefmintákról növényelemek és architektikus részletek képeinek készítése a világosság és árnyék feltüntetésével. Kéregpapírból készült kis épületelemekről s ezek csoportjairól való rajzolás, festés. Egyszerű, majd összetettebb ipari tárgyak rajzolása, festése.

A tanfolyamban résztvett: Beilschmied Gottfried, Bunzlau Béla, Dvořák Mátyás, Hacker Emil, Hengl Ignác, Kohn Gyula, Kopriszlovits Ferencz, Kugel Ernő, Ludwig Gyula, Mayer István, Mika Károly, Weisz Vilmos, Winkler Andor III. oszt. tanulók; Hacker Lajos, Nagy Imre, Schneider Ferencz, Tiefbrunner Győző IV. oszt. tanulók; Nagy Elek V. oszt. tanuló és Borsch Károly VI. oszt. tanuló. Összesen 19.

VI.

Írásbeli dolgozatok kimutatása.

I. osztály.

Magyar nyelv. Havonként 1 házi és 1 iskolai.

Német nyelv. Havonként 1 házi és 1 iskolai.

II. osztály.

Magyar nyelv. Havonként 1 házi és 1 iskolai a tanultak begyakorlására (nyelvtan és olvasmány).

Német nyelv. Havonként 1 házi és 1 iskolai fordítás magyarból németre.

III. osztály.

Magyar nyelv. 16 (házi és iskolai). Polgári ügyiratok, helyesírás, költemények reprodukálása, elbeszélések és leírások.

Német nyelv. 16 (házi és iskolai). Mind összefüggő olvasmányoknak avagy részleteknek fordítása németre és pedig: elbeszélések, történetek, leiratok, levelek, erkölcsi oktatások stb.

Francia nyelv. 18 házi és iskolai, ezenkívül folytonos házi dolgozat. (Könnyebb szövegek fordítása francziára.

IV. osztály.

Magyar nyelv. 16 (házi és iskolai) dolgozat a stilisztika begyakorlására vagy reprodukciók.

Német nyelv. 17 (házi és iskolai) fordítás németre.

Francia nyelv. 18 (házi és iskolai), ezenkívül folytonos házi dolgozat, fordítás francziára.

V. osztály.

Magyar nyelv. 1. A szünidő (levél). 2. Sopron (leírás). 3. Ki mint vet, úgy arat. 4. Drégely ostroma Tinódinál és Aranynál. 5. Buda elvesztése (Kemény Zs. után). 6. A „Védőlem P. J. számára“ érvelése. 7. Szondy beszéde katonáihoz Drégely vívása előtt. 8. Coriolanus a történelemben. 9. Coriolanus jelleme.

Német nyelv. Havonkint 1. — 1. Siegfried sárkány viadala (fordítás). 2. Der Herbst (leírás). 3. A szászok eredete (fordítás). 4. Tell I. felvonásának tartalma. 5. Az okos szultán (fordítás). 6. A marathoni csata (kivonat). 7. Hildebrand és Hadubrand (fordítás). 8. Tell III. felv. 3 jelenetének tartalma. 9. Ein Reiseabendtheuer Münchhausens (fordítás).

Francia nyelv. Havonkint 2 isk. dolgozat, fordítás francziára.

VI. osztály.

Magyar nyelv. *Házi:* 1. Fontold meg jól, mihez kezdesz, válogasd meg az eszközöket és munkálkodjál fáradhatatlanul (Kölcsey.) 2. Addig jár a korszak a kútra, míg el nem török (Mese.) 3. A víz hasznáról. 4. A welszi bárdok. 5. Zalán futása (vázlatos méltatás.) 6. A lyrai költészet jellemző sajátosságai. 7. Coriolán mint tragikus hős. 8. A művészetek haszna. 9. Mi különbség van a Hymnus és Szózat hangjai között s miért vált mindkettő nemzeti énekké?

Iskolai: 10. A három költői műnem ismertetése. 11. Román és ballada (párhuzam.) 12. Mohács (műfaji ismertetés.) Összesen: 12.

Német nyelv. 8 iskolai; fordítás németre.

Francia nyelv. Havonkint 2 isk. dolgozat, fordítás francziára, nevezetesen: *Songe merveilleux, Rabelais, Michel-Ange et le prélat, L' Escorial, Effet de la musique, Roi et marmite, Roi et candidat, Sagacité d' un enfant, L' emprunteur, Le Zéro, Siège de Weinsperg, Le tailleur de Samarcande, Aventure de Charles-Quint, Socrate et sa femme.*

VII. osztály.

Magyar nyelv. *Házi:* 1. Őseink pogánykori műveltsége. 2. Idegen nyelveket tudni szép, a hazait ismerni és művelni kötelesség. 3. A honfoglalás nemzeti mondái. 4. Zrínyiász méltatása. 5. A nemzeti génus hanyatlása a 18-ik század első felében. 6. A bécsi magyar testőrgárda érdemei a nemzeti szellem és irodalom föllendülésében. 7. Kazinczy nyelvújítói törekvései. 8. Az 1848-ik évi április 11-ikének jelentősége hazánk történetében. 9. Kölcsey írói pályája. *Iskolai:* 10. A dráma csirái és fejlődése a 18-ik századig. 11. Mikes „Törökországi levelei“-ről.

Német nyelv. 8 iskolai; fordítás németre.

Francia nyelv. Havonkint 1 házi dolgozat, (fordítások.) Tárgyak: *Molière (notice biographique et littéraire.) Ugyanaz (folytatás és befejezés) Tristes effets de l' ivresse. L' habitude de se lever matin. Malicieuse riposte. La vraie modestie. Franklin et sa fille. Réponse de Duquesne. Les suites de l' ignorance.*

VIII. osztály.

Magyar nyelv. Havonkint 1 házi dolgozat. Tárgyak: Szabad választás szerint. Kisfaludy Károly mint drámaíró. Vörösmarty lyrája. B. Eötvös J.

Karthauzi-jának méltatása. Tompa M. népregéi. Petőfi hazafias lírája. Arany János mint balladairó.

Német nyelv. Havonkint 1 házi dolgozat.

1. Die Charaktere in „Minna von Barnhelm“. 2. Egmont (ford.) 3. Petőfi és Heine (ford.) 4. Inhalt der ersten 2 Akte der Iphigenie. 5. Der ungarische Stil (ford.) 6. Inhalt und Charakter des Prologes zu Faust. 7. Non scholae sed vitae discimus (fordítás.)

Franczia nyelv. Havonkint 1 házi dolgozat. Fordítás magyarból francziára, nevezetesen :

1. Un trait de Louis XII. 2. Le champ d' orge. 3. Les disciples de Pythagore. 4. De la noblesse du style. 5—6. Première éducation des enfants. 7. Le jument de l' Arabe.

VII.

A könyvtárak gyarapodása.

A) Tanári könyvtár.

1897. január 1-jétől — 1897. december 31-ig.

Vétel útján.

A) Grimm J. und Grimm W. Deutsches Wörterbuch. N. B. I, Abth. 2. H. 12. L.; IX. B. 9—11. L. — Pallas nagy lexikona. XIV.—XV. — Globig. Nouveau dictionnaire allemand-français et français-allemand. — Petrik Géza. Magyar könyvészet 1860—1875-ig.

Ba) Koenig Robert. Deutsche Litteraturgeschichte. 1—11. B.

C) Szinnyi József. Magy. írók élete és munkái. V. K.: 4—9 f. — Koronczy Imre. Anthologia. — Kondor József. Két tanulmány (Csokonai-Lenau). — Rupp Kornél. Magyar írásb. feladatok. — Kazinczy Ferencz levelezése Közzéteszi: Váczy János. — Petrarca összes szerelmi sonettjei.

E) Weisz Dr. Joh. Baut. Weltgeschichte. XXI. B.: 167—169. L.; XXII. B.: 170—175. L. — Erdélyi országgyűlési emlékek. XX. K. — Pray Georgius. Syntagma historicum de sigillis regum et reginarum Hungariae. — Gregorovius Ferdinánd. Hadrián császár. — Laveleye. A tulajdon és kezdetleges alakjai. — Rohonyi Gyula. A honfoglalás története.

F) Arányi Béla. Betűszámítási példák gyűjteménye. — Arányi Béla. A síkelemző mértan köréből vett példák gyűjteménye. — Kleyer Adolf. Lehrbuch der ebenen Trigonometrie. — Müller Hubert. Leitfaden der ebenen Geometrie. 1—11. Th. — Klug Lipót. A projectiv geometria elemei.

G) Engler A. und Prantl. Die natürlichen Pflanzenfamilien. 142—168. L. — Klug Nándor. Az érzékszervek élethona. — Thanhoffer Lajos. Előadások az anatómia köréből. — Keller Konrád. A tenger élete. Ford. Csopey László. — Friderich. Naturgeschichte der Deutschen Vögel.

H) Frölich Izidor dr. Az elméleti physika kézikönyve. II. k. I. r. — Violle. Lehrbuch der Physik. II. Th. II. B. — Graetz. Kurzer Abriss der Elektricität. — Wilke Arthur. Die Elektricität. — Schmidt F. A gyakorlati fotografozás. — Straub Sándor. A gyakorlati elektrotechnika kézi könyve.

J) Mussprath. Theoret. prakt. anal. Chemie. VI. B.: 13—25. L. Fehling Hermann. Neues Handwörterbuch der Chemie. VI. B.: 81. L. — Than Károly: A kísérleti chemia elemei I. k. — Wischin Rudolf. Vademecum des Mineralchemikers. — Fischer Ferd. Brennstoffe. I. Th.

Ka) Az orsz. középisk. tanáregyesület Közlönye. XXX. évf. — A m. t. akadémia elh. tagjai fölött tartott emlékbeszédek. VIII. k.: 12 f.; IX. k.: 1—3. f. — Értekezések a társ. tudományok köréből. XI. k.: 12. f.; XII. k.: 1—2. f. — Magy. tud. akadémiai Almanach 1898-ról. — Akadémiai Értesítő. VIII. — Lehrproben und Lehrgänge aus der Praxis der Gymn. und Realschulen. XIII. — Magy. statisztikai Közlemények. Új folyam. XV.—XVII. — Hercules XIV. — Nemzeti Iskola. IV. — Vierteljahrschrift für wissenschaftliche Philosophie. XXI. — Magyar Paedagogia. VI. — Statisztikai havi Közlemények. I. — Hivatalos Közlöny. I.—V.

Kb) Magyar Nyelvőr. XXVI. — Egyetemes philologiai Közlöny. XXI. — Nyelvtudományi Közlemények. XXVI. 4. f.; XXVII. 1—4. f. — Budapesti Szemle. LXXXIX.—XCII. — Értekezések a nyelv és széptudományok köréből. XVI.: 9—10. sz. — Irodalomtörténeti Közlemények VII.

Kc) Századok. XXXI. — Historische Zeitschrift. XLII. — Archeologiai Értesítő XVII. — Archeologiai Közlemények. XX. — Értekezések a történeti tudományok köréből. XVI.: 11—12.; XVII.: 1—2. — Magyartörténelmi Élet rajzok. XII.: 5. f.; XIII.

Kd) Természettudományi Közlöny. XXIX. — Annalen der Physik und Chemie. LX.—LXII. Register zu B. I.—L. — Beiblätter zu den Annalen der Physik. XXI. — Zeitschrift für analytische Chemie. XXXVI. — Math. és természettudományi Közlemények. XXVII. — Math. és természettudományi Értesítő XV. — Chemisches Centralblatt. XVIII. és LXVIII. — Zeitschrift für den phys. und chemischen Unterricht. X. — Lendl. Természet. 1897. — Magy. chemiai Folyóirat. II.—III.

Mb) Croiset M. A görög éposz története.

Mc) Emlékbeszéd a budapesti egyet. bölcsészettan-hallgatók segítőegyesületének negyedszázados jubileumára. — Berényi Pál dr. A keresk. könyvvitel kézikönyve. — Schiebe und Odermann. Die Lehrbuch von der Buchhaltung.

Na) Ruskin. Velence Kövei. Fordította Geőcze Sarolta II. k.

O) Fiedler. Die darstellende Geometrie. II. k.

P) Jodl Friedrich. Lehrbuch der Psychologie. — Wundt W. Grundriss der Psychologie. — Jodl Friedrich. Geschichte der Ethik in der neueren Philosophie. — Wundt Vilmos. A lélektan alapvonalai. Fordította Rácz Lajos. — Wolgast Das Elend unserer Jugendlitteratur.

Q) Gramont F. Les vers français et leur prosodie. — Aubertin Ch. Histoire de la littérature française au moyen âge. — Dubray G. Fautes de français. — Dubray. Gentillesse de la langue française. — Julleville. Le théâtre en France. — Mätzner Eduard. Französische Grammatik. — Lotheissen Ferd. Geschichte der franz. Litteratur.

R) Porzsolt Kálm. A testgyakorlati oktatás rendszere. — Porzsolt L. Tornakártyák. — Maurer János. A tornázás anyaga.

S) Benczur Béla. A művészi ipar és decoratív művészetek stíltana.

T) Kettős létra.

Összesen: 1030 kor. 08 fill. értékben.

Ajándék útján.

A vallás- és közoktatásügyi Miniszteriumtól: Bolanden Konrád. Barbarossa. — Bolanden K. Berta királyné. — Bolanden K. Ó német szellem. — Bolanden K. A keresztes vitézek (két példányban). — Bolanden K. Ős német szellem. — Bolanden K. A birodalom ellenségei (két péld.) — Bolanden K. Canossa (két péld.). — Bolanden K. A Bertalan-éj. (két péld.). — Bolanden K. A feketék és vörösek (két péld.). — Bolanden K. Savonarola. (két péld.). — Bolanden K. Ráfácl (két péld.). — Bolanden K. A tönk. — Bolanden K. Gusztáv Adolf. — Jókai Mór összes művei. XLI—LXX. k. — Falk Zs. Amerikai utijegyzetek Budapesttől—San-Franciscoig. — Szendrei János. Magy. hadtörténelmi emlékek az ezredéves kiállításon.

A m. kir. Földtani Intézettől: Mutató a földtani intézet Évkönyve I.—X. k.-hez. — A m. k. földtani intézet könyv- és térképtára IV. pótjegyzéke. — A földtani intézet jelentése 1895-ről. — Halaváts Gy. A magyarországi artézi kutak története.

A budapesti Philologiai Társulattól: Ponor Thewrewk Emil elnöki beszédei.

A Franklin-társulattól: Négyessy László. Magyar verstan.

Az Orsz. Közegészségügyi Egyesülettől: Egészség. XI. évf.

A soproni Keresk. és Iparkamarától: A soproni kerületi keresk. és iparkamara jelentése 1895. és 1896-ról.

A győri tornaverseny rendező-bizottságától: Dalotti Ödön. Emléklapok, a győri tornaverseny alkalmából

Sopron sz. k. város Tanácsától: Osváth Albert A jó egészség.

A soproni Kaszinótól: Művészi ipar. Pasteiner Gy. II.—V.; VII.—VIII. — Globus. Illustrierte Zeitschrift für Länder u. Völkerkunde. XLVII.—LXII.

Salamin Leó, nyug. állami főreálisk. igazg. úrtól: Magyar Paedegogia. V. évf.

Wallner Ignác dr. igazgató úrtól: Than Károly. A k. egyetemi vegytani intézetek leírása. Chemisches Centralblatt. V.—XVII.

Bella Lajos tanár úrtól: Páder Dezső. A házasság szentsége és polg. házasság.

Skarits Mihály, VI. oszt. tanulótól: Wilhelm Gottlieb Tobias. Unterhaltungen aus der Naturgeschichte. 27 kötet. — Trommsdorff. Lehrbuch der pharm. Experimental-Chemie. — Az első m. miniszterium összes személyzetének név- és lakkönyve.

Lelet Sopron sz. k. város reáliskolája könyvtárának állományából: Jacobsen Emil. Chemisch-technisches Rep. General-Register zu Jahrg. VI.—X. — Lichtenbergs vermischte Werke. I.—IX.

Összesen: 1006 kor. 20 fill értékben.

A könyvtárban az 1897. év végén 2219 mű van, 4740 kötetben, 31.293 kor. 84 fill. értékben.

Vendl Aladár.

a tanári könyvtár őre.

B) Ifjúsági könyvtár.

1. Alsó osztályú ifjúsági könyvtár.

Szaporodás az 1897/98. tanévben: a) vétel útján: Boros Gábor dr.: „300 Ezopus mese 114 képpel.“ Mayer Miksa: „Derék férfiak“ Radó Vilmos: „Magyar népmondák az ifjúság számára.“ Radó Antal: „Ezeregy éjszaka regéi.“ Vaszary Kolos: „Történelmi életrajzok.“ Mayer Miksa: „Családi kör.“ Dolinay: „Történelmi arczképesarnok“, 2 pld. Benedek Elek: „A magyar nép multja és jelene“ 15 füzet. Tanulók Lapja 1897. Hasznos mulattató 1896/7. Hasznos mulattató 1897/8. 16 füzet. Történelmi arczképesarnok. Tanulók Lapja 1898. 20 füzet.

b) Ajándék útján: Gross Testvérektől Győr: „Tanulók zsebkönyve“ 1897/8-ra. Dvořák Mátyás III. oszt. tanulótól: Rózsa Miklós: „Az indiánok között.

Összesen 16 mű 13 kötet és 51 füzetben, összes ára 62 korona 88 fillér.

Ehhez hozzáadva az 1896/7. tanév végével lezárt „Leltári kivonat“-ban kitüntetett 868 kötetet 1410 kor. 54 fill értékkel, az alsó osztályú ifjúsági könyvtár jelenlegi állapota 881 kötet és 51 füzet 1473 kor. 42 fill. összértékben.

Török Mihály,

az alsó oszt. ifj. könyvtár őre.

2. A felsőbb osztályú ifjúsági könyvtár szerzeményei az 1897/8. tanévben.

a) Vétel útján: Kondor József „Két tanulmány“, „Bölcsészethallgatók emlékkönyve“, Scribe „Bertrand et Raton“ 10 péld, Scribe „Les contes de la reine de Navarre“, Pósa Lajos „Édes anyám“, Kardos Albert „A magyar szépirodalom története“, Smiles „A jellem“, „Önsegély“, Vörösmarthy „Zalán futása“ 2 pld, Arany-Lehr „Toldi“ 2 pld, Mikes Kelemen „Törökországi levelei“ 2 pld., Greguss Beöthy „Magyar balladák“ 4 pld., Gyöngyösy László „Arany János ifjúsága“, Ágai „Por és hamu“, Kozma Andor „Próza“, Dosztojevski „A szenvedők“, Verne Gyula „Az uszó sziget, Dardentour Clovis, Antifer mester“, Mikszáth K. „Pipacsok a búzában“, „Tavaszi rügyek“, „Prakovszky a süket kovács“, Legouvé Ernő „Leányaink és fiaink“, Baksay Sándor „Gyalog ösvény“ 3 kötet, Macaulay „Byron“, „Milton“, „A pápaság“, „Nagy Frigyes“, „Lord Bacon“, Salamon F. „Az első Zrínyiek“, Macaulay „Machiavelli“, Nordenskiöld „Európa és Ázsia körülutazása a Vegán“, Szilágyi Sándor „Magyarország történetéből“ 59 füzet, Thaly Kálmán „Az 1000 évi országos hét emlékoszlop története“, Schmidt F. „A fotografázás kézi könyve“, Klug N. dr. „Az érzékszervek élettana“, Thanhoffer L. „Anatomia“, Keller Konrad dr. „A tenger élete“, Heinrich Gusztáv „Deutsche Verslehre“, Négyessy L. „Magyar verstan“, Magyar Salon 15 füzet, Pallas „Nagy lexikon“ 3 kötet, Osztr. Magyar Monarchia 30 füzet, Szinnyei „Magyar írók élete és művei“ 7 füzet, Margalits „Magyar közmondások“ 5 füzet. Beöthy Zs. „Magyar irodalom története“ 2 kötet.

b) Ajándék útján: Leopardi Giacomo „Versei“, Ibsen H. „Nora.“

Összesen 52 mű 75 kötet- és 116 füzetben, összes ára 301 korona 12 fillér.

Ehhez hozzáadva az 1896/7. tanév végével lezárt „Leltári kivonat“-ban kitüntetett 1848 művet 2625 kötetben, 7009 kor. 02 fill. értékkel, a felső oszt. ifj. könyvtár jelenlegi állapota 1900 mű 2730 kötet és 116 füzetben, 7310 kor. 14 fill. összértékben.

A két ifjusági könyvtárban együtt van jelenleg 2781 mű 3611 kötet- és 167 füzetben, 8783 kor. 56 fill. értékben.

Horvát Rezső,

a felső oszt. ifj. könyvtár őre.

VIII.

Szertárak szaporodása 1897. évben.

A) Természettani szertár.

Vétel útján: Mérőszalag (20 méter) bőrtokban 7.40 kor. — Függőn 1.20 kor. — Vassúlyok 4 drb 3.80 kor. — Six-féle maximum-minimum thermométer 6 kor. — Higanythermométer háromféle beosztással 1.60 kor. — Megosztó elektromosgép Holtz szerint 280 kor. — Francia csavarkulcs 2.40 kor. — Hegyes és lapos vasfogó 4 drb 2 kor. — Lyukasztó 3 drb 4 kor.

Ajándék útján: A vall. és közokt. m. k. Miniszteriumtól: Földgömb (1 : 25 millióhoz), készítette a magyar földrajzi intézet 80 kor. — Cholnoky Jenő, Földgömb és ennek használati módja 1.60 kor.

Átvétetett máshonnan: 6 drb közönséges asztal 36 kor. — 30 drb faszék 30 kor.

Átvétetett máshova: 8 drb iskolai pad 80 kor.

A szertár állapota 1897. december 31-én 821 darab 14637.72 korona összértékben.

Bäumel Ede dr.,
szertárőr.

B) Vegytani szertár.

Ajándék útján: Faller-féle vízmérő 7^m/_m 40 kor. A. G. Spanner úrtól, Bécs.

A szertár állapota 1897. december 31-én volt 2176 drb 8586 korona értékben.

Wallner Ignác dr.,
igazgató, szertárőr.

C) Természetrajzi szertár.

Állat-, növény- és ásványtan.

Vétel útján: Felis cattus 50 kor., Putorius foetidus 2.40 kor., chető és mérges gombák utáuzatai papiranyagból 48 drb 46 kor. ásványszekrény 1 drb 90 korona.

Ajándék útján: Putorius vulgaris 1 kor. Fleischhacker M. Fridolin tanár úrtól; muscardinus avellanarius 2 kor. Főt. Stiegler Gusztáv úrtól; buteo lagopus 5 kor., falco peregrinus 7.50 kor., falco sublenteo 2 kor., syrniuni

aluco 2 drb 5 kor. Wallner Ignác dr. igazgató úrtól; sturnus vulgaris 1 kor., sterna anglica 4 kor. Uhlig Titusz úrtól; rovargyűjtemény fiókos szekrénye 10 kor. Magyarország geológiai térképe 10·40 kor m. kir. földművelésügyi Minisztériumtól.

A szertár állapota 1897. deczember 31-én 8774 drb 6120·32 kor. összértékben.

Mika Károly dr.,
szertárőr.

D) Földrajzi szertár.

Vétel útján: Schlachten Atlas, Lieferung 49—54-ig 6 drb 16·20 kor.; Behr: „Neue Karte von Australien“. 7·56 kor.

Ajándék útján: Kogutowitz: „A föld képe féltékékben“ 10 kor.; Kellner: „Westliche Halbkugel“ 4 kor.; Magin: „Mappe-Monde“ 2 kor.; Kogutowitz: „Európa isko'ai fali térképe“ 12 kor.; Kozenn: „Karte von Europa“ 10 kor.; „A magyar korona országainak posta és távirdai térképe“ 10 kor.; Kogutowitz: „Az osztrák-magyar monarchia“ 12 kor.; Roskiewicz: „Bosnien und Herzegovina“ 3·20 kor.; Gönczy-Berghaus: „A magyar korona országai“ 10 kor.

A szertár állapota 1897. deczember 31-én 114 drb 1334·04 korona.

Bella Lajos,
szertárőr.

E) Geometriai szertár.

Vétel útján: Rajztábla szekrény 52 kor.; közönséges szék 60 drb 192 korona.

A szertár állapota 1897. deczember 31-én 504 drb 3745·32 kor. összértékben.

Mally Nándor,
szertárőr.

F) Szabadkézi rajzszerár.

Vétel útján: Az országos magyar képzőművészeti társulatnak 1890—91. és 1897-re kiadott műlapjai 14 drb 60 kor.; Prof. Conz: „Modelle für Übungen im perspectivischen Zeichnen“ Kéregpapírból készült minták, 17 drb 60 kor.; Monroque: „Nouveaux modeles en relief“. Papírból készült relief-minták, 50 drb 27·66 kor.; fából való geometrikus testek csoportjai, 6 drb 36 kor.; festőállvány 6·86 kor.; két nagy háromszög az iskolatáblán való rajzoláshoz 2 korona.

A szertár állapota 1897. deczember 31-én 2113 3791·56 korona összértékben.

Seemann Kálmán,
szertárőr.

G Régiség- és éremtár.

Vétel útján: VI. Pius bécsi emlékérmé 1782-ből 0·14 kor.; tatai emlékérem 1897. 0·10 kor.; medaille de Confience 1791. 0·20 kor.; magyar korona feltalálási emlék 0·20 kor.; paduai remete Antal Szt. Ferencz, nagy bronz 0·10 kor.; Severus Pius 0·80 kor.; L. Septimius 0·60 kor.; római forgalmi

pénzek; Claudius érme 0·30 kor.; kopott római érem 0·28 kor.; 20 kros 1870-ből 0·20 kor.; hat krajczár 1849. 0·10 kor.; poltura 1705. 0·04 kor.; III. Ferdinand 1644. 0·40 kor.; I. Lipót XV-öse 1704. 0·50 kor.; nagy érem 1667. 0·60 kor.; Württembergi 6-os 1844. 0·20 kor.; hannoverai ezüst 0·10 kor.; 15 kopegas 0·20 kor.; Sivadhins Nap. 3 Srànc 1810. 0·20 kor.; 10 centesimi 1867. 0·04 kor.; III. György 1806. 0·20 kor.; 5 lepta 1833. 0·06 kor.; 2 lepta 1833. 0·04 kor.; Zsigmond ezüst garasa 0·30 kor.; 1 Sol 1790. 0·10 kor.; nagy bronz pénz japáni 0·40 kor.; régi ágyugolyó vasból 0·60 kor.; Napoleon proclamatiója 1809-ben 2k.; Andreossy tábornok proklamatiója 0·40 kor.; A magyar nemzet függetlenségi nyilatkozata 1849. IV. 19. 1 kor.; Kossuth szózata a néphez 1 kor.; őskori szarvas-agancs 2 drb 0·80 kor.

Ajándék útján: Vegyes pénzek 195 drb 2·40 korona.

A szertár állapota 1897. december 31-én 1426 drb 462·06 kor. összértékben.

A következő tanulók gazdagították a gyűjteményt: Salzer Béla I. A) oszt. tanuló; Bauer Dezső, Büchler Mór, Kollwentz Géza, Kollwentz Ödön, Lakenbacher Mór, Lerchenfeld Mátyás, Wagrاندl József, Zollschan Ignác II. oszt. tanulók; Bonninsegna Ferencz IV. o. tanuló; Heinrich Arnold V. o. tanuló.

Bella Lajos,
szertárőr.

H) Történelmi szertár.

Vétel útján: K. von Spruners dr.: „Hand-Atlas. Mittel-Alter und Neuere Zeit“ 23 füzet 60 kor.; H. Kiepert: „Neuer Atlas“ 10 kor.

Ajándék útján: Acsádi dr.: „Magyarország 1683-ban“ 15 kor.; Csánki dr.: „Magyarország I. Mátyás halálakor“ 15 kor.; Pauler dr.: „Magyarország Szt. István halálakor“ 15 kor.; A vall. és közokt. m. kir. Ministeriumtól. A főreáliskola városi idejéből való lelet útján: „Európa zur Zeit des 30 jähr. Krieges“ 6 kor.; Holle: Ungarn, 2 drb 4 kor.; Spruner: Hist. Karte Europas 4 korona.

A szertár állapota 1897. december 31-én 53 drb 365 korona összértékben.

Bella Lajos,
szertárőr.

I) Tornaszertár.

Vétel útján: 2 drb súlyzóállvány 28 kor., 40 drb súlyzó à 1 kg. 12 kor., 20 drb súlyzó à 2 kg. 12 kor., 25 pár fabuzogány 48 kor., 1 ugródeszka 5 kor., 4 drb súlykörte bőrből az ugrózsínórokhoz 4·80 kor., 1 keret a milleniumi tornaverseny oklevelére 4·60 kor., szószék 100 kor., 32 drb szék 102·40 korona.

A szertár állapota 1897. december 31-én 608 drb 2828·74 kor. összértékben.

Mika Károly dr.,
szertárőr.

K) Ének- és zeneszerek leltára.

Álladék 1897. december 31-én 22 drb 325 kor. összértékben.

Vendl Aladár,
szertár-kezelő.

IX.

Jótekonyczélú alapok.

A) A főreáliskolai „Segélyegyesület“ 24-ik évi jelentése.

1. Az 1874-ben szegénysorsú főreáliskolai tanulók segélyezésére alakult „Segélyegyesület“ ez évben is folytatta működését. Szülők, pénzintézetek és jótevők áldozatkészsége ismét gyarapította a nemesczélú alapot, lehetővé tette, hogy számos tanuló részesüljön pénzbeli segélyezésben és nem feledkezett meg a „Betegápoló szoba“ létesítésére szánt alapról sem, melyhez szintén járult adományaival.

2. A „Segélyegyesület“ mai vagyona a pénztári kimutatás szerint 20789.86 kor., a „Betegápoló szoba“-é 4119.66 kor., jogosult tehát reményünk, hogy nem-sokára megvalósíthatjuk régen táplált tervünket, mely a „Segélyegyesület“ alapszabályaiban talál világos kifejezést, t. i., hogy különösen a vidéki szegénysorsú tanulók számára létesítünk tápintézetet, azonkívül egy helybeli kórházban szegény beteg tanulóink részére betegszobát.

3. A nemesszivű adakozók sorába lépett a múlt év őszén *Schreiner Károly* dr. kir. tanácsos is, ki 400 k.-val lett a „Segélyegyesület“ alapító tagja azon óhajjal, hogy ezen összeg boldogult Ernő fia emlékére „Schreiner Ernő alap“ néven kezeltessek és évi kamatai a soproni áll. főreáliskola egy szegénysorsú, jó magaviseletű és jó előmenetelű tanulójának adassanak ki. Fogadja a nemeslelkű emberbarát e helyen is a „Segélyegyesületnek“, a tanári karnak és a szegénysorsú tanuló ifjuságnak hálás köszönetét. A kamatok a jövő tanévben válnak esedékesekké, akkor rendeltetésükhöz híven fogjuk kiosztani.

4. A vagyon kezelése az idén új stádiumba lépett. A „Segélyegyesület“ és a „Betegápoló-szoba alap“ összes vagyona a „Soproni Takarékpénztár“-ban helyeztetett el a 246. l. 523. sz. ill. 246. l. 522. számú letéti vevények ellenében; a „Sopr. Takarékpénztár“ igazgatósága kivételesen $\frac{1}{2}\%$ leszállított díjat számít a vagyon kezeléseért. A letéti vevények a főreáliskolai igazgatónál vannak elhelyezve.

5. Horvát Rezső főreáliskolai tanár életrevaló eszmét pendített meg a Segélyegyesülethez beadott memorandumában. A választmány el is határozta e memorandum alapján, hogy függetlenül a pénzbeli segélyezéstől tankönyvekből

álló kölcsönkönyvtárt fog létesíteni szegénysorsú tanulók részére, első sorban pedig a *szülőket kéri fel, hogy tanuló fiaik elhasznált tankönyveit a „Segélyegyesület”-nek engedjék át.*

6. 1897. december havában küldettek szét a „Segélyegyesület” gyűjtőívei, melyek után befolyt 700·50 k. A választmány az alapszabályok értelmében az évi jövedelemből a tápintézeti tőkéhez csatolt 981·80 k.-át, 488 k.-át pedig segély czímen a következő tanulók kaptak:

	k.-át		k.-át
1. Gerencsér Lajos	VIII. o. t. 12	14. Schlesinger Ignác	IV. o. t. 16
2. Koch József	VIII. o. t. 20	15. Nagy Imre	III. o. t. 16
3. Pollak Dávid	VIII. o. t. 24	16. Rauner János	III. o. t. 24
4. Thurner Ferencz	VIII. o. t. 24	17. Spitzer Lajos	III. o. t. 16
5. Kosch Lipót	VII. o. t. 12	18. Groff Sándor	II. o. t. 16
6. Borsch Károly	VI. o. t. 20	19. Hackl Antal	II. o. t. 24
7. Laschitz Henrik	VI. o. t. 16	20. Kohn Gyula	II. o. t. 16
8. Firnberg Salamon	V. o. t. 24	21. Kollwentz Géza	II. o. t. 20
9. Heim Miksa	V. o. t. 16	22. Kollwentz Ödön	II. o. t. 20
10. Heinrich Arnold	V. o. t. 16	23. Lerchenfeld Mátyás	II. o. t. 12
11. Pollak Samu	V. o. t. 20	24. Rozenitsch Pál	II. o. t. 12
12. Steiner Miksa	V. o. t. 24	25. Grünwald Fülöp	I. B) o. t. 12
13. Goldschmiedt Jenő	IV. o. t. 12		

Összesen tehát 444 k.-át osztottunk ki f. é. január hóban; a fennmaradt 44 k.-át a tornaversenyre készülő szegénysorsú tanulóknak adtuk költségeik egy részének fedezésére. Ezen 44 k.-ából segélyeztettek kisebb-nagyobb összegekkel Koch József, Pollak Dávid, Thurner Ferencz és Thurner Mihály VIII. oszt. tanulók, Renczes József, Takács Ferencz és Thier Ferencz VI. oszt. tanulók.

7. Az egyesület iratainak elhelyezésére a főreáliskola igazgatója egy kis szekrényt bocsátott a jegyző rendelkezésére a tanári szoba egyik ablakfülkéjében.

8. A „Betegszoba-alap” gyűjtőíveit f. é. április hóban küldöttük szét. Ezen gyűjtés is, hála az adakozók bőkezűségének, elég szép eredménynyel járt. Fogadják mindnyájan őszinte köszönetünket és legyen jutalmuk azon igazi hálaérzet, melyet a nemes és jó iránt lelkesedő ifjuságunk irányukban táplál. Kis adományokból meglehetősen összeg gyűlt egybe és csak azt kívánjuk, *hogy a szűkölködő tanulók iránt való rokonszenv ezentúl is ily alakban és ily mértékben nyilvánuljon, akkor talán enyhítjük kissé a szegény és törekvő ifjainkra nehezede sors keménységét.*

Adományainkkal járultak az idén a „Betegszoba alap” vagyonának növeléséhez a következők:

Helybeliek:

	korona		korona.
Adler Frigyes és Henrik	0·50	Bauer Lajos	1—
Árpási Adolf	0·40	5 Blum Henrik	0·30
Bachschitz Antal	1—	Blum Róza	1—

	korona.		korona.
Bognár József	1.—	40 Lederer Sándor	1.—
Boninsegna Ferencz.	2.14	Lenek Gyula	10.—
Boór Károly	2.—	Lenk Sándor	2.—
10 Borsch Károly	1.—	Leyrer János	1.—
Brandl Krisztina	1.—	Ludwich Ágost	1.—
Breuer Mór dr.	4.—	45 Lunyák Ferencz	1.—
Breuer Samu	1.—	Manninger Sándor	2.—
Durnhardt József.	0.40	Meissner Károly	2.—
15 Feiglstock Miksa	0.60	Meyer Zsigmond	0.60
Fischer Mihály.	0.60	50 Németh Zsigmond	2.—
Freiszler Vilmos	0.50	Peck János	1.—
Friedrich Károlyné	1.—	Pecz Sándor	4.—
Gergely József.	1.—	Petrik Amália	2.—
Gergely Katalin	1.—	Potier Ernő chevalier	1.—
20 Graf András.	1.—	55 Rechnitz Elek	0.60
Greilinger L. dr.	2.—	Reczetáris Ede.	2.—
Groff Mária	0.60	Rezsék István	0.60
Gruber Lujza	0.60	Rosinek János	1.—
Gyengő Pál	2.—	Rosinger Karolina	1.—
25 Habrovsky József ezredes	2.—	60 Rosinger Norbert.	2.—
Hacker Mayer	1.—	Schmidt F.	2.—
Hahnenkamp Rezső igazg.	2.—	Schügerl Sándor	1.—
Hauer Antal.	4.—	Seyde R. százados	2.—
Heisler J. M.	2.—	Soós Károly	1.—
30 Horváth György	1.—	65 Stoye György	0.40
Holndonner Adolf	1.—	Straner Gy. dr.	2.—
Hönigsberg Lipót	0.40	Tiefbrunner Károly	1.—
Kass Ignác	0.40	Uhlig Károly	2.—
Kladler Mátyás	1.—	Ullmann H.	2.—
35 Kohn Jakab	4.—	70 Unger Pál	2.—
Kugel József dr.	4.—	Varga Ferencz	4.—
Kugler Ede	1.—	Wilfing Ferencz	1.—
Lang Béla	1.—	Willingstorffer Jenő.	2.—
Lederer Dávid	1.—	Összesen: 113.64 kor.	

Vidékiek:

	korona.		korona.
Bruckner Pál, B.-Ujhely	3.—	Firnberg Lipót, Lócs	0.60
Bunzlau Adolf, L.-Szt.-Mikl.	2.—	Fischer Fülöp, B.-Hidvégh	2.—
Czichó Ede, Felsőzsfalva	2.—	10 Friebert Bernát, Sárvár	0.60
Deutsch Lajos, Nagymarton	1.16	Fürst Dávid, Keresztény	2.20
5 Deutsch Sándor, Sarród	1.—	Grüner Alajos, Babót	2.—
Eőry Miklós, Gulacs	2.—	Hackl Henrik, Lakompak	1.—
Feigelstock Mór, Peresztegh	1.—	Özv. Hanzély L.-né Szügy	4.—

	korona.		korona.
15 Hirsch Sebestyén, Bécs. . .	4.—	Moll Vilmos, Zsigmondháza	2.—
Horváth József, N.-Dömölk	1.—	Mózes Ignác, Büdöskút .	2.—
Kalisch Mór, N.-Keresztur	0·60	30 Nagy Aladár, Bal.-Ederics	2.—
Koch József, Siklós . . .	2.—	Németh Péter, Német-Újvár	0·40
Kohn Salamon, N.-Kereszt.	0·60	Pekkler József, Tamási. .	1.—
20 Kolossváry Elek, Vaszari.	3·60	Pintér Károly, Doborján .	2.—
Koprizlovics Á., Büdösk	2.—	Reiner Vilmos, M.-Királyi	2.—
Kovács Henrik, N.-Marton	2.—	35 Rosenfeld Arnold, Kapuvár	1·50
Krausz Ignác, Kapuvár .	0·50	Szalay Mihály, Kincsed. .	3.—
László Ferencz, N.-Dömölk	2.—	Wabin József, Lajtha-Újfalu	2.—
25 Lurmann József, N.-Marton	0·60	Walter József, Slanje . .	2.—
Mayer Ede, Szombathely .	20.—	Weissenbacher Lujza, S.Tarj.	1.—
Mecsér József, Kőhid . .	6.—	40 Zöhl József, Bük	1.—

Összesen : 92·36 kor.

A „Soproni Takarékpénztár“ az idén is, mint már évek óta 50 koronát adományozott a „Betegszoba-alap“-nak, úgy hogy ezen alapnak vagyona tisztán adományokból ez évben 256 koronával gyarapodott

9. Az 1897. október 30-iki közgyűlés Wabel Pál szolgának, 12 k., Weissböck György szolgának 10 k. évi díjat állapított meg, mely díj mindenkor január 1.-én fizetendő ki az illetőknek a folyó tanévre.

A jövő 1899. év május havában tölti be a „Segélyegyesület“ fenállásának 25-ik évét. Sopron városának és vidékének intelligenciája egy negyedszázadon át rakta össze filléreit egy nemes és jótékony cél érdekében, számtalan esetben enyhített a szegény tanulók nyomorán, nem várva más elismerést, mint amelyet minden jó tett magában hord: a humanus kötelesség teljesítésének öntudatát. Azon reményben fordulunk újból ifjúságunk eddigi kipróbált pártfogóihoz, keressék fel adományaikkal a „Segélyegyesületet“ és annak filiáját, a „Beteg-ápolószoba-alapot“, hogy a kitűzött legközelebbi célt mielőbb elérhessük.

11. A „Segélyegyesület“ tagjai.

Alapító tagok.

Ő cs. és kir. Apostoli Felsége	Festetich György gróf (1874)
I. Ferencz József (1884)	Graf Adolf (1885)
Ágfalva községe (1874)	Hérics-Tóth János dr. (1880)
Bauer Antal (1874)	Jekelfalussy Pál (1889)
Carstanjen Ágost (1874)	15 Kaposvári Takarékpénztár (1876)
5 Csöndes Ferencz (1874)	Lähne Frigyes (1874)
Deák Lajos (1875)	Lenck Gyula (1890)
Dvorzsák János (1874)	Lenck Samu (1884)
Eidlitz Mór (1874)	Manitius Lajos (1874)
Eörsy László (1874)	20 Mayer Gyula dr. (1874)
10 Eszterházy Pál hg (1874)	Müller Ede (1874)

Müller Paulin (1874)
 Nagy-Czenki Czukorgyár (1895)
 Noedl Károly (1874)
 25 Patzenhofer Konrád (1874)
 Patzenhofer Matild (1887)
 Virtsologi Rupprecht Kálmán
 (1888)
 Salamin Leo (1874)

Schreiner Károly dr. (1897)
 30 Solymossy László báró (1875)
 Sopronmegye Nemesi Pénztára
 (1896)
 Soproni Takarékpénztár (1876)
 Töppler Károly (1874)
 Zalka János püspök (1876)

Tiszteletbeli tagok:

Kárpáti Károly dr.
 Salamin Leo.
 Ulber Mátyás.

A „Segélyegyesület” tisztviselői (1896—1899).

Elnök: Wallner Ignác dr.
Másodelnök: Spiesz Antal.
Pénztáros: Németh Zsigmond.
Jegyző: Faragó József.

Választmányi tagok:

Beer Ede,
 Bergmann Keresztély,
 Dobrovits Sándor, (a Soproni Takarékpénztár képviselője)
 Kárpáti Károly dr.,
 5 Kugel József dr.,
 Manninger Sándor,
 Ritter Vilmos,
 Rösch Frigyes,

Schneider Márton,
 10 Schwarz Károly,
 Ulber Mátyás,
 Willingstorffer Jenő,
 Winkler Adolf dr.
 A tanári kar képviselői 1897/8-ban:
 Seemann Kálmán,
 Vendl Aladár,
 Vízota Gyula dr.

Rendes tagok

(4 k. évi tagsági díjjal):

Helybeliek:

Bauer Antal,
 Bekk Gusztáv dr.,
 Beer Ede,
 Bergmann Keresztély dr.,
 5 Boninsegna Ferencz,
 Breuer Mór dr.,
 Friedrich Lajos,
 Gebhardt József,
 Hacker Miksa,

10 Haubner Rezső,
 Hauer József,
 Hengl József (10 k.),
 Izraelita Hitközség (6 k.),
 Jány Ferencz,
 15 Jekelfalussy Sándor,
 Kluge Lajos,
 Kottaun Lajos,
 Kugel József dr.,

Kund Frigyes,	Schreiner Károly dr.,
20 Lang Frigyes,	Schwarz Károly,
Lederer Testvérek,	40 Schwarz Samu,
Lenk Lajos,	Skarits Mihály,
Litfass Károly,	Spiesz Antal,
Ludwigh Ágost,	Stark Lajos.
25 Mauninger Sándor,	Steiner Ignác,
Meller Manóné,	45 Steiner Lipót,
Németh Zsigmond,	Thiering Gyula,
Némethy-Istóczy Eliz,	Töppler Károly dr.,
Ofner Lajos,	Vaniss Adolf,
30 Pecz Nándor,	Varga Ferenc,
Pfeiffer Felix,	50 Wagner Zsigmond,
Ritter Vilmos,	Wallner Ignác dr.,
Schármár János (6 k.),	Weiss Matild,
Schladerer Emma,	Winkler Adolf dr.,
35 Schleiffer Gusztáv,	Wulsten Adolf,
Schneider Márton (10 k.),	55 Zábrák Dénes.
Schöll Gusztáv,	Összesen 236 k.

Vidékiek:

Czichó Ede, Felsőzserfalva	Reiner Vilmos, M.-Királyi
Hecht Ignác, Kismarton	Riedl Sándor, Felsőzserfalva
Max József dr., Nagymarton	Szalay Mihály, Kincsed (6 kor.)
Mózes Ignác, Büdöskút	Techet József, Sárosszék.
5 Pintér Károly, Doborján	Összesen 38 kor.

Pártoló tagok 1897/8-ban:*Helybeliek:*

	korona.		korona.
Adler Henrik és Frigyes	0.60	15 Brandl Krisztina	4.60
Bachsitz Antal	1.—	Breuer Samu	2.—
Bauer Lajos	1.—	Breuer Sarolta	2.—
Barwitius János	2.—	Bruckner Pál	4.—
5 Biehler Frigyes	2.—	Christophé Ottó	2.—
Bischitz Sándor	1.—	20 Czébán Pálné	1.—
Blum Henrik	0.60	Darvas Vazul	1.—
Blum Náthán	2.—	Deutsch József	0.60
Blum Róza	1.—	Durnhardt József	1.—
10 Bognár József	1.—	Dvorzsák Mária	0.60
Boór Károly	2.—	25 Engel Lázár	1.—
Boór Nándor	2.—	Feigelstock Jakab	1.—
Borsch Károly	2.—	Feigelstock Miksa	0.40
Böröczffy Dénes	2.—	Fischer Mihály	1.—

	korona.
Fleischer	2.—
30 Freiszler Vilmos	1.—
Friedrich Zsuzsanna . . .	1.—
Fuchs Mór	1.—
Fürst és Rosenberg . . .	0.60
Gellis Mayer	0.20
35 Goldner Benjamin	1.—
Goldschmiedt Bernát . . .	1.—
Goldstein Henrik	2.—
Gorsic Teréz	1.—
Graf András	2.—
40 Greilinger L. dr.	2.—
Groff Mária	0.60
Gruber Karolin	0.40
Gyengő Pál	2.—
Habrovsky ezredes	4.—
45 Hacker Mayer	1.—
Hauer József	4.—
Hillebrand Alfréd	2.—
Holndonner Adolf	1.—
Horváth György	1.—
50 Horváth József	2.—
Hönigsberg Lipót	0.40
Jaluschka Nándor	1.—
Kass Ignác	1.—
Keleti J.	2.—
55 Kherndl Károly	4.—
Kiss Bertalan	4.—
Kladler Mátyás	1.—
Kohn Jakab	4.—
Kohn Salamon	1.—
60 Kugler Ede	1.—
Lang Béla	2.—
Lederer Dávid	4.—
Lederer Katalin	0.40
Lederer Sándor	2.—
65 Lenk Sándor	2.—
Leyrer János	1.—
Lunkányi N.	2.—
Lunyák Ferencz	2.—
Manninger Sándor	4.—

	korona.
70 Mayer Zsigmond	1.—
Meissner Károly	4.—
N. N.	2.—
Oneiser Antal	2.—
Pessiak őrnagy	2.—
75 Petrik Amália	2.—
Pollak Rafael	1.—
Raffensperger F.	2.—
Räuber Henriette	0.40
Reczetáris Ede	2.—
80 Rezsek István	1.—
Riemer József	0.20
Rozinek János	2.—
Özv. Rosinger Mária . . .	1.—
Rosinger Norbert	2.—
85 Salzer Mór	2.—
Sax Aladár	1.—
Schischa Adolf	1.—
Schmidt Ferencz	2.—
Schnehen báró	2.—
98 Schwingenschlögel R . .	14.—
Seyde R. százados	4.—
Soós Károly	1.—
Spiegl Siegfried	4.70
Steiner Lipót	3.—
95 Stoye György	1.—
Sussmann Miksa	4.—
Szalay L.	2.—
Thier Ferencz	1.—
Thirring Rozina	4.—
100 Tiefbrunner Károly . .	2.—
Uhlig Károly	4.—
Ullrich Ignác	1.—
Unger Ferencz	4.—
Unger Pál	2.—
105 Wilfing F.	2.—
Willingstorffer Jenő . . .	4.—
Winkler Zsigmond	2.—
Wittmann Károly	0.60
Zwinz Károly	4.—

Összesen 211.70 kor.

Vidékiek:

	korona.		korona
Angyal Ilona, Vasvár .	0.50	40 Lackenbacher Á., Siklós	1.—
Baumann Antal, Bécs .	2.—	László F., N.-Dömölk .	6.—
Berlichingen báró, Babót	2.—	L. R., Felsőszterfalva . .	2.—
Brauer Mihály, Lépesfalva	1.—	Luiff Ignác, N.-Lövvő .	1.—
5 Braun M., F.-Szt.-Miklós	0.60	Lurmann J., Nagymarton	1.—
Bunzlau A., L.-Szt.-Miklós	4.—	45 Madarász N. N.-Lövvő .	0.60
Csatári N., Nagymarton	2.—	Mayer Ede, Szombathely	20.—
Czingraber N. N.-Lövvő	0.60	Moll V., Zsigmondháza .	6.—
Deutsch József, Csorna	7.—	Nagy K., T.-Keresztúr .	2.—
10 Deutsch Samu, N.-Lövvő	0.60	Németh János, Babót .	2.—
Deutsch Sándor, Sarród	1.—	50 N. N.	5.—
Eöry Miklós, Gulács . .	6.—	Neuhold J., Lajtha-Ujfalu	10.—
Feigelstock M., Pereszteg	2.—	Palatin Albert, Ottova .	0.60
Firnberg Lipót, Lócs .	1.—	Payer Imre, Kövesd . .	1.—
15 Ifj. Fischer János, Nagy-		Pekkler József, Tamási .	1.—
marton	1.—	55 Pinezich János, Kertes .	2.—
Fischer L., Bal.-Hidvég	2.—	Plébános, Babót	2.—
Friebert Bernát, Sárvár	1.—	Pócza Antal, N.-Lövvő .	0.60
Fürst Dávid, Keresztény	0.40	Pregardt-Paur Józsefné,	
Gayer N., N.-Lövvő . .	0.60	Kismarton	2.—
20 Gere dr. N.-Lövvő . . .	0.60	Reberszky Aranka, Babót	1.—
Grüner Alajos, Babót .	2.—	60 Robicza E., Nagymarton	2.—
Guáry Béla, Kapuvár .	1.—	Rosenfeld Mór, Kapuvár .	1.10
Özv. Hanzély L.-né Szűgy	20.—	Rosenthal M., Savanyukut	2.—
Hauer Antal, Babót . .	4.—	Rott Lajos, Völcséj . .	1.—
25 Hirsch Sebestyén, Bécs	10.—	Ruzicska J., N.-Ujvár .	6.—
Holzer Bernát, N.-Lövvő	0.60	65 Sággy György, Babót .	1.—
Horváth J., N.-Dömölk	2.—	Sággy Jenő, Babót . .	1.—
Horváth Kálmán N.-Lövvő	0.60	Schischa Miksa, St.-Veit	1.—
Jármay Ödön, Laskód .	2.—	Schlesinger L., N.-Ládony	1.—
30 Klemm István, Babót .	1.—	Schummel S., N.-Keresztúr	2.—
Koch József, Siklós . .	4.—	70 Schwarz B., N.-Kövesd	2.—
Kohn Márton, Lakompak	0.40	Sétaffy Gyula, Babót .	1.—
Koller Margit, Vasvár .	0.20	Stadler V., Szombathely	2.—
Kolossváry Elek, Vasvár	1.—	Steiner H., Eszterháza	2.—
35 Kormos Ferencz, Vasvár	0.50	Wabin József, L.-Ujfalu	4.—
Koprishlovits Ágost, Bü-		75 Wagrاندl J., Zemenye .	6.—
döskút	3.—	Weissenbacher J. S.-Tarján	10.—
Kovács H., Nagymarton	10.—	Zollschan K., N.-Lövvő .	1.—
Kovács Mariska, Vasvár	0.50	Zöhls József, Bük . . .	2.—
Kropacsek J., Borbolya	0.20		

Összesen . 214.80

Wallner Ignác dr.,
elnök.Faragó József,
jegyző.

12. S z á m a d á s

Bevétel

a „Főreáliskolai Segélyegyesület“ jövedelméről az 1897/8. tanévben.

Kiadás

	kor.	fil.		kor.	fil.
1. Helybeli rendes tagok díjai	236	—	1. Pénzbeli segély czimen 25 tanulónak . .	444	—
2. Vidéki " " "	38	—	2. További 7 tanuló segélyezése	44	—
3. Helybeli pártoló " "	311	70	3. Takarékpénztári letéti ívekre bélyeg . .	2	—
4. Vidéki " " "	214	80	4. Egyesületi bélyegző	4	—
5. A „Soproni Takarékpénztár“ adománya	50	—	5. Weissböck György szolgának 2 évi díja	20	—
6. A „Soproni Takaré- és Kölcsön-Egy-			6. Wabel Pál szolgának díja	12	—
let“ adománya	10	—	7. Nyugta-szelvénykönyv bekötése	2	40
7. Schreiner Károly dr. úr alapítványa . .	400	—	8. A „Soproni Takarékpénztár“ 568/15588		
8. A 3000 frtnyi magy. földteherment. köt-			sz. könyvecskéjében elhelyeztetett . .	50	—
vény 4%-os kamatja	240	—	9. Ugyanott 374/1539. sz. könyvecskében		
9. A 3 db. Tisza-szab. sorsjegy 4%-os kam.	24	—	elhelyeztetett	931	80
10. A 10400 korona értékű magy. korona-			10. Ugyanott 9438. sz. könyvecskében el-		
járadék 4%-os kamatja	416	—	helyeztetett a „Schreiner Ernő-alap“	400	—
11. A „Soproni Ipar- és Kereskedelmi Se-			11. Pénztári maradvány	40	—
gélyszövetkezet“ 24. sz. betétköny-					
vében elhelyezett tőke kamatja . . .	85	70			
12. Kroyherr Kristóf péktől, az elárusított					
zsemlye utáni százalék	24	—			
	1950	20		1950	20

13. A „Segélyegyesület“ vagyonállása 1898. évi június 7-én:

1. 2 darab 1000 frtról szóló földteherment. kötvény 7901—2. számmal à 97·50	3900·—
2. 10 drb 100 frtról szóló földteherment. kötvény 4001—5. 4238 - 40, 35988—9 számmal à 97·50	1950·—
3. 3 drb Tiszaszabályozási kötvény (100 frtos). Sorsz. 2541. sz. 78—sorsz. 2548, sz. 20— sorsz. 3264, sz. 47 à 139·—	834·—
4. 10 drb 1000 koronáról szóló 4%-os korona-járadék-kötvény D 238732—38, 285143, 419543, 492176 számmal à 99·—	9900·—
5. 2 drb 200 koronáról szóló 4%-os korona-járadék-kötvény B 109651, 130144 számmal à 99·—	396·—
6. A 24. számú Sopr. Ipar- és Keresk. Segélyzőszövetkezeti betétkönyvben	2388·06
7. A 9438. sz. Sopr. Takarékpénztári betétkönyvben a „Schreiner Ernő-alap	400·—
8. A 374—1539. sz. Sopr. Takarékpénztári betétkönyvben	931·80
9. Az 568—15588. sz. Sopr. Takarékpénztári betétkönyvben	50·—
10. Pénztári maradvány	40·—
összesen	20789·86

azaz huszezerhétsszáznyolczvankilencz korona és 86 fillér értékben.

Sopron, 1898. június hó 7-én.

Wallner Ignác,
elnök.

Németh Zsigmond,
pénztáros.

14. Sz á m a d á s

a „Főreáliskolai Betegápolószoba-Alap“ jövedelméről az 1897/8. tanévben.

Bevétel.

Kiadás.

	kor.	fill.		kor.	fill.
1. Adományok helybeliektől	113	64	1. A Sopr. Takarékpénztár		
2. „ vidékiektől	92	36	567—15.587. sz. köny-		
3. A „Soproni Takarékpénztár“ adománya . . .	50	—	vecskéjében elhelyeztetett	50	—
4. A 2000 kor. járadék-kötvény 4%-os évi kamatja	80	—	2. Ugyanott 373—5.393. sz. könyvecskében elhelyeztetett	354	12
5. A Soproni Tak.- és Kölcsön - Egylet 6785 sz. könyvében elhelyezett tőke kamatja	68	12			
	404	12		404	12

15. A „Betegápolószoba-Alap“ vagyonállása 1898. június 7-én.

	korona
1. 2 darab 1000 koronáról szóló korona-járadék-kötvény D. 123.371., 187.781. à 99.	1980.—
2. A 6785. sz. Soproni Takaré- és Kölesönegyleti könyvben	1735.54
3. Az 567—15.587. sz. Soproni Takarékpénztári könyvben	50.—
4. A 373—15.393. sz. Soproni Takarékpénztári könyvben	354.12
összesen	4119.66

azaz négyezeregyszáztizenkilenc korona és 66 fillér értékben.

Sopron, 1898. június 7-én.

Wallner Ignác dr.,
elnök.

Németh Zsigmond,
pénztáros.

B) „Deák Ferencz“ ösztöndíjalap.

Bevétel.

	Korona
A 342. sz. betéti könyvecske szerint a helybeli ipar- és keresk. segély- szövetkezetben június 30-án el volt helyezve	366.68
Ezen tőke kamatja 1898. június végéig	15.—
A 751. sz. 2100 korona értékű járadék kötvénynek 1897. jun. 1-től 1898. május 31-ig járó kamatja (a kötvény az igazgatói iroda pénztárában őriztetik)	84.—
Összesen	465.68

Kiadás.

	Korona
A 342. sz. könyvecske szerint elhelyezve	381.68
Thurner Mihály VIII. oszt. tanuló jutalma	84.—
(Az alapító levél 2 p. szerint: „Az alapítvány célja egy, a soproni főreáliskolába járó szegény, de jó viseletű, oly nem magyar tanulónak rendes ösztöndíjjal való segélyezése, ki a magyar nyelvben a legjobb haladást tette.“)	
Összesen	465.68

Az alap összes vagyona ma 2481 kor. 68 fill.

Sopron, 1898. június hó 30-án.

Mally Nándor, tanár,
az alap kezelője.

C) „Zászlóalap“.

	Korona
1897. június hó 30-án volt az alap vagyona a soproni ipar- és keresk. segélyszövetkezet 341. sz. betéti könyvecskéje szerint	98.—
Ezen tőke kamatja 1898. június végeig	3.98
Összesen	101.98

Sopron, 1898. június hó 30-án.

Mally Nándor, tanár,
az alap kezelője.

D) „Utazási és Kirándulási Segélyalap.”

Bevétel		korona.
I. a) osztály gyűjtése		—.—
I. b) ” ”		13·16
II. ” ”		23·28
III. ” ”		19·36
IV. ” ”		13·58
V. ” ”		13·12
VI. ” ”		18·70
VII. ” ”		7·82
VIII. ” ”		8·80
Mult évi vagyoni állapot		551·72
Ez évi kamat		23·08
Összesen		692·62

Kiadás.

Játéktér tisztogatásáért	5·20
Czúfálvi kirándulás két tanuló menetjegye . .	—·80
A soproni kerületi tornaversenyre jelentkezett 5 tanulónak segélyezése	69·—
A sopr. ipar és ker. segélyszövetkezet 1731. sz. könyvben	617·62
Összesen	692·62

Sopron, 1898. június 30-án.

Mally Nándor, tanár,
az alap kezelője.

X.

Segélyezések.

a) Ösztöndíjasok.

A lefolyt tanévben a következő tanulók élveztek ösztöndíjakat:

Sorszám	A tanuló neve	Osztály, melybe jár	Az ösztöndíj		Az ösztöndíj adományozója	Az adományozás kelte és száma
			e z i m e	Összege koro- nában		
1	Rosenfeld Imre	V.	Rosenfeld Jakab- féle	250	Sopron sz. kir. város tanácsa	13.423—1897.
2	Kollin Mór	VII.	" " "	250	"	"
3	Thier Ferencz	VI.	Rosenfeld Katalin- féle	250	"	"
4	Jaluschka Lajos	VII.	" " "	250	"	"
5	Friedrich Nándor	VI.	Patzenhofer-féle	200	"	"
6	Böröczffy Kálmán	V.	Böröczffy Antal- féle	500	Somogymegye alispánja	16.172—1898.
7	Bauer Dezső	II.	A jövedéki birság- alap feleslegéből	200	M. kir. pénzügy- ministerium	64.006—1897.
8	Takács Ferencz	VI.	Trefort-féle	300	Vall. és közokt. m. kir. Minister	1333—1893.
9	Horváth Ernő	VIII.	Lippai győri püspök-féle	600	"	23.514—1898.
10	Vendl Aladár	II.	Széchenyi győri püspök-féle	240	"	"

Összesen: 3040 korona értékben.

b) Tandíjmentesek.

Tandíjmentesek voltak a lefolyt tanév végén:

A tanuló neve	Egész v. fél tandíjmentes	A tandíjmentesség kelte és száma	A tanuló neve	Egész v. fél tandíjmentes	A tandíjmentesség kelte és száma
I. A) osztály.			IV. osztály.		
Árpási Gyula	fél	98. ig.—1898.	Alt Zsigmond	fél	482. ig.—1897.
Rezsek István	"	" "	Bruckner Nándor	egész	76. ig.—1896.
			Schlesinger Ignác	"	478. ig.—1895.
I B) osztály.			V. osztály.		
Breuer Mór	fél	98. ig.—1898.	30. Bella Jenő	egész	434. ig.—1896.
Grünwald Fülöp	"	" "	Deutsch Adolf	"	478. ig.—1895.
5. Uhlig László	"	" "	Firnberg Salamon	"	482. ig.—1897.
Winkler Ödön	egész	492. ig.—1897.	Heim Miksa	"	"
			Heinrich Arnold	"	"
II. osztály.			35. Pollák Samu	fél	478. ig.—1895.
Blum Frigyes	fél	482. ig.—1897.	Steiner Miksa	egész	12.170. V. K. M. —1894
Eichinger Károly	"	90. ig.—1897.			
Fürst Samu	"	" "	VI. osztály.		
10. Groff Sándor	egész	482. ig.—1897.	Borsch Károly	egész	482. ig.—1897.
Grüner Géza	fél	90. ig.—1897.	Deutsch Dávid	fél	478. ig.—1895.
Hackl Antal	egész	482. ig.—1897.	Friedrich Nándor	egész	" "
Horváth György	fél	98. ig.—1898.	40. Laschitz Henrik	"	" "
Kohn Gyula	"	482. ig.—1897.	Takács Ferencz	"	44.403. V. K. M. —1893
15. Kollwenz Géza	egész	434. ig.—1896.	Thier Ferencz	"	478. ig.—1895.
Kollwenz Ödön	"	" "			
Mally Nándor	"	" "	VII. osztály.		
Paechhofer Vilmos	fél	482. ig.—1897.	Hecht Aladár	fél	98. ig.—1898.
Rozenits Pál	"	" "	Jaluschka Lajos	egész	44.403. V. K. M. —1893
20. Vendl Aladár	egész	434. ig.—1896.	45. Kollin Mór	"	44 698. " —1892.
III. osztály.			VIII. osztály.		
Deutsch Jenő	fél	482. ig.—1897.	Horváth Ernő	egész	12.642. V. K. M. —1891.
Gruber Gyula	"	76. ig.—1896.	Pitroff Aladár	fél	44 698. " —1892.
Mika Károly	egész	478. ig.—1895.	Pollák Dávid	egész	46.070. " —1895.
Nagy Imre	"	482. ig.—1897.	Thurner Ferencz	"	478. ig.—1895.
25. Rauner Mihály	"	434. ig.—1896.	50. Thurner Mihály	"	" "
Spitzer Lajos	"	76. ig.—1896.			

E szerint 30 tanuló részesült egész- és 20 tanuló féltandíjmentességben.

c) Jutalomkönyvek.

1. A nmlt. vall. és közkt. m. kir. ministerium 50 drb „Magyar Millennium” czimű jutalomkönyvet bocsátott az igazgatóság rendelkezésére, ezen mű egy-egy példányát megkapta: Hecht Aladár és Jaluschka Lajos VII. oszt. tanulók, Borsch Károly, Deutsch Dávid, Takács Ferencz, Thier Ferencz, Unger Ferencz VI. oszt. tanulók, Deutsch Adolf, Lenk Rikárd, Mecsér András, Pollák Sámuel, Rosenfeld Imre és Steiner Miksa V. oszt. tanulók, Alt Zsigmond, Boninsega Ferencz, Bruckner Nándor és Kemenes Géza IV. oszt. tanulók, Deutsch Jenő, Gruber Gyula, Kohn Gyula, Kugel Ernő, Lenk Sándor, Mayer István, Nagy Imre, Rauner Mihály és Spitzer Lajos III. oszt. tanulók, Blum Frigyes, Eichhinger Károly, Groff Sándor, Hackl Antal, Kohn Gyula, Kollwentz Géza, Kollwentz Ödön, Schummel Sándor és Vendl Aladár II. oszt. tanulók, Geiringer Zsigmond, Hahnenkamp Rezső, László Pál, Reiner Frigyes, Rezsek István, Steiner József és Varga Vilmos I. A) oszt. tanulók, Breuer Mór, Kovács Henrik, Lenk Jenő, Meiszner Jenő, Schwarz Rezső és Uhlig László I. B) oszt. tanulók.

2. Wodianer F. és Fiai (Lampel Róbert budapesti könyvkereskedő cég) a lefolyt tanév végén történendő kiosztás czéljából 5 darab jutalomkönyvet — mindannyi hasznos és ismeretterjesztő ifjúsági irat — bocsátottak a főreáliskolai igazgatóság rendelkezésére. Mikor ezuttal is őszinte köszönetet mondok a nemes-szívű adakozóknak, közlöm azon tanulók neveit, kiket a tanári kar jutalmazásra érdemesnek ítelt:

Pinezich István VII. oszt., Friedrich Nándor VI. oszt., Firnberg Salamon és Manninger Sándor V. oszt. és Schneider Ferencz IV. oszt. tanuló.

d) Egyéb segélyezések.

1. A „Deák-Ferencz” ösztöndíjalap 84 k.-nyi ösztöndíját a tanári kar Thurner Mihály VIII. oszt. tanulóknak ítélte oda, mint olyannak, ki nem magyar-ajkú létére a magyar nyelvből kiváló haladást mutat.

2. Az „Utazási- és kirándulási segélyalap” jövedelméből a kerületi torna-versenyre készülő tanulók közül a következők kaptak összesen 69 k. segélyt költségeik fedezésére: Bella Jenő, Firnberg Salamon, Heinrich Arnold és Steiner Miksa V. oszt. és Rauner Mihály III. oszt. tanuló; továbbá a czinfalvi kirándulásnál vasuti menetjegyet kaptak: Lomoschitz Sándor és Renczes József VI. oszt. tanulók.

XI.

A „Berzsenyi-kör“ működése a jelen tanévben.

A tagok száma 71 volt. Tisztviselők a következők voltak: Thurner Mihály VIII. o. t. (főjegyző), Litfass Ernő VII. o. t. (aljegyző), Pollák Dávid VII. o. t. (pénztáros), Pinezich István VII. o. t. (ellenőr), Pittroff Aladár VIII. o. t. (főkönyvtáros), Jaluschka Lajos VII. o. t. (I. alkönyvtáros), Takács Ferencz VI. o. t. (II. alkönyvtáros), és Gerencsér Lajos VIII. o. t. (háznagy).

Működését a kör szeptemberben kezdte meg és június elején fejezte be. Ezen idő alatt összesen 15 rendes és 2 rendkívüli ülés volt. Az egyik rendkívüli ülés „Márczius 15-ike“ emlékére, a másik Kossuth Lajos emlékeztére tartatott meg.

A rendes üléseken a kör tagjai a) részint általános ismeretkörüket gyarapító, részint előadó képességük fejlesztésére alkalmas fejtegetésekkel, b) bírálatokkal, c) szavalással foglalkoztak. A fejtegető előzetes készülés után szabadon ismertette a tételt a kör tagjai előtt. Utána néhány bíráló taglalta a fejtegetést és megállapította, hogy fejtegette meg a megfejtő feladatát.

Ilyen fejtegetők voltak: Geist Lipót, Gerencsér Lajos, Pollák Dávid, Stadler Vilmos, Thurner Ferencz és Mihály VIII. o. t., Hecht Aladár, Litfass Ernő, Pinezich István VII. o. t. és Petrik Aladár VI. o. t. Különös dicsérettel kell kiemelni Thurner Mihály VIII. o. tanuló, ki szép, tartalmas szabad fejtegetéseivel megmutatta, hogy szorgalommal nemcsak tudásra, hanem előadó képességre is szert tehet a tanuló, ami annál dicséretreméltebb, mert Thurner német anyanyelvű.

A bírálók közül szorgalmukért kiemelendők: Petrik Aladár, Litfass Ernő, Pinezich István, Friedrich N., Thurner Mihály és különösen Hecht Aladár, aki bírálataiban nem egyszer adott tanubizonyságot a tanulmányokban tett szép haladásáról.

Mindezeken kívül még jelige alatt is nyújtottak be prózai és verses műveket. Bevált közülök Petrik Aladár 7 költeménye és 1 értekezése, Litfass Ernő 1 elbeszélése és 1 monológja, Horváth Ernő 1 elbeszélése és Horváth József 1 monológja.

Szavaltak összesen 35-ször. Legtöbbször szavaltak: Thurner Mihály (6), Horváth József (5), Goldstein Marcell és Renczes József (3), kívülök többen kétszer vagy egyszer. Az intézet ünnepélyein Thurner Mihály, Deutsch Dávid, Hecht

Aladár szavaltak. A tanév végén tartott szokásos versenyszavalaton az első díjat (Arany J. „Elbeszélő költeményei“) Thurner Mihály, a másodikat (Madách „Az ember tragédiája“) Horváth József nyerte el.

Pályatétel 4 volt kitűzve, de csak kettőre: a) Petőfi szerepe a forradalomban, b) Kossuth szerepe az új Magyarország megalapításában — érkezett be pályamunka, még pedig: az előbbire 2, az utóbbira 1. A díjat (20—20 koronás arany), az előbbinél Pittroff Aladár VIII. o. t., az utóbbinál Petrik Aladár VI. o. t. nyerte el. Hecht Aladár jutalmul Petőfi összes munkáit kapta (2 kötetben).

A tanári testület állandó érdeklődéssel kísérte a kör működését, sőt egyik ülésén maga a főigazgató úr ő nagysága: bejci Németh Antal dr. is jelen volt és a kör működéséről méltánylólag emlékezett meg.

A kör vagyoni állapota:

Bevétel: 378.30 k.

Kiadás: 358.76 „

Maradék: 19.54 k.

Viszota Gyula dr.,
a „Berzsenyi-kör“ elnöke.

XII.

Fontosabb rendeletek.

A v. k. miniszterium ajándékaira vonatkozó rendeleteket (Lásd: 5. oldal „Ajándékok.”)

348. ig. 763. főig. 43.420. v. k. m. sz. Kárpáti Károly dr. és Mika Károly dr. rendes tanárok a tornázás tanításával-, Bothár Dániel és Király Béla ág. h. ev. főgymn. tanárok pedig a latin nyelv tanításával bíztnak meg 1897/8. tanévre.

387. ig. 834. főig. 43.938. v. k. m. sz. Veszprémi Vilmos dr. győri áll. főreáliskolai rendes tanár a soproni áll. főreáliskolához áthelyeztetik.

389. ig. 840. főig. 43.869. v. k. m. sz. Utasíttatik a soproni m. kir. adó hivatal, hogy Kanizsa Gábor asztalos mesternek a készített butorokért 2245.60 koronát fizessen ki.

391. ig. 844. főig. 43.935. v. k. m. sz. Seemann Kálmán tanárnak a II. ötödéves pótléka utalványoztatik.

428. ig. 948. főig. Az énektanítással Wallner János nyugalmazott tanító bizatik meg.

447. ig. 987. főig. 43.419. v. k. m. sz. A hivatali-, irodai- és házi átalány 2400 kor.-ra emeltetik.

460. ig. 1040. főig. A hetenkénti 5 énekóra tartása helybenhagyatik.

462. ig. 1051. főig. 2554. eln. v. k. m. sz. Zoltvány Irén dr., pannonhalmi főiskolai tanár, a magyar nyelv tanításának megfigyelése végett az 1897/8. tanév tartamára miniszteri biztosul küldetik ki.

470. ig. 1074. főig. 54.924. v. k. m. sz. Engedély a soproni kereskedelmi és iparkamara által az iparos segédek számára létesített szakrajztanfolyam megnyithatására.

484. ig. 1077. főig. A v. k. m. az 1896/7. tanév végén tett érettségi vizsgálatnak rendben való lefolyását tudomásul vette.

485. ig. 1086 főig. 50.046. v. k. m. sz. Az 1896/7. tanévről szóló igazgatói zárójelentés általában megnyugtató tudomásul vétetik.

502. ig. 1114. főig. 3460. eln. v. k. m. sz. A protectio keresés elítéltetik.

524. ig. 1149. főig. 62.866. v. k. m. sz. A magas kormány elrendeli,

hogy Ő Felségének 1897. szeptember 25-én kelt legkegyesebb ajándéka (10 szobor) iskolai ünnepélyen méltattassék.

527. ig. 1153. főig. 59.817. v. k. m. sz. Az alakuló érekezetek jegyzőkönyve tantárgyfelosztás szempontjából sikerült.

557. ig. 1203. főig. 43 936. v. k. m. sz. A nmlt. v. k. m. Wallner Ignác dr. igazgatónak köszönetet fejez ki az ajándékozott rovargyűjteményért.

570. ig. 1226. főig. A posta- és távirda igazgatóságnak megengedtetik, hogy az intézet helyiségében kiadójelöltek részére 6 heti tanfolyamot tarthasson.

575. ig. 1240. főig. 68.033. v. k. m. sz. Az I. párhuzamos osztályra tanszerátalány-pótlékul 100 kor. utalványoztatik.

611. ig. 1285. főig. 37.560. v. k. m. sz. Utasítás a középiskolai igazgatók számára.

625. ig. 1304. főig. 75.526. v. k. m. sz. Kassai Nándor tanár „Cyclodograph“-ja megvételre ajánltatik.

630. ig. 1223. főig. 77.391. v. k. m. sz. Megengedtetik, hogy a városi ipariskola még 4 tantermet igénybe vehessen.

634. ig. 1328. főig. 76.313. v. k. m. sz. A honvédnevelő- és képzőintézetek 1898/9. tanévben megnyílnak.

636. ig. 1334. főig. 63.189. v. k. m. sz. A magas kormány felhívja Sopron sz. k. város közönségét, hogy a főreáliskola folyosóit terazzo-burkolattal, a tantermeket successive Pick-féle szellőztetőkkel lássa el.

643. ig. 1350. főig. 74.555. v. k. m. sz. A magas kormány kérdést intéz az igazgatósághoz, hogy résztvehet-e az intézet az 1898-ban Madridban tartandó hygieniai és demographiai congressuson.

33. ig. 73. főig. 82.447. v. k. m. sz. Müller Hugó IV. o. tanuló a budapesti V. ker. állami főreáliskolánál javíthat.

34. ig. 74. főig. 2075. v. k. m. sz. A rangszorozat elleni panaszok a „Hivatalos Közlöny“-ben való megjelenéstől számítva 30 napon belül benyújtandók.

49. ig. 98. főig. 2879. v. k. m. sz. Sopronban május 29-én, esetleg 30-án kerületi tornaverseny tartatik.

57. ig. 101. főig. 167. eln. v. k. m. sz. „Munkácsy Mihály élete és munkái“ című mű beszerzésre melegen ajánltatik.

73. ig. 122. főig. 77.391. v. k. m. sz. A magas kormány megengedi, hogy a városi iparos tanoncz iskola az V. előkészítő osztálya számára tantermet kapjon.

101. ig. 154. főig. Tóth Sándor: „Hellas ege alatt“ című műve ajánltatik.

114. ig. 186. főig. 873. eln. v. k. m. sz. Jedlicska Pál: „Adatok erdődi báró Pálffy Miklós győri hősnek életrajza és korához“ című műve ajánltatik.

117. ig. 199. főig. 13.537. v. k. m. sz. A magas kormány elrendeli, hogy április 11-én, mint 1848-iki törvények szentesítésének évfordulóján, állandó iskolai ünnep legyen.

132. ig. 231. főig. 11.755. v. k. m. sz. Ehrenfeld Dávid Simon VIII. oszt. és Ványai József V. oszt. tanuló részére az 1897. évben a Fekete-féle főgymnasiumban kiállított bizonyítványok érvénytelenek.

149. ig. 261. főig. 8560. v. k. m. sz. Engedély az 1896/7. évi „Értesítő” nyomtatási költségeinek fedezésére.

153. ig. 262. főig. 1170. eln. v. k. m. sz. A középiskolák számára engedélyezett 75-ik tankönyvjegyzék.

154. ig. 263. főig. 7311. v. k. m. sz. A tanárok számára tartandó torna-képző tanfolyam szabályzata.

160. ig. 264. főig. 9594. v. k. m. sz. Utasítás a tornaversenyekre.

169. ig. 267 főig. A v. k. m. XXVII. jelentése a közoktatás, továbbá az országos tanítói nyugdíj és gyámalap 1896. évi állapotáról.

171. ig. 282. főig. 13.631. v. k. m. sz. Maurer János: „A tornázás elmélete” czimű műve ajánlatik.

222 ig. 399. főig. 1574. v. k. m. sz. A honvédnevelő- és képzőintézetek 1898. október 1-én nyílnak meg, az ezen intézetekbe pályázók szeptember havában ingyen járhatnak az állami középiskolákba.

225. ig. 405. főig. 22.135. v. k. m. sz. A főigazgatói hivatalos látogatásról felterjesztett jegyzőkönyv tudomásul vétetett.

229. ig. 425. főig. 29.172. v. k. m. sz. A használatban levő elavult vagy külföldi térképekről és atlaszokról jegyzék terjesztendő fel.

236. ig. 427. főig. 27.254. v. k. m. sz. Pályázati hirdetmény a m. kir. honvéd hadapród iskolában 1898/9. tanév kezdetén betöltendő helyekre.

238. ig. 433. főig. 22.420. v. k. m. sz. Kárpáti Károly dr. tanár a VIII fizetési osztály 2-ik fokozatába lépett elő.

242. ig. 26,719. v. k. m. sz. Jelentés a középiskolai tantervek revisiójáról.

243. ig. 453. főig. Moson vármegye közönsége pályázatot hirdet a honvéd hadapród iskolánál létesített és 1898/9. évben betöltendő alapítványi helyekre.

250. ig. 484. főig. Az érettségi ismétlő órák megtartandók az írásbeli érettségi vizsgálat után.

253. ig. 502. főig. 30.659. v. k. m. sz. A magas kormány megengedi, hogy Hirsch Henrik az V. ker. állami főreáliskolában tehessen érettségi vizsgálatot.

255. ig. 505. főig. 5074. v. k. m. sz. A főigazgató a tanároknak az igazgató által engedélyezhető 8 napon felül kivételes és különösen indokolt esetekben még 8 napi, az igazgatóknak pedig 8 napi szabadságidőt engedélyezhet.

262. ig. 517. főig. Főigazgató úr Török Mihály tanárt az 1898/9, 1899/900. és 1900/1. tanévek tartamára tandíjkezelővé nevezte ki.

272. ig. 542. főig. 26.545. v. k. m. sz. Kundmachung betr. Aufnahme von Seeaspiranten.

276. ig. 547. főig.. 33.433. v. k. m. sz. Külföldi tanintézetből évközben hazai állami középiskolába átlépő tanuló az egész évi tandíjat köteles megfizetni.

277. ig. 549. főig. 10.804. v. k. m. sz. A tandíjfizetése alól felmentett magántanulók a tandíjmentesek százalékának kiszámításánál figyelmen kívül hagyandók.

285. ig. 568. főig. 30.285. v. k. m. sz. Veszprémi Vilmos dr. tanár a IX. fizetési osztály 1. fokozatába lépett elő.

XIII.

**A soproni áll. főreáliskolában 1898|9. tanévben használandó
tankönyvek jegyzéke.**

I. osztály.

	Ára frt.
Halász Ignác: Magyar Nyelvtan (33,696—95.)	— 60
Badies Ferencz: Magyar Olvasókönyv I. r. (22,983—95).	1.20
Fleischhacker-Kárpáti: Német Nyelvtan (22,986—95).	1.—
" " Német Olvasók. I. r. (14,185—93).	1.20
Báthory N.: Állat-növénytan I. r. (8162—92).	1.20
Cherven-Schneider: Földrajz I. r. (2769—95).	—80
Gerevich-Orbók: Számítan (31,836—94)	1.50
Kiss E. János: Geometriai Alaktan I. r. (15,363—94).	1.—

II. osztály.

Iháász-Barbarics: Magyar nyelvtan (60,015—94)	1.—
Tomor-Váradí: Magy. Olvasókönyv II. r. (48,241—93)	1 —
Fleischhacker-Kárpáti: Német Nyelvtan (L. fent)	1.—
" " Német Olvasók. II. r. (14,085—93)	1.20
Báthory N.: Állat-növénytan II. r. (8162—92)	1.20
Cherven-Schneider: Földrajz II. r. (60139—94)	—80
Gerevich-Orbók: Számítan (L. fent).	1.50
Kiss E. János: Geometriai Alaktan II. r. (15,362—94)	1.—

III. osztály.

Ihász-Barbarics: Magy. Nyelvtan (60 015—94)	1.—
Tomor-Váradi: Magy. Olvasókönyv III. r. (51,923—92)	1.20
Fleischhaecker-Kárpáti: Német Nyelvtan (L. fent)	1.—
" " Német Olvasók. III. r. (9716—94).	1.60
Hofer K.: Módsz. Francia Nyelvtan I. r. (20,966—1888).	—.80
Salamin L.: Francia Olvasmányok (2375—1881)	2.20

	Ara frt.
Schmidt: Phys. Földrajz. (4392—1896)	—80
Gaál-Helmár: Magyarország Története (19,481—92)	—80
Gerevich-Orbók: Számítás (L. fent)	1.50
Kiss E. János: Constructiv Planimetria (18.186—91)	2.40

IV. osztály.

Lehr: Arany „Toldi“-ja (51,992—92)	—80
Négyessi László: Stilisztika (5234. eln. — 97)	1.40
Fleschhacker-Kárpáti: Német Nyelvtan (L. fent)	1.—
„ „ Német Olvasók. IV. r. (22,982—95)	1.60
Hofer: Módsz. Francia Nyelvtan II. r. (8717—1880)	—90
Salamin L.: Francia Olvasmányok (L. fent)	2.20
Hankó-Szterényi dr.: A Chemia Elemei (39,690—1889)	—80
Cherven-Schneider: Osztr.-magy. Monarchia (25,407—95)	—70
Schneider: Európa Ismertetése (8634—1886).	—24
Močnik-Klamarik-Wagner: Algebra (33,231—1896)	2.—
Kiss E. János: Constructiv Planimetria (L. fent)	2.40

V. osztály.

Névy: Írásművek Elmélete (20,966—1888)	1.60
„ Olvasmányok hozzá (6342—1893)	1.80
„ Stilisztika II. r. (Szerkezettan) (20,966—1888)	1.20
Heinrich G.: Német Olvasókönyv I. r. (15,027—84)	1.40
Hofer: Rendszeres Francia Nyelvtan (20,791—91).	1.20
„ Gyakorlókönyv hozzá (53,881—91)	—90
Salamin L.: Francia Olvasmányok (L. fent)	2.20
Reichenhaller: Chemia I. r. (41,442—90)	—90
Ribáry: Világtörténet I. r. (10,201—92)	—80
„ Pótfüzet hozzá.	—20
Roth: Növénytan Alapvonalai (53,167—91)	1.20
Močnik-Klamarik-Wagner: Algebra (L. fent)	2.—
„ „ „ Geometria (45,901—93).	2.40
Kiss E. János: Gyakorl. Ábrázoló Geometria I. r. (10,184—92).	1.20

VI. osztály.

Névy: Írásművek Elmélete (L. fent)	1.60
„ Olvasmányok hozzá (L. fent)	1.80
Heinrich G.: Német Olvasókönyv II. r. (3143—95)	1.40
Hofer: Rendszeres Francia Nyelvtan (L. fent).	1.20
„ Gyakorlókönyv hozzá (L. fent)	—90
Salamin L.: Francia Olvasmányok (L. fent)	2.20
Reichenhaller: Chemia II. r. (41,442—90)	—90
Ribáry: Világtörténet II. r. (25,410—95)	1.—

	Ara frt.
Roth: Állattan. Alapvonalai (53,167—91)	1.20
Močnik-k Klamarik-Wagner: Algebra (L. fent)	2.—
„ „ „ Geometria (L. fent)	2.40
Suppan: Ábráz. Geometria I. r. (20,127—1892)	1.40

VII. osztály.

Beöthy: A Magy. Nemz. Irodalom Tört. I. r. (49,934—91)	2.50
Heinrich G.: Német Olvasókönyv III. r. (20,027—94)	1.80
Salamin L.: Francia olvasmányok (L. fent)	2.20
Ribáry: Világtörténet III. r. (25,410—95)	1.—
Roth: Ásvány- és Kőzettan (26,130—1886)	1.40
Fehér J.: Kísérleti Természettan (53,167—91).	2.80
Močnik-Klamarik-Wagner: Algebra (L. fent)	2.—
„ „ „ Geometria L. fent	2.40
Suppan: Ábráz. Geometria II. r. (20.127—1882)	1.40

VIII. osztály.

Beöthy: A Magy. Nemz. Irodalom Tört. II. r. (49,934—91)	2.50
Heinrich G.: Német Olvasókönyv III. r. (L. fent)	1.80
Salamin L.: Francia olvasmányok (L. fent)	2.20
Sárffy: Lélektan és Logika (18,763—92)	1.—
Ribáry: Magyarország Oknyom. Története (20.472—91).	2.—
Fehér J.: Kísérleti Természettan L. fent)	2.80
Močnik-Klamarik-Wagner: Algebra (L. fent)	2.—
„ „ „ Geometria (L. fent)	2.40
Suppan: Ábráz. Geometria III. r. (L. fent)	1.40

Latin könyvek.

Pirchala: Latin Nyelvtan (reálisk. szám.) I. r. (5031—1888)	—70
„ „ „ „ „ II. r. (5031—1888)	—70
„ „ Olvasmányok (568—1884)	1.20
David-Pozder: Anthologia (54.799—1802)	1.—
Holub: Sallustius; De Conjur. Catilinae (9009—1895)	—60
Veres: Virgilius (36,968—1888)	—80
Köpesdi: Cicero: Orat. in Catilinam (43.269—1886).	—60
Schultz-Dávid: Latin Nyelvtan és Mondattan (55,345—1896)	1.20
„ „ Latin Gyakorlókönyv (50,758—1895)	1.20
Ring: Tacitus. Agricola (54,804—1889)	—40
Gyurits: Horatius: I. Carmina (I. Carmina (15,746—85)	—60
„ „ II. Satirae et epistolae (19,990—82)	—60
Köpesdi: Cicero 7 beszédje (17759—1887)	—84

Hittani könyvek.

Katholikusok számára:

	Ára frt.
Középkatekizmus	—,40
Roder: Bibliai Történetek	—,53
Pokorny: Szerartások	—,80
Vincze: Vallástan	—,90
Makra-Rózsa: A kath. egyház történelme	—,80
Katholikus egyházi énekek	—,25

Evangelikusok számára:

Bereczky: Bibliai Történetek	—,40
„ Ker. egyház rövid története	—,30
Bancsó: Hit- és Erkölestan II. r.	—,75

Izraeliták számára:

Csukási és Schön: Hittan I. r.	—,80
Csukási és Schön: Hittan II. r.	—,50
Steinherz dr.: Erkölestan	—,5

Segédkönyvek

Luther: Logarok (24,284—92)	1.20
Ballagi: Magyar és német Zsebszótár	1.40
Helmár: Magyarország történeti térképe	—,20
Jausz: Iskolai Történeti atlasz	4.60
Holub-Köpesdi: Magyar és Latin Szótár	5.—
Lange-Cherven: Iskolai Atlasz (70,941—95)	1.—
Németh A. dr.: Magyar és német Szótár	1.20
Polgár Gy.: Ókori hitélet (képgyűjtemény) (36,232—96)	1.80
Kogutowitz: Középiszkolai földrajzi atlasz I. II. IV. oszt. számára	1.30
Wolf Béla: Magyar-német zsebszótár	2.—
Horváth J.: Földrajzi-térkép vázlatok I. II. oszt.	0.10

XIV.

A jövő tanévre s a tanulók fölvételére vonatkozó közlemények.

Tanulók a főreáliskola bármely osztályába felvehetők, ha ki tudják mutatni, hogy az előző osztályt egy nyilvános reáliskolán legalább is elégséges eredménnyel végezték.

Azok a tanulók, kik nyilvános gimnasiunból, vagy polgári iskolából reáliskolába akarnak átlépni, kötelesek felvételi vizsgálatot tenni. E vizsgálat az elhagyott és a reáliskola tantervei közt mutatkozó lényeges különbségre terjed ki.

Egyik tanintézetből a másikba az átlépés rendszeren csak a tanév kezdetén történhetik. Évközben más intézetből jövő tanuló a tanári testület határozata alapján csak a változtatás okainak igazolása mellett vehető fel.

Kereskedelmi, katonai vagy más szakiskolából a reáliskolába átlépni szándékozók felvételükért a ungt. vallás- és közokt. m. kir. Ministeriumhoz tartoznak folyamodni és az erre vonatkozó folyamodványt a reáliskola igazgatóságánál nyújtják be.

A felvételi vizsgálat díja 20 k.

A tanintézet I. osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet, ki a 9. évet betöltötte és 12 évnél nem idősebb. Tizenkét évesnél idősebb tanuló felvétele felett a tanári testület határoz. A fölvételhez megkiváncatik minden tanulótól, hogy nyilvános népiskolától nyert bizonyítvánnyal igazolja, hogy a népiskola 4 alsó osztályát sikerrel végezte, vagy hogy felvételi vizsgát tegyen, a melynél hasonló mérvű képzettségről tanuságot tesz. E vizsgálat díja 20 korona.

Minden tanuló tanintézetünkön való beiratásakor tartozik átszolgáltatni keresztlevelét, illetőleg születési bizonyítványát, valamint az 1887-iki XXII., a himlőoltást szabályozó törvényczikk értelmében kiállított bizonyítványt, hogy élete első évében beoltatott s ha 12 évnél idősebb, azóta másodszor is beoltatott. Kik ezt nem tudják kellőleg igazolni, a főkapitányságnál, mint közegészségi ellenőrző közegnél fognak bejelentetni, hogy az azoknak hivatalból fogantatandó esetleg újbóli beoltásáról gondoskodják.

Minden tanuló a felvételre személyesen és rendszerint atyja, anyja vagy gyámja, illetőleg azok valamely külön megbízottja kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni.

Azok a szülők vagy gyámok, kik nem laknak az intézet helyén, gyermekük vagy gyámfiuk felvételekor **alkalmas helyettest tartoznak írásban bejelenteni**, kire a házi felügyelet és nevelés tekintetében kötelességüket és jogukat átruházzák. A szülők és gyámok e részben minden változást írásban tartoznak az igazgatónál bejelenteni; ennek viszont joga és kötelessége ott, hol alapos oknál fogva a gondviselést elégtelennek vagy a befolyást épen károsnak tartja, megkövetelni, hogy e tekintetben czélszerű változás történjék.

A nmltsgu vall. és közokt. m. kir. Ministerium 50.667—1895. sz. rendelete alapján a tanulók felvétele június 30-án, július 1. 2. 3. 4. és 5-én d. e. 10—12-ig és szeptember 1. 2. és 3-án d. e. 8—12-ig történik (a főreáliskola VII. osztálya helyiségében.)

Szeptember 3-ika után jelentkező tanulók, késedelmük okát **hitelesen** tartoznak igazolni; szeptember hó 10-én túl az igazgató nem vehet fel többé tanuló, bármily oka volt is mulasztásának; a felvételt ezen határidőn túl az igazgatóság útján benyújtott folyamodványra a tankerületi kir. főigazgató ur engedheti meg.

A felvett tanulók szeptember hó első három napjainak egyikén d. e. az illető osztályfőnöknél tartoznak jelentkezni. Ha a felvett tanulók a tanév elején szeptember 4-ig bezárólag az osztályfőnöknél személyesen nem jelentkeznének, nemcsak a belépésre való jogosultságukat, hanem a befizetett fölvételi díjat is elvesztik.

Minden tanuló kivétel nélkül tartozik beiratásakor 6 k. felvételi díjat, 2 k.-át könyvtárra, 1 k.-át értesítőre, 0.40 k.-át tintára és 1.20 k.-át ének-tanításért fizetni. **Ezen díjak alól felmentésnek nincs helye.**

Az évi tandíjat a nmltsgu vall. és közokt. m. kir. Minister úr 1887. évi július hó 15-én 28299. sz. a. kelt magas rendeletével **évi 48 koronában** állapította meg.

A tandíjak kezelése s a tandíjmentesség elnyerése iránt, a nmltsgu vallás és közokt. m. kir. Minister úr 1895. évi július hó 29-én 40201. sz. a. kelt rendelete kapcsán megjelent szabályzatával újabban intézkedett. E szabályzatból a következőket közlöm:

8. §. E szabályzat czímében említett középiskolák minden rendes és magán-tanulója, ki a tandíj fizetése alól felmentve nincs, minden tanévben köteles tandíjat fizetni. A tandíj összegét rendeleti úton a vall. és közokt. Minister határozza meg. (L. fent.)

12. §. A tandíjat négy részletben lehet fizetni; az első részletet **legkésőbb október 15-ig**, a másodikat **december 1-ig**, a harmadikat **márczius 15-ig**, a negyediket **május 1-ig**. A nyugtatóványokat a tandíjkezelő (Török Mihály tr.) állítja ki. A felvételi- valamint a tandíjak a m. kir. adóhivatalba szállítatnak be.

14. §. A tandíj-részletek lefizetésének záros határidejét az igazgató az intézet minden egyes osztályában és az intézet hirdető tábláján előzetesen közzé teszi.

Oly tanuló, ki az illető tandíj-részletet a záros határidőig le nem fizeti, az intézetből kitiltandó, tekintet nélkül a mulasztást előidéző körülményekre.

15. §. Az ily módon kitiltott tanulónak az intézetbe újból való felvételére nézve, a késedelem okainak tekintetbe vétele mellett, saját hatáskörében az intézeti igazgató határoz akkor, ha a tanuló a kitiltástól számított egy hétnél többet nem mulasztott. Egy héten túl terjedő ilyennemű mulasztás esetén a felvételre az engedélyt a tankerületi főigazgató adja meg, ha a késedelem alaposan megokoltatik. Az igazgató elutasító határozata ellen a tankerületi főigazgatóhoz, ennek határozata ellen a vallás- és közoktatási Ministerhez az illetők felelőzettel élhetnek.

24. §. A tandíj fizetése alól való felmentést, a felmenthető tanulók a ministeri számvevőség által minden egyes intézetre nézve külön kiszámított átlagos százalékaik határáig a tanári testület meghallgatása mellett az intézet igazgatója adja meg.

(A soproni áll. főreáliskolánál a felmentés megengedett maximuma az 1895. ad 40201. sz. m. rendelet szerint 15%.)

A megszabott százalék határát átlépni az igazgatónak megengedve nincs, ellenkező esetben megfelelő kártérítésre köteles.

25. §. A tandíj fizetése alól nem menthetők fel az oly tanulók, kik nem képesek szegénységüket vagy legalább vagyontalanságukat igazolni, nem menthetők fel továbbá azok a tanulók, kik az előbbi tanév, illetőleg időszak végén az erkölesi magaviseletből „rossz” vagy „kevésbé szabályszerű” érdemjegyet kaptak, vagy a felsőbb osztályba való fellépésnél irányadó tantárgyak valamelyikében „elégtelen” előmenetelt tanúsítottak; valamint azoknak sem, kiknek az említett tantárgyakból, habár nem is volt elégtelen érdemjegyük, de több volt az „elégséges”, mint a „jeles” és „jó” érdemjegyük.

26. §. Oly szülők, kik beigazolják, hogy egyszerre három vagy több fiút gymnasiumban vagy reáliskolában avagy polgári iskolában, tudomány-egyetemen vagy műegyetemen, avagy hasonló intézetben taníttatnak, szegénységi bizonyítvány nélkül is folyamodhatnak a tandíj felének elengedéscéért és a fél tandíj alól fel is mentendők, ha a tanuló iskolai bizonyítványa, illetőleg értesítője a kellékeknek megfelel. (L. a 25. §-t.)

28. §. Tandíjmentességet írásban kell kérni, még pedig az intézet igazgatójához címzett és nála benyújtandó szabályszerű folyamodvány alakjában. A folyamodványhoz melléklendő szegénységi bizonyítvány, melynek egy évnél nem szabad régibbnek lennie, továbbá az iskolai bizonyítvány, illetőleg időszaki értesítő

Megjegyzendő, hogy középiskolai, felsőbb leányiskolai tanárok és iskolaszolgák, továbbá polgári iskolai- és néptanítók fiai folyamodványukat szegénységi bizonyítvánnyal felszerelni nem kötelesek.

Folyamodni minden tanévben kétszer lehet, **szeptember 15-ig és február hó 15-ig.**

Az igazgató a tanulókat a tandíjmentesség elnyerhetésének összes feltételeire és körülményeire osztályonként, nemkülönben az intézet hirdető tábláján figyelmezteti.

31. §. A tandíjmentesség mindig azon félévvel veszi kezdetét, melyben a mentesség megadatott. A mentesség érvénye az egész középiskolai tanfolyamra terjed ki, feltéve, hogy folytatólag változatlanul fennállanak azok a feltételek, melyekhez a tandíjmentesség megtartása kötve van. (L. 32. §.) A mentesség, a mondott feltételek mellett, érintetlen marad akkor is, ha az illető tanuló — esetleg évközben is — e szabályzat czímében említett jellegű más középiskolába lép át.

32 §. A tandíjmentesség élvezetét elvesztik a tanulók:

a) ha magántanulókká lesznek, mely esetben a mentességet azon félév elejétől veszti el, melynek folyamában az előadásoktól elmaradtak;

b) ha valamely középiskolából bármely oknál fogva kizáratnak;

c) ha a tandíjmentes tanulónak, vagy azon személynek, ki őt eltartani köteles, vagyoni viszonyai kedvezőbbekké lesznek, mely esetben a mentességet a változás beálltát követő félévtől kezdve veszítik el;

d) ha az első időszak, illetőleg a tanév végén az erkölcsi magaviseletből „rossz“ vagy „kevésbé szabályszerű“ érdemjegyet kapnak, vagy ha az első időszak, illetőleg a tanév végén a felsőbb osztályba való fellépésnél irányadó tantárgyak valamelyikében „elégtelen“ előmenetelt tanúsítanak, nemkülönben, ha az említett tantárgyakból több az „elégséges“, mint a „jeles“ és a „jó“ érdemjegyük. Ez esetekben tandíjmentességek a bizonyítványt, illetőleg értesítőt követő félévtől kezdve veszti el.

A c) és d) pont alatt felsorolt esetekben az illető tanuló újból való felmentésért csak akkor folyamodhatik és tandíjmentességben csak akkor részesíthető, ha ismét megfelel mindazon feltételeknek, melyek alatt tandíjmentességért általában folyamodni lehet.

Az ág. hitv. evang. tanulók hitoktatási díj czímén évenként 4 k.-át, az izraeliták pedig 6 k.-át tartoznak fizetni. Ezen díj első fele a beiratáskor, a második fele pedig február hó első hetében fizetendő.

A vegytani gyakorlatokért járó díj (a szereket beletudva) 40 k., a gyorsírásért 8 k., a műírásért 4 k., a rendk. szabadkézi rajzolásért 20 k. Ezen díjak szintén félévi részletekben előre fizetendők.

A nmtsgú vall. és közokt. m. kir. Ministerium rendelete folytán a könyviteltan a IV. osztálytól fogva mint rendkívüli tantárgy taníttatik. Évi díj 12 korona.

Iskola orvosunk lévén, a VII. osztály tanulóinak az egészségtanból a tanítás ingyenes.

A lefizetett tandíjak, vagy díjrészletek nem téríthetők vissza.

Oly tanulóknak, kik egy kötelező tantárgyból kaptak elégtelen érdemjegyet és a kiket a tanári testület képesnek tart arra, hogy a szünidő alatt önszorgalmukból pótolhadják mulasztásukat, megadhatja a jogot, hogy a jövő iskolai év kezdetén javító vizsgálatot tehessenek, de csupán abban az intézetben, a hol tanultak és csak akkor, ha „jó“ vagy legalább „szabályszerű“ magaviseleti tanjegyük van. Ezen javító vizsgálat díjtalan.

Azok a tanulók, kik két kötelező tantárgyból kaptak elégtelen érdemjegyet, az igazgatóság útján csak fontos okok alapján folyamodhatnak a javító vizsgá-

latra való engedélyért a tankerületi kir. főigazgató úrhoz. Az ez irányú szabályszerűen 50 kros bélyeggel ellátott és az összes iskolai bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok július hó 5-éig a tanintézeti igazgatóság útján nyújtandók be.

Több mint két tárgyból elégtelen osztályzatot nyert tanuló, javító vizsgálatra semmi szín alatt sem bocsátható.

Az 1887. évi 49,715. sz. rend szerint bukott ismétlő középiskolai tanulóknak az osztály másodszori ismétlése nem engedhető meg.

Ha valamely tanuló a vizsgálatokat betegség vagy egyéb fontos ok miatt le nem teheti vagy megszakítani kénytelen, a tanári testülethez folyamodhatik a következő tanév kezdetén tartandó pótló vizsgálatra való engedélyért. A betegség igazolására hatósági, vagy hatóságilag megerősített orvosi bizonyítványt kell mellékelni. A pótló vizsgálat csak teljes vizsgálat lehet, melyért semmi díjat sem kell fizetni.

Az esetleges javító s pótló vizsgálatok augusztus hó 31-én d. e. 8—12 óráig s d. u. 3—6 óráig fognak megtartatni; azok pontos határideje, minden egyes a vizsgálatra jelentkezetre nézve, annak az idején az iskola hirdetési tábláján fog közzé tétetni.

A tanintézetünk ötödik osztályába belépő tanulókat s azok szüleit e helyen továbbá még arra is figyelmeztetjük, hogy az 5. osztálylyal kezdődő **latin nyelvi tanfolyamba**, a nmktsgú vall. és közokt. m. kir. Minister úrnak 1891. december 23-án 86075. sz. alatt kelt rendelete értelmében, minden a negyedik osztályt elégséges előmenetellel végzett tanuló beléphet.

Tekintve, hogy a latin nyelvi tanfolyamnak sikeres végzése, illetve a **latin nyelvi pótérettségi** bizonyítvány megszerzése, a reáliskolát végzett tanulóknak az orvosi és jogi pályát is megnyitja, a latin nyelvi tanfolyamban való részvételt tanulóinknak melegen ajánljuk. A tanítás díjtalan.

Magántanulók, kik magán úton vagy magánintézetben tanultak és előmeneteliükről nyilvános iskolától kívánnak bizonyítványt nyerni, az igazgatónál való előleges bejelentés és annak kimutatása mellett, hogy a közvetlenül lefolyt tanévet, mely magánintézetben, illetőleg, hol és mily rendszerű tanulmányozással töltötték, tehetnek vizsgálatot az e célra megállapított időben; az ilyen magántanuló tartozik fizetni; 48 k. tandíjat, 7 k. felvételi és értesítő díjat és 80 k. vizsgadíjat.

A középiskolai izraelita tanulóknak a szombati és más ünnepnapra írás és rajzolás alól való felmentést az 55,711—1893. sz. rend. értelmében maga az igazgató adja meg a szülőknek az aláírásra nézve hatóságilag igazolt írásbeli kérvénye alapján. Mindamellet a felmentett tanuló az illető órában, felmentettsége daczára, jelen tartozik lenni, s ha lehetséges, pl. a mennyiségtanból szóbeli feleletre fel is hívható. Ha az osztály kizárólag feladat-írással vagy rajzolással van elfoglalva — s magyarázat nem fordulhat elő — a felmentett tanuló azon idő alatt ugyane tárgy elméleti vagy értelmező leczkéiből examinálandó vagy ismétlő tanulással tartozik foglalkozni.

XV.

A tanulók érdemsorozata az 1897/8. tanévben.

Rövidítések magyarázata: **tdm.** = tandíjmentes ; **ftdm.** = féltandíjmentes ; **ösz.** = ösztöndíjas ; **ism.** = ismétlő ; **m.** = fel van mentve ; **mgt.** = magántanuló.

Előmenetelből :

- 1** = jeles,
- 2** = jó,
- 3** = elégséges,
- 4** = elégtelen

Magaviseletből :

- 1** = jó,
- 2** = szabályszerű,
- 3** = kevésbé szabályszerű,
- 4** = rossz.

Dolgozatok külső alakjánál :

- 1** = szép,
- 2** = esinos,
- 3** = rendes,
- 4** = elég rendes,
- 5** = rendetlen.

A vastag betűvel szedett nevek jelentik, hogy az illetők **jeles** tanulók.

I. A) osztály.

Osztályfőnök: *Veszprémi Vilmos dr.*

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetr.rajz	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Szépírá	Tornázás	Ének	Dolg. külső alakja	Magaviselet
a) Felsőbb osztályba fellephet:													
	Árpási Gyula ftdm.	1	2	2	2	1	1	2	1	1	1	2	1
	Bognár Gyula	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	1
	Breuer Ernő	3	2	2	2	2	2	3	3	3	2	2	1
	Bunzlau Róbert	2	2	1	3	1	3	2	2	2	2	2	1
5	Durnhart József	3	3	2	3	3	3	3	3	2	3	2	1
	Feiglstock Emil	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Friebert József	1	2	2	2	2	2	3	2	3	3	3	1
	Geiringer Zsigmond	1	1	1	2	1	2	1	2	2	3	2	1
	Graf Frigyes	2	3	1	2	1	3	1	2	1	3	2	1
10	Gyengő Béla	1	3	2	2	1	2	2	2	3	1	3	1
	Hahnenkamp Rezső	1	2	1	2	1	2	2	2	2	1	3	1
	Hönigsberger Imre	1	2	1	2	2	3	2	2	3	1	3	1
	Kass László	1	2	2	2	1	3	3	3	2	2	3	2
	Kottaun Nándor	3	3	3	3	2	3	2	2	3	2	3	2
15	Kugel Viktor	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3	2
	László Pál	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	2	2
	Lanyák Ottó	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	1
	Mózes Mór	3	2	1	3	3	3	2	3	3	3	3	1
	Reiner Frigyes	2	2	1	2	1	2	1	2	2	2	2	1
20	Rezsek István ftdm.	1	2	2	1	1	2	1	1	2	2	3	1
	Schischa Lipót	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Steiner József	2	2	2	2	2	1	1	2	3	2	2	1
	Unger Ágost ism.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Varga Vilmos	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	1	1
b) Javító vizsgálatra bocsáttatik:													
25	Brandl Antal	2	4	2	3	3	3	3	3	3	2	3	1
	Salzer Béla	3	3	2	4	3	3	3	2	3	3	3	1
c) Osztályismétlésre utasíttatik:													
	Bereiter József	3	4	3	4	4	4	4	3	3	3	3	2
	Kalisch Ottó	3	4	4	4	4	4	4	2	3	2	3	2
	Kohn Jakab	3	4	3	4	3	3	4	3	4	3	4	2
30	Lederer Zsigmond	3	4	4	4	4	4	4	3	3	3	4	1
	Sussmann Mór	3	4	4	4	4	4	4	3	3	3	4	1
d) Kimaradt:													
	Braun Jenő												
	Kienzl Ferencz ism.												
Összesen: 33.													

I. B) osztály.

Osztályfőnök: *Fleischhacker Mór Fridolin.*

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettud.	Mennyiség	Rajzoló geom.	Szépíró	Tornázás	Ének	Dolgoz. külső alakja	Magaviselet
a) Felsőbb osztályba felléphet:													
	Binder Rezső	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2
	Blum Alfréd ism.	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	2
	Breuer Mór ftdm.	2	3	2	2	2	2	1	2	3	2	3	1
	Engel Zsigmond	2	3	3	2	2	3	2	2	3	2	3	1
5	Fischer Emil	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	1
	Gergely József	2	3	3	2	2	2	2	2	3	2	3	1
	Grünwald Fülöp ftdm.	1	3	3	1	2	2	2	2	3	3	3	1
	Kladler József	3	3	3	3	3	2	3	2	2	3	3	3
	Kovács Henrik	1	3	2	2	2	2	2	2	3	1	3	1
10	Láng Sándor	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	1
	Lenk Jenő	1	2	2	2	2	2	1	2	2	1	2	1
	Meisner Jenő	1	3	2	1	1	2	1	2	2	2	3	1
	Rosinger Emil	2	2	3	3	3	3	2	2	3	3	3	1
	Schwarz Rezső	1	2	2	1	1	2	1	1	2	2	3	1
15	Stern Ernő	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3	4	2
	Szalai Károly	1	3	3	3	3	3	1	2	2	3	3	1
	Uhlig László ftdm.	1	2	3	1	1	1	1	1	1	2	3	1
	Winkler Ödön tdm.	2	3	3	3	2	2	2	2	3	3	3	1
b) Javító vizsgálatra bocsáttatik:													
	Kulcsár Pál	2	3	4	3	3	3	2	2	3	3	4	1
20	Larmann József	3	4	3	3	3	3	2	2	2	2	3	1
	Wallner Frigyes	2	3	3	3	3	4	3	3	2	3	3	2
c) Osztályismétlésre utasítottak:													
	Barwitzins János	3	4	3	3	4	3	2	3	3	2	4	2
	Breuer Ignác	2	3	3	4	3	4	4	3	3	3	3	2
	Fuchs Béla	3	3	3	4	3	3	4	3	3	3	4	2
25	Horváth József	3	4	4	3	3	3	3	2	3	3	4	1
	Kirschner Károly	3	4	4	4	4	4	4	3	3	3	4	3
	Mayer Jakab	3	4	3	3	4	4	4	3	3	3	4	2
	Rechnitz Jenő	3	4	4	3	4	4	3	2	3	3	5	3
	Wabin József	3	3	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3
d) Kimaradt:													
30	Breuer Frigyes ism.												
	Darás Miklós												
	Größenbrunner Rezső												
	Hock István												
	Laube Ernő												
		Összesen: 34.											

II. osztály.

Osztályfőnök: *Viszota Gyula dr.*

A tanuló neve	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettud.	Mennyiség	Rajzoló geom.	Szépíró	Tornázás	Ének	Dolg. külső alakja	Magaviselet
a) Felsőbb osztályba felléphet:												
Adler Frigyes	2	2	2	3	2	3	3	2	2	2	2	2
Bauer Dezső öszt.	3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	4	1
Blum Frigyes ftdm.	1	2	1	2	2	2	1	1	3	2	3	1
Blum Simon	1	2	2	2	1	3	1	1	2	2	3	1
5 Büchler Mór	2	3	2	3	3	3	2	2	3	3	4	1
Czichó Ede	3	3	2	2	3	2	1	1	3	2	3	2
Eichinger Károly ftdm.	1	2	2	2	2	2	2	3	2	2	3	1
Eőry Iván	2	2	3	3	2	2	2	1	3	2	3	1
Feiglstock Géza	2	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	1
10 Feiglstock Lipót	2	2	2	3	2	3	2	2	3	3	3	1
Fürst Samu ftdm.	1	2	3	3	1	2	2	2	3	1	3	1
Gálos Gyula	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	4	1
Goldschmiedt Miksa	2	3	3	2	2	3	2	3	2	2	3	2
Groff Sándor tdm.	1	2	2	1	1	2	1	1	1	1	2	1
15 Grünér Géza ftdm.	2	3	2	3	2	3	1	2	2	1	3	1
Hackl Antal tdm.	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	3	1
Holndonner Arthur	2	3	3	3	3	3	3	2	1	1	3	1
Horovitz Mór	2	3	3	3	3	3	2	3	3	3	4	1
Horváth György ftdm.	2	3	3	2	1	3	2	2	2	1	3	1
20 Kmeth Károly	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	3	2
Koch József	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	3	1
Kohn Gyula ftdm.	2	2	1	2	2	2	1	1	2	2	3	1
Kollwentz Géza tdm.	1	1	1	1	1	1	1	1	m.	1	1	1
Kollwentz Ödön tdm.	1	1	1	1	1	1	1	1	m.	1	1	1
25 Lakenbacher Mór	2	2	1	3	3	3	2	2	3	2	3	1
Lederer Manó	2	2	3	3	3	3	2	2	3	3	4	1
Lerchenfeld Mátyás	2	2	2	3	2	3	2	3	3	2	3	1
Leyrer Frigyes	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3	4	2
Mally Nándor tdm.	2	3	2	2	2	3	2	3	3	2	3	1
30 Manninger Frigyes ism.	1	3	2	2	2	2	2	1	1	2	3	1
Moll Elemér	2	2	3	2	2	3	2	1	3	2	3	1
Nagy Lajos	2	3	3	3	2	3	3	2	2	3	3	1
Pachhofer Vilmos ftdm.	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	3	1
Pintér Tódor	3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	5	2
35 Pollak Henrik	3	3	3	3	3	3	3	1	1	2	3	1
Reezetáris Ede	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	4	1
Rosenfeld Gyula	3	3	3	2	3	3	2	3	3	2	4	1
Rosenits Pál ftdm.	1	2	2	2	3	3	1	1	3	2	2	1
Schischa Lipót	2	3	2	2	2	3	2	3	3	3	3	1
40 Schummel Sándor	1	2	2	1	1	2	1	1	1	2	3	1
Stoye Róbert	2	3	3	3	3	3	2	2	2	1	4	1

III. osztály.

Osztályfőnök: Kárpáti Károly dr.

A tanuló neve	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természetan	Mennyiség	Rajzoló geom.	Szabadkézi rajz	Tornázás	Ének	Dolg. külső alakja	Magaviselet
a) Felsőbb osztályba felléphet:													
Bleischmied Gottfried ism.	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	3	4	2
Both Lajos	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	4	2
Deutsh Jenő ftdm.	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	2	3	1
Fischer Imre	2	2	2	3	2	3	2	3	3	m.	2	3	1
5 Freiszler Vilmos	2	3	3	3	2	2	3	2	1	2	3	3	1
Goldner Sándor	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	1
Goldschmiedt Rezső	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	4	1
Gruber Gyula ftdm.	1	2	2	2	3	1	2	2	1	1	2	3	2
Hacker Emil ism.	3	3	3	3	2	3	3	3	2	4	3	4	1
10 Halasi Árpád mgt.	1	3	3	3	2	2	3	2	3	—	—	—	—
Hauer Gyula	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	1
Hauer József mgt.	2	3	2	3	2	2	3	3	3	—	—	—	—
Hengl Ignác	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	4	2
Hillebrand Jenő ism.	1	3	2	2	2	1	2	3	2	3	2	4	1
15 Kohn Gyula	1	2	2	2	3	3	2	2	2	3	2	2	1
Kugel Ernő	2	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	2	1
Lenk Sándor	1	2	1	2	2	1	2	2	3	2	1	2	1
Ludwig Gyula	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	4	2
Manninger Ottó	2	3	2	3	3	3	3	3	2	1	2	2	2
20 Mayer István	1	1	2	2	1	1	2	1	1	3	2	3	1
Mika Károly tdm.	2	2	3	3	2	2	2	2	2	m.	m.	3	1
Nagy Béla	2	3	3	3	2	3	3	2	2	3	3	4	1
Nagy Imre tdm.	1	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	1
Palatin Győző	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	3	1
25 Payer Ferenc	2	2	2	3	2	2	3	2	2	2	2	3	3
Potier Ernő, chev. de	2	3	2	3	2	3	3	3	1	3	2	3	2
Rauner Mihály tdm.	2	2	1	2	1	1	1	1	1	m.	m.	2	1
Riemer Gyula	2	3	2	3	3	2	2	2	1	3	2	2	1
Salzer Emil	2	3	2	3	3	2	3	2	2	3	2	3	1
30 Schischa Hugó	2	2	2	3	3	2	2	3	2	2	2	3	1
Schummel János	2	3	2	3	2	2	2	2	1	2	1	3	1
Schügerl Ferencz ism.	2	2	2	3	3	3	2	2	2	2	1	3	1
Soós Károly	2	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	2	2
Spitzer Lajos tdm.	1	2	1	1	2	2	2	2	2	3	1	2	1
35 Wilfing Nándor	2	2	2	3	3	2	2	3	2	3	2	3	1
Winkler Andor	2	2	2	3	2	3	2	3	3	3	1	2	1

IV. osztály.

Osztályfőnök: *Vendl Aladár.*

A tanuló neve	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Földrajz	Vegytan	Mennyiség	Rajzoló geom.	Szabadkézi rajz	Tornázás	Ének	Dolg. külső alakja	Magaviselet
a) Felsőbb osztályba felléphet:													
Alt Zsigmond ftdm.	1	2	2	1	2	1	2	1	2	2	3	2	1
Boninsegna Ferencz	1	2	1	1	1	2	2	1	1	2	1	2	1
Börötzy Jenő ism.	2	2	3	3	2	2	3	3	3	2	3	3	2
Breuer Alfréd	2	3	2	3	2	2	2	2	2	2	3	3	1
5 Bruckner Nándor tdm.	1	2	1	1	1	1	2	1	1	2	1	2	1
Deutsch Ede	1	3	3	2	2	1	1	1	3	2	3	4	1
Dorfmeister János	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	2	1
Dukesz Kálmán	2	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2
Engel Bernát	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	4	1
10 Goldschmidt Jenő	2	3	3	3	2	3	3	3	3	2	3	4	1
Hacker Lajos	2	3	3	3	2	3	3	3	3	2	3	4	2
Hermann Rupert ism.	2	3	3	3	3	3	3	2	1	1	3	2	1
Kemenes Géza	1	1	2	1	1	2	1	1	1	3	2	2	1
Koch Gyula	2	3	3	3	1	2	3	3	3	2	3	3	1
15 Kolossváry Elek ism.	2	3	3	3	2	3	3	3	3	2	3	2	1
Mürkl József	2	3	3	3	1	2	3	2	2	m	2	4	1
Nagy Imre	2	3	3	3	2	1	2	3	2	2	2	4	1
Polgár Pál	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3
Rätz Ágost	1	2	2	2	2	3	3	2	2	m	2	3	1
20 Rechnitz Elek	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	4	2
Rosenthal Dezső	1	2	3	2	3	3	3	2	2	2	3	4	1
Rozinek Arthur	3	3	2	3	2	1	2	2	1	2	2	3	1
Ruzicska Sándor	2	3	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3	1
Schlesinger Ignác tdm.	1	2	2	2	2	2	1	1	1	3	1	2	1
25 Schneider Ferencz	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	3	1
Steiner József	1	2	3	2	2	3	3	3	2	3	2	3	1
Tiefbrunner Viktor	1	3	2	2	1	2	3	2	1	2	2	3	1
Weisenbacher Endre	1	3	3	3	1	2	3	3	1	2	2	2	1
Witzenetz Márton ism.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	2	1
30 Zollner Jenő	2	3	3	3	3	3	3	3	2	m	2	4	2
Zollschan Zsigmond	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1
b) Javító vizsgálatra bocsáttatik:													
Hacker Arnold	2	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	4	1
Litfass Jenő	2	3	2	3	3	4	3	3	1	1	1	3	1
Zwiny Károly	2	3	3	3	2	4	3	3	3	1	1	3	1

[illegible]

V. osztály.

Osztályfőnök: Török Mihály.

[illegible]

VI. osztály.

Osztályfőnök : Faragó József.

[illegible]

VII. osztály.

Osztályfőnök: *Mika Károly dr.*, ápr. 15-től *Bäumel Ede dr.*

[illegible]

VIII. osztály.

Osztályfőnök : Horvát Rezső.

[illegible]

XVI.

Az érettségi vizsgálatra vonatkozó adatok.

Az érettségi írásbeli vizsgálat május 16., 17., 18. és 20-án volt.

Érettségi írásbeli tételek.

a) **A magyar nyelvből:** 1. A tűz az emberiség szolgálatában. 2. A magyar költészet hatása a politikára a reformkorban. 3. A magyar alkotmány fejlődésének vázlata Szt. Istvántól 1867-ig. Mind a 11 tanuló a 2. számú tételt választotta. Eredmény: 2 jeles, 4 jó és 5 elégséges.

b) **A német nyelvből:** 1. Szabad dolgozatul: Die Elektrizität in ihrer praktischen Verwendung. 2. Fordításul: XVI. Lajos kivégzése. Mind a 11 tanuló a 2. számú tételt választotta. Eredmény: 3 jeles, 3 jó és 5 elégséges.

c) **A francia nyelvből:** Fordításul: A favágó és fejszéje. Eredmény: 2 jeles, 5 jó, 3 elégséges és 1 elégtelen.

d) **A mennyiségtanból:** Valaki 25.000 koronát tesz a takarékpénztárba azon szándékkal, hogy 15 éven át évjáradékkal elfogyaszsa; mennyit vehet ki minden év végén, ha pénze 4%-kal kamatozik? Három egyenes l_1 , l_2 , l_3 egyenletei: $Y=5X-8$, $2X+Y=-1$, $3Y-X-4=0$; mily nagyok a három egyenes által képezett háromszög oldalai? Eredmény: 4 jeles, 4 jó és 3 elégséges.

Az érettségi vizsgálat eredményének áttekintése.

11	Hányan jelentkeztek az érettségi vizsgálatra?			Az írásbelin		Hányan becsátattak összesen szóbelire?			A szóbelin			Az érettségit végzett ifjak pályaválasztása		
10	hány készítette el minden dolgozatát legalább elégséges eredménnyel?		—	hány utasított az írásbeli alapján ismétlő vizsgálatra?		érett?			hány lett jelesen		hány utasított javító vizsgálatra?	jogi		pályára készült
—						hány jól		hány egyszerűen		hány utasított ismétlő vizsgálatra?		mérnöki		
11			11											
2														
3			5											
1														
—			—											
1														
5			1											3
1														
1			1											
1														
3			3											

XVII.

Statisztikai táblázatok.

A tanulók áttekintése.

I.

Osztály	Felvétel a tanév folyamán	Vizsgálatot tett				Vallásra nézve volt				Anyanyelvre nézve volt				Nyelismeretre nézve volt			9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20 és több
		haladó	magán	ismétlő	összesen	róm. kath.	ág. h. ev.	ev. ref.	izraelita	magyar	német	horvát	cseh	csak magyarul beszél	csak németül beszél	hányan tudnak magyarul	életévét betöltötte											
I. A)	33	30	—	1	31	12	2	—	17	20	11	—	—	4	—	31	—	5	11	11	3	1	—	—	—	—	—	—
I. B)	34	27	—	2	29	12	4	1	12	15	14	—	—	5	—	29	—	5	13	6	3	1	1	—	—	—	—	—
II.	57	54	—	1	55	26	7	—	22	27	28	—	—	8	—	55	—	—	11	18	18	6	2	—	—	—	—	—
III.	50	42	2	4	48	24	7	2	15	18	28	2	—	5	—	48	—	—	—	3	12	15	14	3	1	—	—	—
IV.	38	33	—	4	37	13	7	1	16	16	21	—	—	3	—	37	—	—	—	—	2	19	7	5	4	—	—	—
V.	26	22	1	2	25	10	5	—	10	15	8	1	1	5	—	25	—	—	—	—	1	2	11	10	—	1	—	—
VI.	19	17	—	—	17	9	5	1	2	10	7	—	—	—	—	17	—	—	—	—	—	—	2	1	8	5	1	—
VII.	15	14	—	—	14	9	1	—	4	6	7	1	—	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	1	4	6	2	1
VIII.	11	11	—	—	11	6	1	—	4	5	6	—	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	2	5	3	1
Összesen	283	250	3	14	267	121	39	5	102	132	130	4	1	30	—	267	—	10	35	38	39	44	37	20	19	17	6	2

Osztály	Összesen a tanév végén	Előmenetel a rendes tan- tárgyakból						Magaviselet				A fegyelmi esetek száma				Egészségi állapot				Mulasztotttan- órák száma			Hány tanuló mulasztott			
		mindenből jeles	mindenből legalább jó	mindenből legalább elégséges	egyből elégtelen	kettőből elégtelen	több tárgyból elég- telen	hány tanuló kapott				igazgatói	tanárkari	megro- vás- ban részesült	tanács folytán eltávozt	kizáratt	betegségi eset				igazolt	igazolatlan	összesen	tanórát nem mu- lasztott	igazolatan mulasztott	igazolatlanul mu- lasztott
								jó	szabályszerű	kevésbé sza- bályszerű	rossz						nem jár- ványos	járványos	meghalt							
I. A)	31	1	10	13	2	—	5	24	7	—	—	1	—	—	—	—	61	—	—	—	363	—	363	7	24	—
I. B)	29	—	6	12	3	3	5	17	8	4	—	—	—	—	—	—	29	—	—	—	267	34	301	6	19	4
II.	55	4	10	32	6	2	1	47	8	—	—	—	—	—	—	—	93	6	—	—	933	—	933	20	35	—
III.	48	—	7	29	7	2	3	28	17	1	—	—	—	—	—	—	116	6	—	—	747	3	750	5	42	1
IV.	37	1	5	25	3	—	3	28	7	2	—	1	—	—	—	—	89	2	—	—	680	—	680	8	29	—
V.	25	1	9	9	4	1	1	18	6	—	—	1	—	—	—	—	86	—	—	—	538	—	538	4	20	—
VI.	17	1	2	10	3	1	—	11	6	—	—	—	—	—	—	—	38	2	—	1	269	—	269	2	15	—
VII.	14	2	1	7	2	1	1	8	6	—	—	—	—	—	—	—	32	—	—	1	214	—	214	—	14	—
VIII.	11	2	4	5	—	—	—	10	1	—	—	—	—	—	—	—	17	1	—	—	159	—	159	1	10	—
Összesen	267	12	54	142	30	10	19	191	66	7	—	3	—	—	—	—	561	17	—	2	4170	37	4207	53	208	5

III.

A szülők polgári állása és a tanulók illetősége.

Osztály	Összesen a tanév végén	Őstermelők			Iparos			Kereskedő és vállalkozó			Tisztviselő		Katona	Férfelmiségi	Személyes szolgálatból élő	Magánzó (nyugdíjas stb.)	A tanulók illetősége					
		önálló		alkalmazott	önálló		alkalmazott	önálló		alkalmazott	köztisztviselő (állami, hatósági)	magán és társulati					helybeli	megyebeli	más megyebeli	horvát-szlavon orsz.	ausztriai	boszniai
		nagybirtokos és bérlő	kisbirtokos és bérlő		nagyiparos	kisiparos		nagykereskedő	kiskereskedő													
I. A	31	—	—	—	—	8	1	—	9	5	4	1	—	2	—	1	22	6	3	—	—	—
I. B	29	—	3	1	—	4	2	—	6	—	4	1	—	4	2	1	20	7	2	—	—	—
II.	55	—	1	3	3	6	—	3	10	5	4	4	—	6	6	4	32	19	3	—	1	—
III.	48	—	1	1	1	15	—	—	11	—	2	4	2	5	3	3	34	10	3	—	1	—
IV.	37	—	1	—	1	2	—	—	19	1	—	3	1	4	2	3	20	10	7	—	—	—
V.	25	1	—	—	1	3	—	1	6	—	2	2	—	2	3	4	18	3	3	1	—	—
VI.	17	1	—	—	1	8	—	—	1	—	1	1	—	1	1	2	11	1	5	—	—	—
VII.	14	—	1	—	—	3	—	—	4	—	—	—	—	2	2	2	7	3	2	—	1	1
VIII.	11	—	—	—	—	2	—	1	1	—	1	1	—	1	1	3	6	2	2	—	1	—
Összesen :	267	3	7	5	7	51	3	5	67	11	18	17	3	27	20	23	170	61	30	1	4	1

IV. A tanulók előmenetelének áttekintése.

O s z t á l y	Érdemjegy	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettud.	Természettan	Vegytan	Mennyiség	Rajz. és ábr. geom.	Szabadkézi rajz	Bölcsész.	Szépírá.	Tornázás	Egészségtan	Latin nyelv	Ének	Dolg. kül. alakja	Magaviselet
I. A.	1	10	3	8	—	—	2	11	—	—	4	7	—	—	4	3	—	—	7	1	24
	2	7	11	12	—	—	12	5	—	—	7	8	—	—	14	8	—	—	10	7	7
	3	14	11	8	—	—	11	1	—	—	16	11	—	—	13	19	—	—	14	20	—
	4	—	6	3	—	—	6	4	—	—	4	5	—	—	—	1	—	—	—	3	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I. B.	1	7	—	—	—	—	2	3	—	—	1	6	—	—	2	1	—	—	—	—	17
	2	8	4	5	—	—	7	9	—	—	10	10	—	—	15	8	—	—	2	1	8
	3	14	19	20	—	—	14	12	—	—	12	9	—	—	12	20	—	—	10	20	4
	4	—	6	4	—	—	6	5	—	—	6	4	—	—	—	—	—	—	17	7	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II.	1	12	3	7	—	—	6	9	—	—	4	14	—	—	17	8	—	—	11	2	47
	2	26	19	19	—	—	18	19	—	—	11	26	—	—	21	17	—	—	27	4	8
	3	16	30	28	—	—	28	27	—	—	35	15	—	—	17	28	—	—	17	32	—
	4	1	3	1	—	—	3	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—
m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
III.	1	9	2	4	2	3	—	6	—	—	2	2	9	—	—	5	—	—	6	—	28
	2	25	14	20	7	16	—	13	—	—	18	17	25	—	—	13	—	—	21	9	17
	3	13	29	29	33	23	—	27	—	—	27	29	11	—	—	22	—	—	17	21	1
	4	1	3	1	6	6	—	2	—	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—	15	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	1	—
m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	2	—	—
IV.	1	12	1	3	5	—	8	—	—	—	6	4	7	10	—	—	—	—	7	—	28
	2	18	10	8	6	—	16	—	—	—	10	5	7	8	—	—	—	—	12	9	7
	3	7	25	25	23	—	13	—	—	—	16	27	20	18	—	—	—	—	18	16	2
	4	—	1	1	3	—	—	—	—	—	5	1	3	1	—	—	—	—	—	12	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
V.	1	11	5	5	6	9	—	3	—	—	2	6	8	5	—	—	—	—	4	3	18
	2	8	7	11	8	8	—	13	—	—	11	7	11	10	—	—	—	—	5	3	6
	3	6	13	9	11	8	—	8	—	—	10	6	6	9	—	—	—	—	1	4	17
	4	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	6	—	—	—	—	—	—	—	1	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	1	—	—
VI.	1	6	4	1	3	4	—	4	—	—	3	2	3	1	—	—	—	—	2	8	11
	2	7	7	7	5	10	—	6	—	—	5	5	6	10	—	—	—	—	2	8	6
	3	4	5	9	9	3	—	7	—	—	8	9	7	6	—	—	—	—	3	8	—
	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	2	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—
VII.	1	5	3	3	3	6	—	4	3	—	3	4	4	—	—	5	5	3	6	2	8
	2	6	3	3	3	5	—	3	3	—	2	6	4	—	—	4	7	—	8	4	6
	3	3	8	8	5	3	—	6	8	—	7	4	5	—	—	4	2	3	—	7	—
	4	—	—	—	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
VIII.	1	6	4	4	4	4	—	3	—	—	4	5	4	5	—	2	—	—	5	1	10
	2	5	2	4	3	2	—	4	—	—	4	3	3	—	—	5	—	—	5	4	1
	3	—	5	3	4	5	—	—	—	—	5	3	—	—	—	3	—	—	—	5	—
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—

TARTALOM.

	Lap.
I. Adatok az intézet 1897—8. tanévi történetéhez	3
II. Személyzet	8
III. A tanárok tudományos és irodalmi munkássága	11
IV. A rendes tárgyak felosztása	12—13
V. Tananyag	14
VI. Írásbeli dolgozatok kimutatása	32
VII. A könyvtárak gyarapodása	35
VIII. A szertárak gyarapodása	40
IX. Jótékony célú alapok	43
X. Segélyezések	55
XI. A „Berzsenyi-kör“ működése	58
XII. Fontosabb rendeletek	60
XIII. Az 1898—9. tanévben használandó tankönyvek jegyzéke	63
XIV. A jövő tanévre és a tanulók felvételére vonatkozó közlemények	67
XV. A tanulók érdemsorozata	72
XVI. Az érettségi vizsgálatra vonatkozó adatok	85
XVII. Statisztikai táblázatok	86

